

“Yaş almak hastalık değildir”

» 65+ Yaşlı Hakları Derneği'nden Prof. Dr. Berrin Karadağ, yaş almanın doğal bir süreç olduğunu vurgulayarak, yaş alan bireylerin haklarının sosyal yardım değil, temel insan hakkı olduğunu belirtti

● Sayfa 13'te

Bariyerleri sosyalleşerek aşacaklar

» 2 Nisan Dünya Otizm Günü vesilesiyle görüştüğümüz, 'Happy Tuncay' lakaplı Tuncay Sancak, kendisi gibi nöro-çeşitli bireyler için yaşadığı ilçe Kadıköy'de sosyalleşme buluşmaları düzenliyor. Otizmlili bireyler ve ailelerinin sosyal yaşamda görünmez bariyerlerle karşılaştığını ortaya koyan 'Erişilebilir Her Şey' platformunun raporu da çözüm için toplumsal farkındalık ve kapsayıcı mekanları işaret ediyor ● Sayfa 10'da

Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi trafiğe açılıyor

» Metro çalışmaları nedeniyle trafiğe kapatılan Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi haziran ayında yeniden araç trafiğine açılacak

● Sayfa 2'de

Book.love: Merkeziyetsiz, sınırsız ve sınırsız

» Kitap kulüplerini ve okurları tek bir platformda buluşturan Book.love, dijital çağda okurluğu yeniden tanımlıyor. Kurucusu Baran Güzel'e göre bu, "merkeziyetsiz ve sınırsız" bir okur ağının başlangıcı

● Sayfa 4'te

Muğlak sınırlardan dirençli imajlara

DENİZ ÇAKMAK 11'DE

Yanlış alışkanlıklar dişe zarar veriyor

Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'nda konuştuğumuz Dr. Dt. Ender İlker, ağız bakımında doğru alışkanlıkların önemine dikkat çekerek, "Dişleri doğru teknikle ve yeterli süreyle fırçalamak, diş ipi kullanmak ve düzenli bakım alışkanlığı edinmek ağız sağlığının korunmasında temel unsurlardır." dedi ● Sayfa 12'de

“Üretim de durmalı”

Çevre Bakanlığı'nın tek kullanımlık plastik ürünleri kademeli olarak piyasadan kaldırmayı hedefleyen taslağı görüşe açıldı. Greenpeace Türkiye'den Berk Butan yalnızca kullanımın değil üretimin de yasaklanması gerektiğine dikkat çekiyor ● Sayfa 8'de

Kapitalizm gelecekte de peşimizi bırakmayacak!

UĞUR VARDAN 7'DE

Selânik'ten Burgazada'ya “Çaydanlık Gibi Olun”

BERKEN DÖNER 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 359

AHMET OKTAY 5'TE

19 Mart'tan bugüne:

ADALET MÜCADELESİ SÜRÜYOR

19 Mart'ta İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasıyla başlayan süreç, bir yılda operasyonlar, tutuklamalar ve protestolarla derinleşti. Birinci yıl dönümünde Saraçhane'de düzenlenen mitinge on binler katılırken, “adalet” ve “demokrasi” vurgusu öne çıktı. CHP Genel Başkanı Özgür Özel, “Bu mücadele bitmedi, bitmeyecek” dedi. Bir yıllık sürecin kronolojisini derledik ● Sayfa 3'te

Khalkedon kafeler yenileniyor

Kadıköy Belediyesi, ilçedeki Khalkedon kafeleri yenileyerek yazaya hazırlıyor; Yoğurtçu Parkı'ndaki Khalkedon Kafe de bu kapsamda yenileniyor. Parkın genel durumunu yerinde inceleyen Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, “Belediyemizin sosyal tesisleriyle uygun fiyatlı ve nitelikli hizmet sunmaya devam ediyoruz.” dedi ● Sayfa 2'de

Dünya Tiyatro Günü: “Sanat Savaşı Döver”

27 Mart Dünya Tiyatro Günü bildirimlerinde bu yıl toplumsal adalet ve barış mesajları öne çıktı. Willem Dafoe ve Metin Deniz'in “insan kalma” çağrısına Kadıköy Tiyatroları Platformu sokağa davetle katılırken; İBB ve Şehir Tiyatroları ücretsiz oyunlar ve yeni iş birliği programlarıyla sahnenin kapılarını sonuna kadar açıyor ● Sayfa 6'da

Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi yeniden trafiğe açılıyor

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi'nin en geç haziran ayında yeniden trafiğe açılacağını duyurdu

Göztepe'de metro çalışmaları nedeniyle araç trafiğine kapatılan Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi'nin yeniden trafiğe açılması için çalışmalar başladı. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, sosyal medyadan yaptığı açıklamada, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile yürütülen görüşmeler sonucunda caddede araç yolunu kapatan paravanların kaldırılmaya başlandığını duyurdu.

Köseadağı, cadde üzerindeki kapalı bölümün sökülme çalışmalarını belirterek, "İBB ile yürüttüğümüz görüşmeler neticesinde, Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi'nde met-

ro çalışması nedeniyle araç yolu üzerinde paravanlarla kapatılan bölümün yeniden araç trafiğine açılması için sökme çalışmaları başladı." dedi.

Öte yandan bölgede yapımı süren Ataşehir-Göztepe Metro Hattı çalışmalarının da devam ettiğini belirten Köseadağı, hattın 2026

yılıın son çeyreğinde hizmete girmesinin planlandığını hatırlattı.

Köseadağı, çalışmaların tamamlanmasıyla birlikte haziran ayı itibarıyla Tütüncü Mehmet Efendi Caddesi'nin tamamının araç trafiğine açılacağını belirterek, süreç boyunca sabır gösteren mahalle sakinlerine teşekkür etti.

İstanbullu çiftçilere destek

İBB, İstanbullu çiftçilere arpa, yulaf ve ekmeçlik buğday tohumu desteğinin ardından geçen yıl başlattığı kuru fasulye ve nohut tohumu desteğine devam ediyor

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 2025 yılında ilk kez başlattığı kuru fasulye ve nohut tohumu desteğine bu yıl da devam ediyor.

Bakliyat üretimine yönelik bu destekle; tarımsal üretimde ürün çeşitliliğini artırılması, tarım alanlarının verimli kullanılmasının sağlanması, çiftçi gelirlerinin desteklenmesi çiftçilerin alternatif ürünlere yönelmesi teşvik edilirken ekonomik ve ekolojik sürdürülebilirliğe katkı sunulması ve tüketicilerin bitkisel protein ihtiyacının İstanbul'da üretilen ürünlerle karşılanması hedefleniyor.

2025 yılında 265 çiftçiye, bin 963 dekar alanda üretim yapılması için toplam 25 bin 250 kilogram kuru fasulye ve nohut tohumu desteği sağlandı. 2026 yılı için ise 10 ilçede 233 çiftçiye 7

bin 250 kilogram kuru fasulye ve 9 bin 325 kilogram nohut tohumu dağıtıldı. Bu desteklerle toplam 1.300 dekar alanda yaklaşık 350 ila 400 ton ürün elde edilmesi öngörülmüyor.

HASAT MAKİNELERİ DESTEĞİ SAĞLANACAK

Öte yandan bölgede kuru fasulye ve nohut üretiminin önündeki en önemli engellerden biri olan hasat dönemindeki işgücü sorununun çözümü için de adım atıldı. Bu kapsamda Silivri Ziraat Odası ve Çatalca Ziraat Odası ile iş birliği protokolü imzalandı. Protokol çerçevesinde çiftçilere kuru fasulye ve nohut hasat makineleri desteği sağlanacak. Makinelerin hasat dönemine yetiştirilmesi için çalışmalar sürdürülüyor.

Yoğurtçu'da yaz hazırlığı

Kadıköy Belediyesi, ilçede bulunan Khalkedon kafeleri yenileyerek yaz hazırlıyor; Yoğurtçu Parkı Khalkedon Kafe de bunlardan biri

Kadıköy Belediyesi, sosyal belediyecilik anlayışıyla ilçede bulunan Khalkedon kafeleri arttırmaya ve yenilemeye devam ediyor. Selamiçeşme Özgürlük Parkı'na yeni bir kafe açma hazırlığı varken Yoğurtçu Parkı'nda bulunan Khalkedon Kafe de yenileniyor. Yapılan bu çalışmalarla belediye, ilçe sakinlerinin kamusal alanlarda daha uygun fiyatlı hizmet alabilmelerini hedefliyor.

"Başkan Sizi Dinliyor" ekibiyle birlikte parkın genel durumunu yerinde inceleyen Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı yaptığı açıklamada, "Kadıköylü komşularımızın sosyal hayatında önemli yere sahip olan kamusal alanlarda, belediyemiz sosyal tesisleriyle uygun fiyatlı ve nitelikli hizmet sunmaya devam ediyoruz." dedi

Göztepe Köprüsü Kavşağı güçlendirildi

İBB'nin Göztepe'de yürüttüğü güçlendirme çalışmaları tamamlandı. Köprüler deprem dirençli hale getirilirken, çalışmalar ara tatil süresinde bitirildi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), kent genelinde sürdürdüğü altyapı çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. Anadolu Yakası'nın önemli ulaşım noktalarından Göztepe Köprüsü Kavşağı'nda yürütülen güçlendirme çalışmaları tamamlandı.

Göztepe Köprüsü Kavşağı toplamda 5 aks ve 3 ayrı köprüden oluşuyor. Güçlendirme işlemleri kapsamında; köprü genelinde öncelikli olarak temel,

perde ve başlık kirşerlerinde mantolama işlemleri yapıldı. Mantolama yapılmayan perdelerde tamirat işlemleri yapıldı. Geçici konsollar vasıtasıyla eskimiş olan mesnetler yenileri ile değiştirildi. Mesnet olmayan eski köprülerde kalıcı konsol yerleştirilip mesnet montajları yapıldı. Bazı mesnet ile deprem takozları güçlendirildi. Köprü üzerinde kullanım ömrünü tamamlamış olan genişleme derzleri yenileri ile değiştirildi.

MÜLKÜNÜZÜ SATMAK VEYA KİRALAMAK MI İSTİYORSUNUZ?

Semtinizde aktif olarak çalışan bir gayrimenkul uzmanıyım. Bölgenin sokaklarını ve piyasa dinamiklerini yakından takip ederek mülkünüzü gerçek piyasa değerinde ve doğru alıcıyla buluşturuyorum.

Evinizi satarken ya da kiralarken en büyük endişenin doğru fiyat ve güven olduğunu biliyorum. Mülkünüz için ücretsiz ekspertiz ve detaylı piyasa analizi hazırlıyor, süreci başından sonuna kadar şeffaf ve güvenilir bir şekilde yönetiyorum.

Amacım mülkünüzün değer kaybetmeden, doğru fiyata ve en uygun sürede satılmasını sağlamak ve bu süreci sizin için en doğru şekilde yönetmektir.

Kısa sürede güvenli satış için benimle iletişime geçebilirsiniz!

Tuna AYDINER

Gayrimenkul Danışmanı

+90 (533) 482 81 55

Caferağa Mah. General Asım Gündüz Cad. No:71A Kadıköy / İstanbul

POTLAÇ'TAN KADIKÖY'E ÜRETİM, DENEYİM VE DAYANIŞMA ATÖLYELERİ

04 NİSAN CUMARTESİ	DOKUMA ATÖLYESİ	14:00-17:00
25 NİSAN CUMARTESİ	MUM YAPIMI ATÖLYESİ	14:00-17:00
21 MAYIS PERŞEMBE	KEÇE ATÖLYESİ	14:00-17:00
13 HAZİRAN CUMARTESİ	PUNCH ATÖLYESİ	14:00-17:00

Katılım tüm Kadıköylü kadınlara açıktır ve kontenjan sınırlıdır.

KUŞDİLİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ
Osmanağa Mah. Hasircıbaşı Cad. No: 2 Kadıköy
0216 349 11 89 / 418 21 75

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @x/f/t/kadikoybelediye

● Leyla Alp

19 Mart'ta İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, İBB bürokratları ve ilçe belediye başkanlarının gözaltına alınmasıyla başlayan süreç Türkiye'nin gündeminden hiç düşmedi. Belediye yöneticilerinden ilçe belediye başkanlarına, parti yöneticilerinden gazetecilere kadar uzanan operasyonlar zinciri; ardi ardına gelen iddianameler, kayyum kararları ve tutuklamalarla devam etti. Bir yıllık sürecin kronolojisini derledik.

- **9 Mart:** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne yönelik geniş kapsamlı bir soruşturma başlatıldı. Aralarında Ekrem İmamoğlu, Resul Emrah Şahan ve Murat Çalık'ın da olduğu 100'den fazla belediye çalışanı, bürokrat ve siyasetçi sabah saatlerinde yapılan operasyonlarla gözaltına alındı. Başta Cumhuriyet Halk Partisi olmak üzere muhafazet partileri ve demokratik kitle örgütleri karara tepki gösterdi. İstanbul'da Saraçhane başta olmak üzere birçok noktada kitlesel protestolar düzenlendi.
- **23 Mart:** Ekrem İmamoğlu CHP tarafından düzenlenen ön seçimde 15,5 milyon oyla partinin Cumhurbaşkanı adayı olarak seçildiği gün tutuklandı. İmamoğlu ile birlikte İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat, İstanbul Planlama Ajansı (İPA) Başkanı Doç. Dr. Buğra Gökçe dâhil birçok bürokrat ve iş insanı tutuklandı. 19 Mart'tan sonra İstanbul'da belediyelere yönelik 11 kez operasyon düzenlendi, 12 belediye başkanı tutuklandı.
- **26 Mart:** Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasının ardından İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nde yapılan seçim sonucu başkan vekili 177 oyla CHP'nin adayı Nuri Aslan oldu.
- **27 Mart:** İnsan Hakları Derneği (İHD), İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasından sonra başlayan protestoların bilançosunu yayınladı. 19 Mart–26 Mart arasında düzenlenen protestolarda en az bin 879 kişi gözaltına alındı, 260 kişi tutuklandı.
- **29 Mart:** İBB Başkanı ve Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunu protesto etmek ve erken seçim çağrısında bulunmak amacıyla Maltepe'de geniş katılımlı bir miting düzenlendi. CHP Genel Başkanı Özgür Özel, Maltepe'de 2 milyon 200 bin yurttaşın bulunduğunu açıkladı.
- **30 Mart:** CHP, Ekrem İmamoğlu'nun serbest bırakılması ve erken seçim düzenlenmesi talebiyle imza kampanyası başlattı. CHP her hafta sonu bir ilde, her Çarşamba da İstanbul'un bir ilçesinde miting düzenleme kararı aldı. İmza kampanyası Kadıköy'de 19 ayrı noktada sürdü.
- **2 Nisan:** İBB'ye yönelik operasyonun ardından başlayan protestolar, tüketim boykotu ile devam etti. Üniversite öğrencilerinin çağrısıyla yurdun dört bir yanında boykot yapıldı. Esnaf kepenk açmadı, halk satın alım yapmadı. Boykota katılınan en yüksek olduğu yerlerden biri Kadıköy oldu.
- **4 Nisan:** Ekrem İmamoğlu'nun gözaltı ve tutuklanmasının ardından yayılan protestolarda 300'ü aşkın üniversite öğrencisi hakkında tutuklama ve ev hapsi kararı verildi. Aileler "Anne Baba Dayanışma Ağı"ni kurarak "Çocuklarımız için Bir İmza" kampanyasını başlattı.
- **9 Nisan:** İBB Genel Sekreter Yardımcısı ve Kültür Varlıkları Dairesi Başkanı Mahir Polat'ın tutukluluğu sağlık sorunları nedeniyle kaldırıldı, Polat'a ev hapsi kararı verildi.
- **26 Nisan:** İBB soruşturması kapsamında iştirak şirketlerini hedef alan ikinci dalga operasyonda onlarca kişi hakkında gözaltı kararı verildi; aralarında üst düzey yöneticilerin de bulunduğu çok sayıda

19 Mart'tan bugüne kadar neler yaşandı?

19 Mart'ta İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasıyla başlayan süreci kronolojik olarak derledik

- kişi gözaltına alındı. 18 kişi tutuklandı.
- **8 Mayıs:** Ekrem İmamoğlu'nun X hesabı, Türkiye'de erişime engellendi.
- **20–23 Mayıs:** İBB soruşturması kapsamında üçüncü ve dördüncü operasyonlar yapıldı. Üçüncü dalga da 22 kişi gözaltına alındı, 7'si tutuklandı. Dördüncü dalga da 49 kişi gözaltına alındı, 25'i tutuklandı.
- **24 Mayıs:** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı İBB'nin toplu taşıma sisteminde ve reklam panolarında İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun fotoğrafının, videosunun ve sesinin yer aldığı içerikleri yasaklama kararı aldı. CHP millet vekilleri, Ekrem İmamoğlu'na yönelik afiş ve görsel yasaklarını protesto etmek için Boğaziçi Köprüsü'ne "Free İmamoğlu" pankartı astı.
- **25 Mayıs:** Sosyalist Enternasyonal, İstanbul'da düzenlenen Konsey Toplantısı'nın ardından Ekrem İmamoğlu için derhal serbest bırakılma çağrısı yaptı.
- **30 Mayıs:** Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, CHP'nin Kasım 2023'te gerçekleşen kurultayına ilişkin yürüttüğü soruşturmayı tamamlayarak iddianame düzenledi. İddianamede, Ekrem İmamoğlu ile birlikte 11 CHP'li yetkilinin, kurultayda Özgür Özel'in genel başkan seçilmesini sağlamak amacıyla para dağıtarak delegelerden oy topladıkları öne sürüldü.
- **31 Mayıs:** Beşinci dalga operasyonla birlikte soruşturma doğrudan ilçe belediyelerine uzandı. Büyükşehir çekmece, Avclar ve Gaziosmanpaşa ile Adana'nın Ceyhan ve Seyhan ilçelerinin CHP'li belediye başkanları gözaltına alındı. Gözaltına alınan 38 kişiden, aralarında 5 belediye başkanında bulunduğu 17 kişi tutuklandı.
- **5 Haziran:** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, CHP Genel Başkanı Özgür Özel hakkında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne yönelik operasyonların beşinci dalgasında gözaltına alınan kişilerin çok sayıda polis ve jandarma eşliğinde tek sıra halinde sevk edilmesine ilişkin yaptığı açıklamalar nedeniyle soruşturma başlattı.
- **19 Haziran:** Ekrem İmamoğlu'nun avukatı Mehmet Pehlivan tutuklandı.
- **5 Temmuz:** Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin CHP'li belediye başkanı Muhittin Böcek gözaltına alındı ve tutuklanarak cezaevine gönderildi.
- **1 Temmuz:** CHP'nin cumhurbaşkanı adayı ve İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasının 100. gününde, Saraçhane'de on binler bir araya geldi.
- **8 Temmuz:** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü soruşturma kapsamında Adana Büyükşehir

şehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar tutuklandı. Aynı soruşturma kapsamında gözaltına alınan Adıyaman Belediye Başkanı Abdurrahman Tutdere ise adli kontrolle serbest bırakıldı.

- **10 Temmuz:** Şile Belediye Başkanı Özgür Kabadayı gözaltına alındı. Kabadayı ve 4 belediye görevlisi 14 Temmuz'da tutuklandı.
- **15 Ağustos:** Beyoğlu Belediye Başkanı İnan Güney dahil 44 kişi gözaltına alındı. Güney ve 16 kişi 19 Ağustos'ta tutuklandı.
- **2 Eylül:** CHP'li İstanbul ilçe belediye başkanları hakkında açılan davalardan ilki, ihaleye fesat karıştırma gibi organize suç faaliyetleriyle suçlanan Beykoz'un CHP'li belediye başkanı Alaattin Köseler ile 25 kişinin yargılanmasıyla başladı. Köseler 5 Eylül'de tahliye edildi; savcının tahliye kararına itirazı üzerine 6 Eylül'de tekrar tutuklandı. İstanbul 45. Asliye Hukuk Mahkemesi, CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik'i görevden alarak yerine Gürsel Tekin'i kayyum olarak atadı. CHP Genel Başkanı Özgür Özel kararı "yok hükmünde" olarak nitelendirdi. Karar parti üyeleri tarafından tepki ile karşılandı.
- **7 Eylül:** Polis, CHP İstanbul İl Başkanlığı binasının çevresini ablukaya alarak binaya girişleri engelledi. Mahkeme kararıyla kayyum olarak atanan Gürsel Tekin polis eşliğinde binaya girdi. İstanbul Valiliği, yaşanan süreçle bağlantılı olarak il başkanlığı binasının bulunduğu bölgeyi kapsayan altı ilçede 72 saat süreyle toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasakladı.
- **10 Eylül:** CHP'nin "Millet İradesine Sahip Çıkıyor" mitinglerinin 53'üncüsü Kadıköy'de yapıldı. On binlerce kişinin akın ettiği mitingde konuşan CHP Genel Başkanı Özgür Özel, "Bu meydanı sadece partililer değil, demokrasiyi savunan herkes doldurdu." dedi.
- **24 Ekim:** Ekrem İmamoğlu hakkında 24 Ekim'de "casusluk" suçlamasıyla yeni bir soruşturma başlatıldı. 27 Ekim'de mahkeme, İmamoğlu'nun yanı sıra siyasi iletişimci Necati Özkan ve gazeteci Merdan Yanardağ hakkında tutuklama kararı verdi.
- **11 Kasım:** İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Akın Gürlek düzenlediği basın toplantısıyla 4 bin sayfalık İBB iddianamesini açıkladı. Savcılık, Ekrem İmamoğlu'nu "çkar amaçlı suç örgütünün kurucusu ve lideri" olarak tanımlayarak hakkında 849 yıldan 2 bin 430 yıl 6 aya kadar hapis cezası istedi. Aynı gün Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer hakkında tahliye kararı verildi.
- **25 Kasım:** İstanbul 40. Ağır Ceza Mahkemesi iddianameyi kabul etti.
- **27 Ocak:** Aralarında yedi CHP'li belediye başkanının da bulunduğu yaklaşık 200 sanığın yolsuzluk iddialarıyla yargılandığı davada ilk duruşma başladı. Adana Belediye Başkanı Zeydan Karalar 6 Şubat'ta tahliye edildi.
- **4 Şubat:** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Ekrem İmamoğlu, Necati Özkan, Merdan Yanardağ ve Hüseyin Gün hakkında casusluk suçlamasıyla iddianame düzenledi.
- **18 Şubat:** İstanbul Büyükşehir Belediye Cumhuriyet Başsavcılığı, Ekrem İmamoğlu ve Beylikdüzü Belediyesi'nin 11 eski yetkilisi hakkında "görevli kötuye kullanma" suçlamasıyla iddianame hazırladı.
- **28 Şubat:** Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan 'irtikap' suçlamasıyla gözaltına alındı. 2 Mart'ta tutuklandı.
- **9 Mart:** İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu ile çok sayıda belediye yöneticisinin yargılandığı İBB davası başladı. Silivri'de görülen davada 107'si tutuklu olmak üzere toplam 407 sanık yargılanıyor.
- **18 Mart:** İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasının birinci yılında Saraçhane'de düzenlenen mitingde on binler katıldı.

"Kamu yararını savunduğum için buradayım"

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı ve CHP'nin cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun da aralarında bulunduğu 107 kişinin tutuklu yargılandığı, 402 sanıklı İBB davasının 3. haftaya girildi. Davanın 9. duruşma gününde Şişli Belediye Başkanı Resul Emrah Şahan, savunmasını yaptı.

Yaklaşık bir yıldır tutuklu olduğunu belirten Şahan, iddianamede yer alan suçlamaların somut delillerle desteklenmediğini söyledi. Kendisine yöneltilen ithamların "yaratılmış suçlamalar" olduğunu ifade eden Şahan, "Neyle suçlandığımı bilmiyorum." dedi.

"ÇAĞIRSALARDI GELİRDİM"

Savunmasında tutukluluk sürecinin aileler üzerindeki etkisine de değinen Şahan, sürecin aileleri de doğrudan etkilediğini söyleyerek şu ifadeleri kullandı: "Baştan beri şunu görüyoruz; burada onlarca evladı, anneyi, babayı, aileyi ayrı düşüren, gözyaşı döktüren, suçsuz yere bizi evlatlarımızdan ayıran herkes, bu divanda değilse milletin vicdanında, ama en önemlisi Ulu Divan'da hesap verecektir. Beş buçuk yaşındaki kızımın beni ayrı koyan her kul, aklına bunu koysun."

Gözaltı sürecine ilişkin de konuşan Şahan, çağırılması halinde ifade vermeye gideceğini belirterek sabah saatlerinde evinden alınmasını eleştirdi. Bir kamu görevlisine bu şekilde işlem yapılmasının "devlet normlarına aykırı" olduğunu belirterek şöyle devam etti: "Çağırıldık geldik. Bir kilometre mesafedeydik. Hepimiz giderdik. Ama sabahın erken saatinde, beş buçuk yaşındaki kızımın ve eşimin önünden alınmak... Daha bir gün önce diyalog içinde olan bir kamu görevlisine bu şekilde davranılması; normale saygısızlıktır, devlet normunun yok sayılmasıdır. Benim bildiğim devlet bu değildir."

Tutukluluğunun yalnızca kişisel bir durum olmadığını belirten Şahan, bunun seçmen iradesine

İBB davasında savunma yapan Şişli Belediye Başkanı Resul Emrah Şahan, hakkındaki suçlamaları reddederek, "Müteahhitlerin istediğini yapmadığım için buradayım" dedi

müdahale anlamına geldiğini belirterek "Şişli'de her 10 seçmenden yaklaşık 7'sinin oyunu olarak seçtim. Bu süreç seçmenin iradesine yöneliktir." dedi.

Belediye başkanlığı döneminde yürüttüğü projeleri anlatan Şahan, Şişli'de kimlikler üzerinden değil, hizmet üzerinden siyaset yaptıklarını dile getirdi.

Belediyenin mali yapısını güçlendirmek için çalıştıklarını belirten Şahan, "11 ayda belediyeye 36 mülk kazandırdık. Toplam değeri 46 milyar TL. Hepsisi yasal, hepsi resmidir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da bu işlemleri yazılı olarak doğrulamıştır. Ancak ne oldu biliyor musunuz? Cumhuriyet tarihinde ilk kez yaşanan bir durum gerçekleşti. Şişli Belediyesi'ne kazandırılan bu tapular, bir gecede elektronik sistem üzerinden iptal edildi." dedi.

"KENTİN İHTİYACI GÖKDELEN DEĞİL"

Savunmasında Şişli'de planlanan yüksek katlı projelere karşı çıktıklarını belirten Şahan şunları söyledi: "Şişli'nin tam ortasında 72 katlı bir gökdelen yapılmak istendi. Biz buna karşı çıktık. Çünkü bu kentin ihtiyacı gökdelen değil, yeşil alan ve deprem toplanma alanıdır."

Yaklaşık 1 milyon metrekarelik inşaat alanı ön-gören projeye karşı durduklarını ifade eden Şahan, denetimler sonrası ruhsata aykırılıklar tespit ettiklerini ve inşaatın durdurulduğunu ancak buna rağmen çalışmaların sürdüğünü söyledi.

"BEN TUTUKLANDIM TAŞYAPI 16 KAT ÇIKTI"

Şahan, "Mühürledik, suç duyurusunda bulduk ama inşaat devam etti. Mühürlü alanda çalışan bir beton mikseri 70 katındaki bir kadının ölümüne neden oldu. Hiçbir işlem yapılmadı." ifadelerine yer verdi.

Şahan, tutukluluğunu imar süreçlerindeki tutumuna bağlayarak, "Benden beklenen, bu gökdelen anlayışıyla uzlaşmamdı. Görmezden gelmemdi. En kolayı buydu. O gökdeleni yapmak isteyenlerin anlayışına karşı olduğum için tutukluym. Ben tutuklandım Taşyapı 16 kat çıktı o projede, ben girdiğimde böyle değildi. Eğer müteahhitlerin istediğini yapsaydım, kentin hakkını savunmasaydım, görmezden gelseydim bugün burada olmazdım. Bu dosya da olmazdı. Bu tutuklama da olmazdı. Ben müteahhitlerin istediğini yaptığım için değil, yapmadığım için buradayım." dedi.

"DELİL YOK, İDDİA VAR"

Duruşma sürecine de eleştiri getiren Şahan, tanık anlatımlarının somut verilere dayanmadığını savunarak "Durum adeta gelin-kaynana programı döndü. Delil yok, bir şey yok; sadece 'duyudum'lar var. Biz de burada aksini ispatlamaya çalışıyoruz." dedi.

Hakkında ifade veren kişilerle özel bir ilişki

olmadığını belirten Şahan, belediyelerde çok sayıda ruhsat sürecinin yürütüğünü ve bu süreçlerde farklı aktörlerin yer aldığını söyledi. Adı geçen kişilerle ilişkisinin sınırlı olduğunu ifade eden Şahan, herhangi bir maddi menfaat ilişkisi bulunmadığını vurguladı.

Hakkındaki "ruhsat ve iskan süreçlerini uzatma" suçlamasına da yanıt veren Şahan, belediyenin teknik denetim görevini yerine getirdiğini belirterek "İdari olarak yapmam gerekenleri yerine getirdiğim için tutuklandım. Belediye ile firma arasında hiçbir maddi menfaat ilişkisi yoktur. İddianameyi okudukça şaşırıyorum; iddialar adeta birer şehir efsanesine dönüşmüş durumda" dedi.

Şahan, yaşam koşullarını da anlatarak iddialara karşı şu ifadeleri kullandı: "Kadıköy'de eski bir binada kirada oturuyorum. Eşim öğretmen. Tek lüksümüz çocuğumuzu özel okula göndermek. Bunun dışında bir yaşam standardımız yok."

Tutukluluğunu "bir bedel" olarak nitelendiren Şahan, "Eğer bu ülkenin geleceği adına ödenen bir bedelse, buna razıyım. Ancak artık asli görevlerimize dönmemiz gerektiğini düşünüyorum. Tutuklanmadan kısa süre önce Sırrı Süreyya Önder ile yaptığım bir görüşmede, kendisi bana 'Bu işleri siz gençler yapacaksınız' demişti. Sayın Başkan, bırakın biz de bu sorumluluğu yerine getirelim. Bu ülke ve bu kent için çalışalım. Daha önce 'Kent Uzlaşış' dosyasından tahliye edildiğim gibi, bu dosyada da tahliyemi talep ediyor ve adalete güveniyorum." sözleriyle savunmasını tamamladı.

Duruşmada söz alan Ekrem İmamoğlu da Şahan'a sorular yöneltti. İmamoğlu, birlikte çalıştıkları dönemde herhangi bir usulsüz talimat verip vermediğini sorarken, Şahan böyle bir durum olmadığını söyledi.

İmamoğlu ayrıca belediye meclis üyelikleri ve ihale süreçlerine ilişkin de benzer sorular yöneltti; Şahan tümünde herhangi bir yönlendirme ya da talimat almadığını ifade etti.

Kitap kulüplerini, okur etkileşimini ve dijital teknolojiyi bir araya getiren Book.love, okuma deneyimini kolektif bir pratiğe dönüştürüyor. Kurucusu Baran Güzel, platformu merkezizsiz, sınıfsız ve sınırsız bir okur ağı olarak tanımlıyor

● Leyla Alp

Okumak çoğu zaman kişisel bir eylem olarak düşünülür; sessiz, yalnız, belki biraz da dağınık. Oysa bugün bu yalnızlığın yerini yavaş yavaş başka bir ihtiyaç alıyor. Birlikte okuma, birlikte düşünme ve en çok da paylaşma hatta gösterme isteği...

Tam da bu noktada Book.love, dağınık kalan okurları ve kitap kulüplerini bir araya getiren bir platform olarak ortaya çıkıyor. Kadıköy'de kurulan bu girişimin arkasındaki isim Baran Güzel ile okuma alışkanlıklarından platformun kuruluş hikâyesine uzanan bir söyleşi yaptık.

● **Kitap üzerine böyle bir serüvene atılmak biraz "Don Kişotluk" değil mi? "Bu işten para kazanılmaz, sen ne yapıyorsun?" diyenler oluyor mu?**

Bu soru bana çok soruluyor. Yayıncılık dünyasında, özellikle büyüklerimizde, "yayıncılıktan para kazanılmaz" gibi yerleşik bir önyargı var. Ben zaman içinde bunun kırılacağını gördüm.

● **Kazanılıyor mu?**

Şu an bir yerde çalışmam kazanacağım ücretten fazlasını kazanabiliyorum; en azından rahat çalışmamı sağlıyor. Şimdi aynı şeyi bir kültür sanat platformu olan Book.love ile denemeye kalkıştım ve sonuçlar fena değil.

● **Book.love fikri hangi ihtiyaçtan doğdu?**

Yayıncı olduğum için kitap kulüpleri hep radarımdaydı. Türkiye'nin sadece büyük şehirlerinde değil, Anadolu'nun birçok yerinde çok sayıda kitap kulübü olduğunu fark ettim. Ancak bu kulüplerin organize olması ciddi bir sorun. WhatsApp, Discord, Instagram ve Zoom gibi farklı mecralara bölünüyorlar; teknik aksaklıklar ve dağınık yapı nedeniyle süreklilik sağlamak zorlaşıyor.

Bir arkadaşımın "Düzenli kitap okumak istiyorum, katılabileceğim bir kulüp var mı?" diye sorması bu fikri tetikledi. İnsanların böyle bir ihtiyacı vardı ama erişilecekleri merkezi bir yapı yoktu. Yazılımcı arkadaşım Ahmet Burak Turan ile birlikte tüm kulüpleri tek bir platformda toplayacak bir sistem kurmaya karar verdik. Kararı aldığımız gün çalışmaya başladık; iki ay içinde insanlar kendi kitap kulüplerini kurabilir hale geldi.

İnsanlar kitap kulübü kurabiliyordu. Bunu ücretli yapmak isteyenler de vardı, ücretsiz yapmak isteyenler de vardı. Biz ikisini de koyduk. Bu arada çok ilginç bir veriyle karşılaştık. Ücretli kitap kulüplerine katılım çok daha fazla. Ücretsiz kulüplerde 100 kişiden 20 kişi toplantıya gelirken, ücretli kulüplerde 100 kişinin 95'i katılıyor.

DAĞINIK KULÜPLERDEN TEK PLATFORMA

● **Evet çok ilginçmiş. İnsanlar hem kitaba hem de kitap kulübüne niye para versin?**

İnsanlar para verdiklerinde o kitabı okumak zorunda hissediyorlar; bu bir nevi motivasyon aracı oluyor. Ayrıca moderatörün emeğinin karşılansın, işi bir nevi "şova" veya profesyonel bir söyleşiye dönüştürüyor. Kitap kulüpleri için para harcama, kitap okumayı kolaylaştırıyor.

● **Siz de bir sürü kitap kulübü olduğunuz**

Kitap aşkına! Book.love

söylediniz. Diğer kitap kulüplerinden sizi farklı kılan şey ne?

Herkese açık bir yapı kurmama ve tüm kulüpleri bir araya toplamak istememiz. Yani ben bir kitap kulübüne katılmak istiyorsam bakmam gereken tek bir yer olsun. Book.love'da kitap kulüpleri dışında her şey ücretsiz. Kitap kulüplerindeki fiyatları da o kulübü kuranlar belirliyor.

● **Book.love sadece bir kitap kulübü platformu mu? Bir okur orada başka neler yapabilir?**

Bir okur platformunda okuluğa dair pek çok şeyi yapabiliyor. Kendi dijital kütüphanesini oluşturabiliyor, okuduğu ve okumayı planladığı kitapları listeleyebilir, yıllık hedefler koyabiliyor. Ayrıca kitaplar üzerine yorum yapabileceği, linçten ve zorbalıktan uzak "mutlu bir sosyal medya" akışımız var. Burada sadece, kitap okuyan insanlar etkileşim kuruyor.

● **Teknolojik olarak sizi farklı kılan özellikler neler?**

Arka planda nefret suçunu, ırkçılığı ve tacizi 5 saniye içinde algılayıp engelleyen bir yapay zeka yapımız var. Ayrıca dünyada bir ilk olduğunu düşündüğümüz bir özelliğimiz var: Paylaştığımız fotoğrafları kitabı yapay zekamız otomatik olarak tanıyor ve etiketliyor. Kitabın adını yazmanıza gerek kalmıyor, sistem fotoğraftan kitabı tanıyıp kütüphanemizdeki veriyle eşleştiriyor.

"YAYINCILARDAN BEKLENTİLERİMİZ VAR"

● **Kullanıcı sayınız ve büyüme hızınız ne durumda?**

Uygulamalarımız (App Store ve Google Play) yayına gireli sadece 15 gün olmasına rağmen aktif kullanıcı sayımız 10 binin üzerinde. Şu an her gün yaklaşık 300 yeni üye geliyor.

● **Nasıl bir gelir modeliniz var? Ve kaç kişilik bir ekipsiniz?**

Altı kişilik bir ekibiz. Gelir modelimiz reklam tabanlı. Ayrıca kitap kulüplerinden sunucu giderlerimizi karşılayacak küçük bir pay alıyoruz. Aslında daha çok reklama ihtiyacımız var. Özellikle yayıncılardan beklentilerimiz var.

● **Dijital platformların okuma kültürünü öldürdüğü yönündeki eleştirilere ne dersiniz?**

Ben tam tersini, dijitalin okumayı artırdığını düşünüyorum. Mesela "BookTok" (TikTok'taki kitap paylaşımları) İngiltere'de kitap satışlarını yüzde 7 artırdı. Bu dünyanın her yerinde aynı. Sosyal medyadaki kitap paylaşımları kitap satışını artırıyor.

● **İnsanlar mesela "Baran Güzel bu kitabı okumuş ben de okuyayım" diyor mu?**

Bizim platformumuzda da etkili bir moderatörün "bu ay bunu okuyoruz" demesiyle bir kitabın yeni baskı yapıp 3 bin adet sattığına şahit oldum. Kitap nihayetinde satılması gereken bir üründür. Bunu tanıtacak, reklamını yapacaklar da her zaman olmalı.

● **Yani kitaba değerli, kutsal bir nesne muamelesi yapmıyoruz mu diyorsunuz?**

Okurken, arkadaşlarımızla konuşurken yapalım ama rafa çıkarken bunu yapamayız. Eğer bir kitabı satmaya çalışmazsam ben bir yayıncı olarak yazara ve çevirmene ihanet ettiğimi düşünürüm. Onların bu emeklerini görünür kılmak benim görevim.

"İYİ KİTAPLARI ÖNE ÇIKARMAKTAN ÇEKİNMİYORUZ"

● **Platformunuzdaki "çok okunanlar" listesi piyasadaki "çok satanlar" ile örtüşüyor mu?**

Aslında hiç aynı değil. Mesela piyasada çok

satanlarda olmayan kitaplar bizde ilk sırada olabiliyor. Genel kütüphane eklemelerinde Kürk Mantolu Madonna veya Hayvan Çiftliği gibi Türkiye gerçeklerini görsel de, aktif okuma kulüplerinde çok daha güncel ve farklı kitaplar listeleniyor. Bizim okur profilimiz daha çok "iyi okur" olarak tanımlanabilir. Ama başlangıç seviyesindeki okurları da istiyoruz.

● **Platformdaki kullanıcı davranışları ve yorumları nasıl? Sizi şaşırtan bir durum oldu mu?**

Bizi şaşırtan bir durum yok; kullanıcı davranışları Goodreads ile neredeyse aynı. Ancak bizim farkımız görsel ve teknolojik tarafta ortaya çıkıyor. Kullanıcılar kitaplarını fotoğraflarla paylaşıyor ve sistem bu içerikleri otomatik olarak sınıflandırabiliyor.

● **Platformda "bu kitap ya da yazar hiç fark edilmedi, gözden kaçtı" dediğiniz isimler oluyor mu? Bu konuda bir çalışmanız var mı?**

Aslında bu durumu arka planda biz yönetiyoruz. Daha önce de belirttiğim gibi, biz 6 kişilik bir ekibiz ve hepimiz edebiyat kökenliyiz. Kendi aramızda okuduğumuz veya hak ettiği değeri görmesini istediğimiz kitaplar olduğunda, onları bir şekilde listelerimizde öne çıkarıyoruz. Bunu yaparken hiçbir çekincemiz veya utançımız yok, çünkü nihayetinde gösterdiğimiz şey iyi bir kitap ve o kitabın görünür olması gerekiyor. Üstelik bunu bir reklam geliri karşılığında değil, tamamen bir öneri olarak yapıyoruz.

● **Peki, ileride kullanıcılarımızla fiziki buluşmalar gerçekleştirmeyi planlıyor musunuz?**

Planlıyoruz. Hayalimiz, her şehirde Book.love temsilcilerinin olması ve bu temsilcilerin okurlarla fiziki ortamlarda bir araya gelmesi. Biz de platform olarak bu buluşmalara ev sahipliği yapmayı çok istiyoruz. Ancak dürüst olmak gerekirse, bunu hayata geçirebilmek için hem maddi hem de manevi desteğe ihtiyacımız var. Çünkü her şehirde organize olmak ve bu süreci yönetmek şu an için bizim ölçeğimizde oldukça büyük bir organizasyon gerektiriyor.

● **Platformum merkezi olarak neden Kadıköy'ü seçtiniz?**

Bu tamamen pratik bir nedene dayanıyor; 6 kişilik ekibimizin tamamı Kadıköy'de yaşıyor. Hepimiz bu semtte oturduğumuz için çalışmalarımızı da doğal olarak buradan yürütüyoruz.

● **Gelecek vizyonunuzda neler var? Book.love nereye evrilecek?**

Çok yakında tüm dünyada yayına gireceğiz ve en büyük yeniliğimiz dil bariyerini kaldırmak olacak. Yayıncı zeka sayesinde, bir Japon okur kendi dilinde yorum yazacak ama siz onun sistemde Türkçe göreceksiniz; sizin Türkçe yazdığınızı o Japonca okuyacak. Böylece Amerika'daki bir okur, Türkiye'deki bir kitap kulübüne katılmadan katılabilecek. Book.love; dil bariyerlerini ortadan kaldıran, merkezizsiz, sınıfsız ve sınırsız bir uygulama olarak dünyaya tek olacak.

● **Son olarak, Book.love bir kitap olsaydı hangisi olurdu?**

Bu çok ilginç bir soru. Benim ergenliğimden beri kafamı çok kuralayan ve bir miktar "takıntılı" olduğum bir kitap var: J.D. Salinger'ın Çavdar Tarlasında Çocuklar'ı. Hatta yeni yayınevimin adı da bu tutkumdan geliyor. Kitapta ana karakter

Holden'in bahsettiği bir imge vardır; bir çavdar tarlasındaki uçurum kenarında durup, oradan atlayan çocukları kurtarmaya, onları yakalamaya çalışan bir okur istediğini anlatır. Ben de Book.love'ı hep böyle hayal ettim: Kitap okumaktan bıkmış ya da okuma alışkanlığını tamamen kaybetmiş, yani o "okurluk uçurumundan" atılmak üzere olan insanları yakalayıp tutmaya çalışan bir platform. Eğer bir kitap olsaydı, bence kesinlikle o kitap olurduk.

DILAY STEAKHOUSE
Türk ve Dünya Mutfağında en Popüler lezzetler

12:00-16:00 saatleri arasında tüm et ve tavuk menülerinde %15 indirim

Toplu yemek organizasyonlarında indirim uygulanır.

menü

dilaysteakhouse

+90 216 629 32 34
+90 531 849 50 90
+90 531 849 30 90

CADDEBOSTAN MAHALLESİ TÜTÜNCÜ MEHMETEFENDİ CADDESİ BEKİRPAŞA APARTMANI NO:12/A - KADIKÖY

SÖYLEŞİ 2026

62. KÜTÜPHANE HAFTASI
İVİLEŞTİREN KÜTÜPHANE, GELİŞTİREN KÜTÜPHANE

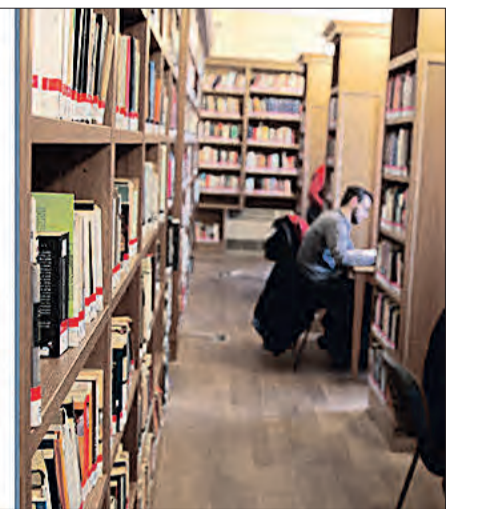
KÜTÜPHANECİLER YAYINCILAR VE KULLANICILAR

KONUŞMACILAR: ZEYNEP EŞİN (PARMA KİTAP)
FARUK DUMAN (ALAKARGA)
CEM ÖZEL (SABANCI ÜNİVERSİTESİ BİLGİ MERKEZİ)

03 NİSAN CUMA 14:00

tesak.kadikoy.bel.tr | ÜCRETSİZ

KADIKÖY BAŞKA MESUT KADIKÖY KADIKÖY

KADIKÖY BELEDİYESİ
KEMAL TAHRİR HALK KÜTÜPHANESİ

KÜTÜPHANEDE ŞİİR SÖYLEŞİLERİ

"İnsanlık halleridir şiir. Memleket halleridir...
Ve safları sıklaştıran birliktedir, direnmektir dünyayı ateşe verenlere de..." Nur SAKA

Ayın Konuştu: **Nur SAKA**
Kolaylaştırıcı: **Mustafa KÖZ**

28 Mart Cumartesi, 15.00 | Kemal Tahir Halk Kütüphanesi

KADIKÖY BAŞKA MESUT KADIKÖY KADIKÖY

KAYIP İLANLARI

Metro İstanbul Personel Kartımı Kaybettim. Hükümsüzdür. Kenan Alptekin

Kadıköy Belediyesi'nden almış olduğumuz L-345659 numaralı tahsilat makbuzumuzu kaybettik. Hükümsüzdür. Onursal İnşaat İzolasyon Ticaret Ltd. Şti

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 359

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Ahmet Oktay ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

AHMET OKTAY (23 OCAK 1933- 3 MART 2016)

1933 yılında Ankara'da doğan Ahmet Oktay, yazın hayatına 1950'li yıllarda şiirle başladı. İlk şiirleri dönemin edebiyat dergilerinde yayımlandı. Şiirin yanı sıra deneme, eleştiri ve inceleme alanlarında da üretim yapan Oktay, özellikle modern Türk şiirine dair kuramsal ve çözümleyici yazılarıyla tanındı.

1960'lı yıllardan itibaren edebiyat eleştirisini toplumsal ve kültürel bağlam içinde değerlendiren bir yaklaşım geliştirdi. Marksist estetikten beslenen düşünsel çerçevesiyle, modern şiirin dilini, imge dünyasını ve tarihsel arka planını birlikte ele aldı. Bu doğrultuda kaleme aldığı Şiir Okuma Kılavuzu, Metropol ve İmgelem, Toplumcu Gerçekçiliğin

Kaynakları ve Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri gibi eserleri, Türkiye'de şiir eleştirisinin temel başvuru kaynakları arasında yer aldı.

Şiirlerinde ise modern kent deneyimi, bireyin yalnızlığı, toplumsal dönüşümler ve kültürel hafıza temaları öne çıktı. Gölgele Kullamak ve Her Yüz Bir Öykü Yazar gibi kitaplarında, yoğun imgelerle

örüllü, düşünsel katmanlı güçlü bir şiir dili kurdu.

Gazetecilik ve yayıncılık alanında da çalışan Ahmet Oktay, uzun yıllar kültür-sanat yazıları kaleme aldı. Batı edebiyatından yaptığı çevirilerle Türkiye'deki edebiyat tartışmalarına katkı sundu. 4 Ocak 2016'da İstanbul'da yaşamını yitiren Oktay'ın Doğan Kitap tarafından yayımlanan "Gizli Çekmece" kitabından "Erenköy, Fırın Sokak No: 10" başlıklı yazıyı paylaşıyoruz.

ERENKÖY, FIRIN SOKAK NO: 10

Baudelaire "Kuğu" adlı şiirinin ikinci bölümünde Paris'in değişmekte olduğunu, bu yüzden de eski ve yeni yapıların, mahallelerin, taşların kendisine yerinel (allegorik) görüldüğünü belirtir ve "anılarım kayalar kadar ağır" diye ekler. Öke ile düş kırıklığının iç içe geçtiği şiirin daha sonraki bir dizesi yürek burkucudur.

Düşünüyorum, asla bulunmayacak bir şey yitireni.

2001'in Mayıs'ında 6 yaşından itibaren çocukluğumun ve ilk gençliğimin 18 yılını geçirdiğim Ankara'ya gittim. Vaktim vardı. O yılları koklamak, artık yaşlanmış olsa bile bir tanıdık yüze rastlamak umuduyla eski mahalleme doğru uzandım. Biraz yürüdükten, bir iki sokak, bir cadde geçtikten sonra, şaşkınlıkla donup kaldım: Mahalle yoktu orada. Adakale Sokak ve Adakale Apartmanı yoktu. Atatürk Bulvarı'nın, adım başında köprülerle donatılarak canına okuyan imar, belleğimin de canına okumaya hazırlanıyordu. Anılarım, Baudelaire'in dizesindeki gibi "ağır kayalardan" ama onları yerleştirebileceğim, canlandırabileceğim uzam yok edilmişti.

(...)

İstanbul'a döndükten sonra, belki peşimi bırakmayan ya yabancılaşma duygusu yüzünden, dede evimi özledim. On, on beş dakika uzakta, çoktan elden çıkarılmış o ev: Erenköy, Fırın Sokak No: 10. Bahçe duvarının hemen dibindeki çnarın üzerine çakılıydı plaka. Erenköy Köprüsü'ne gelmeden, sokağın Ethem Efendi Caddesi'yle kesiştiği köşedeki fırından sola dönünce, ceviz ve çınar ağaçlarının süslediği bir yoldan inilirdi. İki katlı ahşap bir evdi. Döşeme tahtaları iki günde bir sabunlu suyla ve tel fırçayla ovalan. Alt katta otururken, taban döşemesinin o silinme gıcirtısını duyardınız.

Geçenlerde bir sabah, burnumda sabun kokusu, Tülay'la birlikte Fırın Sokak'a gittik. (...)

Ama doğrusunu söylemem gerek: Hiçbir nostaljik amacım yoktu. Mali krizden, ahlaki çöküntüden, medyanın her gün biraz daha rezilleştirmeyi başardığı, dolayısıyla insanları da rezilleştirdiği gündelik hayattan geçmiş kaçmıyordum. Geçmişin güzel günlerine, özselendiğimiz zamanlara sığınarak kendime Abdülhak Şinasi Hisar gibi bir cennet kuramayacağımı, o cennette güvenliğe ve huzura eremeyeceğimi biliyordum.

Geçmişte bir teselli bulabiliriz elbet, ama geçmişini anımsayarak yaşadığımız zamanın olumsuz yanlarını görürüz asıl, geçmiş bize durmadan, olmaması gerekeni anımsatır. Bu sayede, gelecek kuşakların yaşamının, hem bizden önceki hem de kendi kuşağımızın yaşamı gibi

acılarla donanmaması için yapılması gerekenler üzerinde düşünebiliriz.

Sokağa girdik. Ve... zaman tüneline geçtik: İleri geri çalışan buldozerlerin yıkım sesleri yükselmeye başladı. Sol kolda, camlı çiçekliğiyle gelen geçenin dikkatini çeken, ağaçlar arasındaki Bursalıların evini toz etmişlerdi çoktan. Onun hemen yanında, müteahhitlerin yamyamca arzarlarını kıskırtacak büyüklükte bir bahçeye sahip olan, boyası çoktan dökmüş ve tamir edilmeyen, kimin olduğunu bilmediğim bir köşk kalıntısı. Kat kat kiraya verilen. En alt katta İlhami Bekir Tez otururdu. Daha karşı Bedia Hanım'dan boşanmamış. Yaz gecesi: Bahçeye açılan kapının önünde oturuyoruz. Arada bir, sağ elini alabros kesilmiş saçlarının arasında dolaştırarak şiir okuyor:

Hava karanfil kokuyor
canımın tezgâhında biri
baygın yanık türkülerle bez dokuyor
alaca bez dokuyor.

Daha sonra, Fırın Sokak'ın az ötesindeki bir evde ben ona şiir okuyorum: Bir okul defterine yazılmış "Kore Destanı"ndan. (...)

Fırın Sokak No: 10. İlk bahçenin telefatu: Alt kattaki mutfağın yanında, dalları üst katı saran asma. Arkada, evin hemen yanı başındaki kuyu. Yaz günleri, testiler, karpuzlar sarkıtırdı. Çıkrığın, şimdi iniltiyi, ama o zamanlar türküyü benzeyen sesi. Bahçenin ortasındaki Erik ağacı. Sol tarafta ikisi beyaz, biri siyah üç incir. Sağda, arasına salıncak kurduğumuz beyaz ve kara dutlar. Çardağı sarmalayan asma ve sallanan salkımlar. Şimdi, koca bir apartman yükseliyor yerlerinde. Üç arsa birleştirildiği için, yan bahçelerdeki ağaçlar da yok edilmiş. Ayakta kalan tek yapı, 10 numarının az ötesinde, çok daha önceden satılmış ve ikinci derece tarihi eser sayılmış ciciannenin evi. Giriş kapısında renkli camları, güneş vurduğunda ya da gece ampul yandığında, nasıl parıldardı. Şimdi çocuk yuvası olmuş. (...) Akşam alacası bastırıyor. Kapının önündeyim ya da üst katın

panceresinden bakıyorum: Görevli, sokak lambalarını yakıyor. Bütün yolu kaplayan fenerler bir bir aydınlanıyor. Hayran hayran seyrediyorum bu her akşam tekrarlanan töreni. Az sonra, karartma perdeleri indirilecek pencerelerin. Bazı günler, uyanabilmişsem eğer, sabahın en erken saatlerinde gerçekleştirilen "söndürme" törenini de izliyorum. Ama bir iki yıl sonra, bu güzelim "yakma" ve "söndürme" törenleri sona erecek ve Fırın Sokak'ın lambaları da elektriğe kavuşacak. Ve bir daha fenerlerin bir bir yakılışıyla kurduğum, geliştirdiğim hayal oyunlarının hiçbirini gerçekleştiremeyeceğim. Sadece elektrikler yanacak.

"Maddi mirasın korunması gerekir" diyen Benevolo, bu mirası ayrıntılandırıyor:

Yaşadığımız yerlerin kimliği; her kuşağı nitelleyen çeşitli deneyimlerin akışının anlam kazandığı bir sabit arka plan; periferiden daha yavaş değişen bir "merkez" in sürekliliği; her bireyin tek başına taşıyamayacağı kadar ağır olan ortak bellekleri bir araya getirebilecek bir yer.

Yine Seferis'in dizesi: Denizin dalgaları, sanki bir mağaranın içinde uçulduyor:

Buralarda bir yerde, arayıp durduğumuz. Yaşam biraz ilerlemiş; artık sabah ezanıyla uyanıyor ve hemen merdivenden aşağı kata iniyorum: Anneannem çayı demlemiş mutfakta, iç odaya geçiyor ve namaz kılan dedemi gözlemeye başlıyorum: Emekli çarkçı yüzbaşı Sabri Bey, birazdan işe gidecek: Haydarpaşa Garı'na. Ben de yeniden yatağuma döneceğim. Dedem, bir gün elmden tutup, bir cuma, öğle namazına götürüyor beni, ölümler dışında bir daha hiç uğramayacağım camiye. Eyüpsultan'a. Öğle namazından sonra, aşevine giriyoruz: Pilav ve zerde.

Fırın Sokak No: 10. Evde görmediğim bir telaş, bir koşuşturma var. Akrabadan biri açıklıyor: Bana kardeş gelecekmış. Annem, üst katın büyük odasında yatıyor. Sonradan öğreneceğim "loğusa yatağında." Annem, sürekliliği iniyor, hatta feryat ediyor. Şişman, "duba gibi" ebe hanım gözükiyor o sıra. Odanın kapısı kapanıyor: "Vakit gelmiş." Gözümü anahtar deliğine dayıyorum, olupiteni duymak için. Ama içeri su taşıyan bir akraba tarafından yakalanıyor ve bahçeye gönderiliyorum. Kuyunun başında küskün otururken, pencereden bahçeye yayılan sevinç seslerini duyuyorum birden: "Bir oğlan daha..." Anlamasam da anlatıyorlar: Artık "ağabey" olmuşum ben.

"Çocukluğum, çocukluğum..."

Sokağı iniyoruz. Şurada Kadın Efendilerden birinin, iki yanında, büyük giriş salonlu ilk katna çıkan mermer merdivenli konağı vardı. Konağın arka tarafında da bir merdiven vardı, üst katlara çıkan. Arkada büyük bir bahçe:

Kitaplık

Kadınların neşesi, çocukların hayal gücü ve bir annenin hayatı... Bu hafta seçtiğimiz üç kitap, üç farklı dünyadan çarpıcı anlatılar sunuyor

Leyla ALP

► KIZ NEŞESİ

Buket Uzuner'in Kız Neşesi - Bir Hayatta Kalma ve Direniş Gücü Olarak kitabı, bir kavramın etrafında kurulan bir metinden çok, uzun bir yazarlık yolculuğunun içsel özeti. Uzuner burada yalnızca bir fikir ortaya atmıyor; yıllardır romanlarında dolaşan o sezgisel damarı, ilk kez bu kadar doğrudan ve açık biçimde dile getiriyor.

"Kız neşesi" yüzeyde bir mutluluk hali gibi görünse de aslında çok daha derin bir yerden konuşuyor. Çünkü bu neşe, kadınların tarih boyunca geliştirdiği bir hayatta kalma biçimi; kırılmadan, sertleşmeden, ama vazgeçmeden var olabilmeyen en önemli yolu.

Kimi zaman kişisel anılar, kimi zaman yolculuklar, kimi zaman başka kadınların hikâyelerinin anlatıldığı kitap bir sohbet sıcaklığında ilerliyor. Bu yüzden de bir teori okumaktan çok, bir deneyime tanıklık ediyor.

Kız Neşesi, yüksek sesli bir manifesto değil. Daha çok içten bir hatırlatma.

Buket Uzuner, bu kitabında, "Sevgili Kadınlar, Kız Neşesi adlı bu yaşam enerjinizi babalarınızın, kocalarınızın, ağabeylerinizin, hatta oğullarınızın

bile öldürmesine sakın izin vermeyin! O sizin yaşam garantinizdir, hayatınıza herkes gelir ve gider ama o enerji, o güç sizde kaldığı sürece hayatta kalırsınız." diyor

Yayınevi: Everest Yayınları

► SONSUZLUKTAKİ GEÇİT / GİZEMLİ YOLCULUK

Damla Kuşç Koçman'ın kaleme aldığı Sonsuzluk-taki Geçit / Gizemli Yolculuk, çocuk edebiyatında fantastik anlatının olanaklarını keşfe çıkan, eğlenceli olduğu kadar düşünsel katmanlar da barındıran bir serüven sunuyor.

Her yıl düzenlenen "Haydutlar Arası En İyi Yalan Söyleme Yarışması"nda bir türlü birinciliği elde edemeyen Haydut-başının hırsıyla başlayan hikâye, okuru kısa sürede fantastik bir evrenin içine çekiyor. Lokmac, Gölgeç ve Dramini adlı üç haydut çocuğun, Okudunmuha'nın kütüphanesinden Puslutaş'ın büyümlü dünyasına uzanan yolculuğu, yalnızca bir görev hikâyesi değil; aynı zamanda karakterlerin içsel dönüşümünün de izni sürüyor.

Öte yandan Fraktalya ve Kılvizyon gibi büyümlü karakterlerin hikâyeye dahil olmasıyla anlatı kat-

man kazanıyor. Farklı dünyalardan gelen bu çocukların yollarının kesişmesi, kitabın temel meselesini görünür kıyor: Farklılıklar bir çatışma değil, ortak bir keşif alanı yaratır.

Koçman, dili sade ama imgelerle zengin bir anlatım kurarken, çocuk okuru merkeze alan bir perspektifi koruyor. Hikâye boyunca karşılaşılan sürprizler ve engeller, klasik "iyi-kötü" karşıtlığının ötesine geçerek, çocuklara sorgulama ve empati kurma alanı açıyor.

İpek Ataç'ın resimlediği Sonsuzluk-taki Geçit / Gizemli Yolculuk, fantastik kurguya ilgi duyan genç okurlar için iyi bir seçenek.

Yayınevi: Eksik Parça Yayınları

► HALKTAN BİR KADININ YAŞAMI, YAŞLILIĞI VE ÖLÜMÜ

Didier Eribon, babasının ölümünden sonra Reims'e Dönüş ile başladığı kişisel ve kuramsal arayışını bu kez annesi üzerinden sürdürüyor. Halktan Bir Kadının Yaşamı, Yaşlılık ve Ölümü, yalnızca bir hayatın hikâyesi değil; yaşlılık, hastalık ve ölüme kurduğumuz mesafeye dair bir düşünme çabası.

Eribon ve kardeşleri, fiziksel ve zihinsel bağımsızlığını yitiren anneleri için bir karar verir; ancak bu karar, yaşlı kadın için yalnızca bir bakım düzenlemesi değil, derin bir kopuştur. Bakımına girişin yarattığı şok, onun dünyayla kurduğu son bağları da hızla çözer ve birkaç hafta içinde hayatını kaybeder.

Halktan Bir Kadının Yaşamı, Yaşlılığı ve Ölümü, bir annenin ardından yazılmış bir yas met-

ni gibi başlasa da kısa sürede kişisel olan ile toplumsal olanın iç içe geçtiği derin bir sorgulamaya dönüşüyor. Eribon, annesinin hayatını anlatırken yalnızca bir bireyin hikâyesini değil; bir sınıfın, bir dönemin ve bir sistemin izlerini de görünür kılar. Çünkü yoksulluk ve yalnızlık rastlantısal değil, kapitalist düzenin ürettiği sonuçlardır. Onun yaşlılığı, yoksulluğu, görünmezleşmesi ve bakıma muhtaç hâle gelişi, bu toplumsal ilişkilerin sonucudur.

Kitabın derinliğini artıran bir başka unsur, Eribon'un annesinin idealleştirmemesi. Onu yalnızca mağdur bir figür olarak çizmez; çelişkileriyle, mutsuzluğuyla ve problemli yanlarıyla birlikte ele alır. Öte yandan annesinin hayatına bakarken aslında kendi geç-

mişine, kendi dönüşümüne ve bu dönüşümün bel-deline de bakar.

Yaşlılık üzerine olduğu kadar hatırlama hakkı üzerine de bir metin olan kitapta Eribon, annesini anlatırken okura şu temel soruyu bırakır: İşçi sınıfından, yaşlı, yorgun, bakıma muhtaç bir kadının hayatı neden bu kadar kolay görünmez olur? Yayınevi: İletişim Yayınları

27 Mart bildirileri; Tiyatronun gücüne inanç

27 Mart Dünya Tiyatro Günü ulusal ve uluslararası bildirileri paylaştı. Bu yıl uluslararası bildiriye ünlü aktör Willem Dafoe yazarken, ulusal bildiriye sahne tasarımcısı Metin Deniz kaleme aldı. Akademisyen Süreyya Karacabey ise bu yıl da alternatif bir metin paylaştı

● Semra ÇELEBİ

Uluslararası Tiyatro Enstitüsü (ITI) koordinasyonunda dünya genelinde kutlanan 27 Mart Dünya Tiyatro Günü öncesinde yazılan ulusal ve uluslararası bildirilerde dijitalleşme, savaş ve toplumsal adalet temaları öne çıktı.

Willem Dafoe

DİJİTALEŞMEYE KARŞI SAHNE

ITI tarafından bu yılın sözcüsü seçilen dünyaca ünlü aktör ve yönetmen Willem Dafoe, bildirisinde teknolojinin insanı yalnızlaştıran yapısına dikkat çekti. Sosyal ağların bağlantı vaat etmesine rağmen insanları birbirinden kopardığını savu-

nan Dafoe, tiyatronun sunduğu "gerçek zamanlı paylaşım" deneyimine vurgu yaptı. Dafoe, "İnternet sorular sorabilir ama tiyatronun yarattığı o hayret duygusunu asla yakalayamaz." dedi.

"Sosyal ve politik açıdan tiyatro, kendimizi ve dünyayı anlamamız için hiç bu kadar önemli ve hayati olmamıştı." diyen Dafoe şöyle devam etti: "Bir aktör ve tiyatrocu olarak, tiyatronun gücüne inanmaya devam ediyorum. Giderek daha bölünmüş, kontrolcü ve şiddet dolu hale gelen bir dünyada, tiyatrocular olarak bizim görevimiz, tiyatronun sadece eğlendirmeyi amaçlayan ticari bir girişim ya da kurumsal bir kısır gelenek muhafızı olarak yozlaşmasını önlemek; aksine insanları, toplulukları, kültürleri birbirine bağlayan ve hepsinden önemlisi, nereye gittiğimizi sorgulayan gücünü beslemektir..."

Bildirinin tamamı için: <https://tiyatronline.com/-t-uluslararası-tiyatro-enstitüsü-27-mart-dünya-tiyatro-günü-uluslararası-bildirisi-15941>

"SANAT SAVAŞI DÖVER"

Türkiye'deki tiyatro camiası adına bildiriye kaleme alan usta sahne tasarımcısı ve yönetmen Metin Deniz, sanatın barışçı tutumuna dikkat çekti. "Bütün dünyanın tedirginlik içerisinde olduğu, ülkemizdeki adalet, hukuk ve benzeri tartışmaların alıp başını gittiği bu günlerde Dünya Tiyatro Günü nasıl yorumlanabilir?" sorusunu soran Deniz, cevabı şöyle verdi: "Sanat ve savaş birbirine karşıdır. İnsan da (insan olan) savaşa karşıdır. İnsan sanatı sever, sanata düşkündür. İnsan sanat için vardır. İnsansız sanat olmaz, sanatı olmayan bir toplum da olmaz. (...) Tiyatro her zaman insanı sorgular. İnsandan aldığı insanı verir. Sahnelenen her şey insanın kendi gerçeğidir. (...) Kısaca, zaman içinde sanat savaşı döver."

Bildirinin tamamı için: <https://tiyatronline.com/27-mart-dünya-tiyatro-günü-ulusal-bildirisi-15940>

Metin Deniz

"ONLARA BİR ŞEY SÖYLE!"

Süreyya Karacabey

Akademisyen-yazar Süreyya Karacabey, her yıl olduğu gibi bu yıl da alternatif bir bildiri kaleme aldı. Savaşta hayatını kaybeden çocukları, Gazze'de yıkılan sahneleri, öldürülen kadınları, göçmenleri, işçi çocukları, evsiz yaşlıları, hapisanede unutulmuş insanları, dilsizleşmiş havanları sahnenin önüne davet eden Karacabey şöyle devam etti: "Bugün tiyatroya eskiden acı çekmiş insanların replikleri gelecek. (...) Bugün tiyatroya, heba edilmiş ömürler, yarıda kalmış hayaller gelecek, Şirazi'nin dizesi yankılanacak boşlukta, bize bir ömür daha lazım diyen."

Karacabey, bildiriye "Oyun başlayacak bizardan. Onlara bir şey söyle!" çağrısıyla bitirdi.

Bildirinin tamamı için: <https://sahnedin.net/sureyya-karacabeyin-27-mart-bildirisi-onlara-bir-sey-soyle/>

Dünya Tiyatrolar Günü yürüyüşüne davet var

Kadıköy Tiyatroları Platformu'nun geleneksel hale gelen Dünya Tiyatrolar Günü yürüyüşü, 27 Mart Cuma günü saat 14.00'te Mehmet Ayvalıtış Meydanı'ndan başlayacak

Kadıköy Tiyatroları Platformu, tiyatronun sesini daha güçlü duyurmak, tiyatro sanatçıları ile tiyatro çalışanlarının yaşadığı sorunları ve talepleri dile getirmek için her yıl 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü'nde Kadıköy'de yürüyüş düzenliyor. Platform bu yıl da "Tüm tiyatro ve sanat emekçileri ile tüm seyircilerimizi Dünya Tiyatro Günü'nde bir arada olmaya davet ediyoruz. Kadıköy sokaklarını sanatla doldurmak,

sahnenin sınırlarını kaldırmak için buluşuyoruz. Sen de gel tiyatroya ses ver." diyerek herkesi 27 Mart Cuma günü saat 14.00'te Mehmet Ayvalıtış Meydanı'nda başlayacak, Kadıköy'ün sokaklarında devam edecek yürüyüşe davet etti.

İBB'den tiyatrolara destek: Yerinde İzle

İBB Kültür 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü'nde İstanbul'un tiyatrolarıyla yeni bir iş birliği programını hayata geçiriyor

İBB Kültür'ün hayata geçirdiği "Yerinde İzle: Tiyatrolara Destek Programı", 27 Mart'ta aynı anda 11 sahnede başlıyor. Program kapsamında, sahnesi olan tiyatrolar oyunlarını sezonda bir kez "kendileri sahnelerinde" İBB Kültür katkısıyla sahneleyerek, İBB Kültür'ün etkinlik programında yer alacak. Böylece tiyatro topluluklarına sahne kirası desteği sunulurken, sanatseverler de oyunu ücretsiz izleme olanağı bulacak. İBB Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Dairesi Başkanı T. Volkan Aslan, destek programıyla ilgili şu bilgileri verdi: "Yerinde İzle projesini 27 Mart

itibarıyla devreye sokuyoruz. Bu sayede tiyatrolar, nakliye gibi yüklerden arınıp, oyunlarını kendi yerlerinde sahneleme imkânı bulacak. Bununla birlikte, daha önce bu sahnelere gitmemiş olan tiyatroseverler, İBB Kültür'ün ücretsiz davetiyeleri ile bu sahnelerle tanışmış olacak."

11 sahneyle başlayacak "Yerinde İzle: Tiyatrolara Destek Programı", İstanbul'da yer alan diğer bağımsız tiyatro sahneleriyle de iş birliğini sürdürecektir. Programda yer almak isteyen sahnelerin tiyatrobirimi@ibb.gov.tr mailinden İBB Kültür ile iletişime geçmesi yeterli.

Şehir Tiyatroları'ndan 7 ücretsiz oyun

Şehir Tiyatroları, 27 Mart Dünya Tiyatro Günü'nü ücretsiz sahneleyeceği 7 oyunla kutluyor

Dünya Tiyatro Günü'nde sanatseverleri Musahipzade Celal'den Arthur Miller'a, Donald Margulies'den Suat Derviş'e klasik ve modern yazarların eserlerinin ön planda olduğu zengin bir repertuar bekliyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın 7 sahnesinde 7 oyun 27 Mart Cuma günü ücretsiz olarak izlenebilecek oyunlar şunlar:

► Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde Haramiler,

► Kağıthane Sadabad Sahnesi'nde Cadı Kazanı,

► Üsküdar Musahipzade Celal Sahne-

si'nde Öylece Durur Zaman,

► Ümraniye Sahnesi'nde Fosforlu Cevriye,

► Üsküdar Kerem Yılmaz Sahnesi'nde Köpek Kalbi,

► Müze Gazhane Prof. Dr.

Sevda Şener Sahnesi'nde Geçmişin Gölgesi,

► Müze Gazhane Meydan Sahne'de Sivrisinekler

Ücretsiz oyun davetiyeleri gişelerden, <https://sehirtiyatrolari.ibb.istanbul/>, iletimial.com adreslerinden ve mobil uygulamadan temin edilebilir.

İngiltere'den KlangHaus geliyor

Konser ile görsel enstalasyonu birleştiren KlangHaus, mekâna özel kurgulanan çok katmanlı bir performans deneyimi sunacak

Birleşik Krallık'ta gerçekleştirilen Edinburgh Festivali'nde iki sezon, Londra Royal Festival Hall'da iki ay boyunca kapalı gişe sahnelenen KlangHaus, 27-28-29-30 Mart'ta ve 2-3-4 Nisan'da Terminal'deki Paribu Art'ta sahne alacak.

KlangHaus; müzik, sinema, ışık ve ses tasarımı mimariyle buluşturan bir gösteri. Art-rock grubu The Neutros'un canlı performanslarını sergileyeceği etkinlik; multimedya sanatçısı, müzik ve film yapımcısı Sal Pittman'ın tüm mekânı

kaplayan film ve projeksiyon çalışmalarıyla buluşacak. Zaman zaman sakin, zaman zaman yoğun ve kaotik bir atmosferin yaşanacağı KlangHaus: Last Haus on Earth, seyircisini klasik bir konser ya da tiyatro deneyimine değil, seyirci ile sanatçı arasındaki sınırı ortadan kaldıran, müzik, film ve ışığın iç içe geçtiği sürükleyici bir deneyime davet ediyor.

KlangHaus: Last Haus on Earth'ün biletlerine Paribu Pass'ten ulaşılabilir.

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Dünya Nimesi

Behçet Necatigil, Knut Hamsun'dan çevirdiği "Dünya Nimesi" romanını 1965'te radyoya uyarlamıştı. Arşivinde daktilo edilmiş sayfalar halinde bulunan oyun ilk kez kitaplaşıyor. Hamsun'a 1920'de Nobel edebiyat ödülünü kazandıran bu romanı Necatigil şöyle anlatıyor: "İki ciltlik Dünya Nimesi (Markens Gröde) 1917'de çıktı. İssiz toprakları canlandırmak için insan gücünün verdiği imtihanları, tabiat kuvvetleriyle çetin savaşları hikâye eden bu roman, katı ve boş topraklara düşen alın terlerinin önce kıt kanaat, giderek cömert hasadını, bu başarıdaki büyük hazrı dile getirir. Bu kitapta Hamsun 20. yüzyıl insanının destanını yazmış, önüne bir model almadan, başaran insanın büyüklüğünü gözler önüne sermiştir. İçtenlik, sadelik, güzelliği bu kitabın sanatı sanatı!"

İstanbul Radyosu "Arkası Yarın" kuşağında 6 bölüm halinde 4-9 Ocak 1965 tarihleri arasında seslendirilen oyun, 1977 ve 1978 yıllarında TRT-2 Radyosu'nda tekrar yayımlanmıştı. (Tanıtım Bülteninden) Yapı Kredi Yayınları / 104 sf / Mart 2026

Dikkat çeken yeniler:

- Bir Dönem Üstünden Türk Tiyatrosunu Eleştirilerle Okumak / Prof. Dr. Dikmen Gürün / Doğan Kitap
- Kötülük Çiçekleri / Charles Baudelaire / Everest Yayınları
- Güzel Bir Ölüm / Alvaro Mutis / Yedi Yayınları

ALBÜM

Tolay Günyasar / Hayatın İçinde

Tolay Günyasar, 2021 ve 2022'de yayınladığı single'larına yeni bir şarkısını ekleyerek hazırladığı "Hayatın İçinde" EP'sini 20 Mart'ta yayınladı. 90'lar pop müziğini günümüze taşıyan albüm toplam 6 şarkıdan oluşuyor. Sözü ve müziği Tolay Günyasar'a ait eserlerden oluşan "Hayatın İçinde" albümü "Yalnızlık" isimli şarkıyla tamamlanarak dinleyicisiyle buluştu. Nisan ayında yayımlanacağı "İhtimaler" adlı single ile ikinci EP'si için çalışmalarına devam eden sanatçının yeni şarkıları indie pop ve pop funk tarzda olacak.

Ruhu doyanur yeniler:

- Mele / Metin Kemal Kahraman
- İndim Yarın Bahçesine / Dilek Türkan
- Sen Bir Aysin / TNK & Hamam Sessions

FİLM

Böyle Küçük Şeyler

Claire Keegan'ın aynı adlı romanından uyarlanan ve başrolünde Cillian Murphy'nin yer aldığı "Small Things Like These", 1980'lerin İrlanda'sında geçen sarsıcı bir vicdan muhasebesini merkezine alıyor. Film, 1985'in Noel arifesinde kömür tüccarı Bill Furlong'un, yerel manastırın işlettirdiği çamaşırhanelerden birinde tanık olduğu karanlık bir sırı yüzleşmesini ve bu durumun kendi geçmişindeki yaraları nasıl tetiklediğini anlatıyor. Kilsenin suçlarını görmezden gelen ve tek otorite kabul eden toplumun gölgesinde, bireysel cesaretin bedelini sorgulayan yapımı; sislili İrlanda kırsalı görüntüleri içinde Murphy'nin derinlikli performansı ile öne çıkıyor. 2024 İrlanda - Belçika ortak yapımı olan Small Things Like These, HBO Max'te izlenebilir.

Kapitalizm gelecekte de peşimizi bırakmayacak!

UĞUR
VARDAN

Dışarıdan gelebilecek olası tehlikelerle konsolide edilen kitleler ve bu sayede ayakta kalan iktidarlar... Ben bu meselelerin farkına ilk olarak TRT'nin siyah-beyaz döneminde gösterilen 'Logan'ın Kaçışı' adlı dizide varmışım! Aslında dizi William F. Nolan ve George Clayton Johnson'un romanından çekilmiş 1976 tarihli bir film serisine dönüştürülmüş haliydi. Jessica adlı bir asinin peşine takılan Logan, kendilerine çizilen sınırların ötesinde bir dünya olduğunun farkına varırlar ve sistemin dayattığı rejimin dışında bir hayat seçeneği olduğunu keşfederler... Kuşkusuz bu minvalde öyküleri sahip çok örnek vardır ki M. Night Shyamalan'ın 'The Village', Emin Alper'in 'Tepe'nin Ardı' yakın zamanlardan ilk elde akla gelen yapımlardandır. Son dönemde karşımıza çıkan kimi bilimkurgusal dizilerin çoğunda da aynı mantığın uzantılarını görüyoruz: Distopik bir çizgide ilerleyen öyküler eşliğinde dışarıda artık yaşanacak bir dünya olmadığını söyleyen muktedirler ve onların koyduğu kurallar içinde hareket eden topluluklar...

Artık ikinci sezonu itibarıyla seyirci huzuruna çıkan 'Fallout' bu dizilerin başında geliyor. Popüler bir video oyununun uyarlaması olan çalışmada önce kıyamet sonrası bir dünyanın izlerinde dolaşıyoruz. Hayatta kalanların bir kısmının oluşturduğu sığınakvari modelde yaşayan ahali, dış dünyayla ilgisini kesmiştir. Çünkü artık yeryüzünün yaşanılmaz bir halde olduğu düşünülmüştür. Derken bu sığınaklara yapılan bir baskında lider pozis-

yonda olan Hank MacLean kaçırılır... Peşi sıra kızı Lucy, yeraltı dünyasını terk ederek babasını aramaya koyulur. Öte yanda dışarıdaki evrende yaşanan onca arbedeye karşı ayakta kalmayı başarmış, hayalet gibi (zombi de demek mümkün) ortaklıkta gezinen bir karakter vardır. Süreç içinde farklı amaçları, ilkeleri ve duruşları olan bu hortlakvari varlıkla (gerçek adı Cooper Howard'dır) Lucy'nin yolları ke-

sişir. Öykü kuşkusuz çok daha fazla katmana sahiptir ve geriye dönüşlerle gezegenin bu duruma nasıl geldiğini anlamaya çalışırız. Vakti zamanında kendilerinin dışındaki komünist ve hain ilan eden sistemin kurmayları, gizli bir projeye küçük bir azınlığın bir sığınağa yerleştirilmesi suretiyle hayatın devamını kararlaştırmışlardır. Olası bir nükleer patlama sonrası kendilerine bir yaşam alanı planlamışlar ve seçilmiş bir gruba oraya yerleşerek sistemi devam ettireceklerine kanaat getirmişlerdir. Cooper Howard'ın eşi de bu projenin parçasıdır ve gelişmeleri ondan saklamaktadır. Öte yandan sistemi ayakta tutan Vault-Tec adlı şirket de bütün bu olan bitenin sorumluları arasındadır.

'Fallout' sınırları dolu bir şekilde start alan, sonrasında derdini daha bir netleştirilen, felsefi ve sosyolojik derinliğe sahip ve temelde kapitalizmin her dönemdeki (modern zamanlar, bilimkurgusal gele-

cek vs) insanlığın huzur ve refahına yönelik birinci dereceden bir virüs olduğunun altını ısrarla çizen bir çalışma. Dizi kurduğu evren bakımından hem son derece çekici bir yapıya sahip hem de zaman içinde çıkan birçok ana ve yan karakteriyle seyircisini gizem barındıran bir metnin peşinde sürüklüyor. Bölümler ilerledikçe iyi bildiklerimiz kötü, kötü bildiklerimiz de iyi olma durumları artıyor. Lucy'de Ella Purnell, babası Hank'ta David Lynch oyuncusu Kyle MacLachlan, Cooper Howard'da son dönemlerin ılımlı ismi Walton Goggins (ki bence o zamanımızın Jack Nicholson'ı), Maximus'ta Aaron Moten diziyi sürükleyen oyuncular. Hepsinin etkileyici performanslara sahip olduğu söyleyebiliriz.

Kıyamet sonrası dünyanın görsel inşası, zaman zaman sahne alan tuhaf yaratıklar, başarılı kurgu, hafiften 'Mad Max' tadı taşıyan dış dünya atmosferi derken Genevieve Robertson-Dworet ve Graham Wagner'in yaratıcılığında huzurlarımıza gelen bu distopik serüveni, yani 'Fallout'u kaçırmayın derim. "Nerede izleyebilirim" diye adres sorarsanız da hemen söyleyeyim: Prime Video...

Film gibi şehirde film festivali

Bu yılki sloganı "İstanbul, film gibi şehir. Kendisi de festivali de soluksuz izlenir" olan 45. İstanbul Film Festivali, 9-19 Nisan'da yapılacak

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSU) tarafından, N Kolay sponsorluğunda düzenlenen 45. İstanbul Film Festivali, 9-19 Nisan tarihleri arasında izleyiciyle buluşacak. Türkiye'den ve dünyadan ödüllü filmleri, özel gösterimleri, yıldız oyuncularını ve usta yönetmenleri bir araya getirecek olan festival seçkisi, 127 uzun metraj ve 13 kısa filmden oluşuyor. Festivalde 11 gün boyunca gösterimlerin yanı sıra konuk yönetmen ve oyuncuların katılımıyla yapılacak söyleşiler, özel gösterimler ve etkinlikler de yer alacak. Festival seçkisinde filmler tematik bölümlerde sınıflandırılmıyor, içerik ve ele

7 SALONDA GÖSTERİMLER İstanbul Film Festivali'nin bu yılki gösterimleri Beyoğlu'nda Atlas 1948 ve Beyoğlu Sineması; Şişli'de CineWAM Premium+ City's Nişantaşı (Salon 3 ve Salon 7) ve Kadıköy'de Kadıköy Sineması, Kadıköy Belediyesi Sinematek / Sinema Evi ve Paribu Cineverse Nautilus olmak üzere 7 salonda yapılacak. Festival biletleri 27 Mart'ta satışa açılacak. Öğrenciler için Eczacıbaşı Genç Bilet 50 TL ve hafta içi gündüz seanslarında öğrenci bileti kontenjani sınırsız olacak.

ALTIN LALE YARIŞMASI JÜRİSİ

David Mackenzie (Başkan)
Prof. Dr. Aslı Tunç
Ekin Koç
Tanja Meissner
Rodrigo Areias

Festivalin basın toplantısı 23 Mart'ta The Marmara Taksim'de gerçekleştirildi.

aldıkları konulardan bağımsız başlıklar altında toplanıyor. Festival programında bu yıl üç yarışmalı bölüme ek olarak merakla beklenen filmlerin ilk gösterimlerini, dünya festivallerinden filmleri, kariyerlerinin başındaki yönetmenlerin ilk veya ikinci filmlerini, belgeselleri, sinema sanatının sınırlarını zorlayan örnekleri ve klasikleri bir araya getiren altı bölüm var.

ÜÇ VEDA'LI AÇILIŞ

Festivalin açılış galasında, Katalan yönetmen Isabel Coixet'in Toronto Uluslararası Film Festivali'nde dünya prömiyerini yapan son filmi Three Goodbyes / Tre ciotole / Üç Veda gösterilecek. Geçtiğimiz yıl uluslararası niteliğini vurgulayan yeni bir yapıya bürünen İstanbul Film Festivali'nde resmi seçki kapsamında toplam üç yarışmalı bölüm yer alıyor: Altın Lale Yarışması, Kısa Film Yarışması ve Yeni Bakışlar. Festivalde Uluslararası Film Eleştirmenleri Federasyonu FIPRESCI'nin verdiği ödüllere ek olarak Türkiye'den üç farklı meslek kuruluşu (Belgesel Sinemacılar Birliği, Film Yönetmenleri Derneği, Sinema Yazarları Derneği) da festivaldeki filmleri bağımsız jüriyle değerlendirecek.

KADIKÖY'DE FESTİVAL SOHBETİ

Polonya sinemasının dev ismi Andrzej Wajda'nın kendi ülkesinin kimlik inşasındaki hem de dünya sinema tarihindeki yeri Kadıköy'de konuşulacak. Festival sohbeti, 14 Nisan Salı günü Sinematek / Sinema Evi'nde 19.00'daki Küller ve Elmaslar gösteriminin ardından yapılacak. Adam Mickiewicz Enstitüsü ile Polonya İstanbul Başkonsolosluğu'nun işbirliği ve katkılarıyla düzenlenecek etkinlikte, film tarihçisi Bolesław Racieski, usta yönetmeni anlatacak.

SİNEVİZYON

Sarı Zarflar

İlker Çatak'ın Altın Ayı ödüllü son filmi "Sarı Zarflar", 27 Mart Cuma günü vizyona giriyor. Özgü Namal ve Tansu Biçer'in performanslarıyla dünya basınında yankı uyandıran ve yılın en çok beklenen yapımları arasında yer alan film, bir çiftin idealleri ile hayatta kalma arzusu arasındaki etik ve politik yol ayrımını merkeze alıyor.

Kadıköy Sineması
SARI ZARFLAR: 12.40, 15.20, 18.00, 20.40, 27 - 28 Mart 23.59
DRAKULA: 14.00, 21.20, 27 - 28 Mart 23.59
KURTULUŞ: 19.00
HAMNET: 16.30
LEFTER: 28 Mart Cumartesi
İstanbul Spor Filmleri Festivali kapsamında Ücretsiz Gösterim 16.00
BİZİM BÜYÜK CARESİZLİĞİMİZ: 1 Nisan Başka Çarşamba 20.40
PERSEPOLİS: 2 Nisan Unutulmaz Perşembe 19.00
ÖZEL ETKİNLİKLER:
"KOSKOCA BİR BELİRSİZLİK" - VOLKAN ÖGE: 27 Mart Cuma 21.00
MEHMET SİNDEL İLE "GODFATHER" FİLM OKUMASI: 28 Mart Cumartesi 13.00
SERGEN DEVECİ STAND UP: 28 Mart Cumartesi 21.30
Adres: Bahariye Cad. No:25, Kadıköy Tel: (0216) 337 74 00

Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasircibaşı Cad., Hasircı Sok. No:16 | İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr | Web: sinematek.kadikoy.bel.tr | Instagram: @sinematekSinemaEvi

Öldüren Hatıralar

Bir psikiyatri hastanesinde çalışan Dr. Constance Petersen, ilgisine karşılık vermediği meslektaş tarafından soğuk ve duygusuz bulunsada da genç ve yakışıklı yeni hastane müdürünün görevine başlamasıyla birlikte bu durumun Petersen'dan kaynaklanmadığı çok geçmeden anlaşılır. Yeni müdür de meslektaşının ilgisine karşılıksız kalmaz. Ne var ki genç adamın hem sakladığı karanlık noktalar vardır.

27 Mart Cuma Saat: 20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: John Palmer ve Hilary St George Saunders (roman), Ben Hecht
Oyuncular: Ingrid Bergman, Gregory Peck
ABD / 1945 / 111 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Yolculuk

Yolculuk, hem 14 saati aşkın süresiyle sinema tarihinin en antısal filmlerinden biri hem de sinemada nükleer silahlanma üzerine yapılmış kapsamlı çalışmalar arasında gösteriliyor. Watkins'in Norveç'ten İskoçya'ya Tahiti'den Meksika'ya dünyanın dört bir yanında üç yılda aktivist grupların yardımıyla çektiği bu belgesel kendi tanımıyla "uluslararası nükleer etkinisinin yarattığı, silah ticareti, askerî harcamalar, çevre ve cinsiyet politikalarının iç içe geçtiği çok karmaşık bağlar" üzerine.

28 Mart Cumartesi ve 29 Mart Pazar Saat:13.00

Yönetmen: Peter Watkins
Senaryo: Peter Watkins
Oyuncular: Francine Bastien, Brian Mulroney, Mila Mulnorey İsveç, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, Sovyetler Birliği, Meksika, Japonya, İskoçya, Polinezya, Mozambik, Danimarka, Fransa, Norveç
* Toplamı 873 dakika olan ve 19 bölüm-

den oluşan film, iki günlük bir maraton olarak gösterilecektir.

İp

Türkiye'de "Ölüm Kararı" olarak gösterilen film, aynı evde yaşayan iki üniversite öğrencisinin, Friedrich Nietzsche'nin Böyle Buyurdu Zerdüş'te adlı kitabındaki üst-insan kavramı üzerine hocalarıyla yaptıkları bir konuşmadan etkilenerek arkadaşlarını ipe boğarak öldürmeleriyle başlar.İkili bu cinayetin ardından evde bir davet verir. Gece boyunca yapılan konuşmalar; filmin hemen II. Dünya Savaşı ertesinde çekilmiş olduğunu hatırlatır.

31 Mart Salı Saat: 20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: Arthur Laurents, Patrick Hamilton (tiyatro oyunu)
Oyuncular: James Stewart, John Dall, Farley Granger, Joan Chandler, Cedric Hardwicke, Constance Collier
ABD / 1948 / 80 dk. / Renkli / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Şüphenin Gölgesi

Kasabadaki durağan hayatından sıkılan Charlotte, hayatlarına heyecan katması için, ailenin göz bebeği olan dayısı Charlie'yi evlerine davet etmeyi planlamaktadır. Tam o sırada dayısından aileyi ziyarete geleceğini bildiren bir telgraf alır. Bu sürpriz habere çok sevinen Charlotte'un heyecanı dayısının her geçen gün tuhaflaşan davranışlarından dolayı içinden çıkılmaz bir kâbusa dönüşecektir.

1 Nisan Çarşamba Saat: 20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: Thornton Wilder, Sally Benson, Alma Reville
Oyuncular: Teresa Wright, Joseph Cotton, Patricia Collinge, Hume Cronyn
ABD / 1943 / 108 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Trendeki Yabancılar

Ünlü bir tenisçi olan Guy, trende kendisini tanıyan laf cambazı Bruno ile maşum başlayan bir sohbetে girer. Guy, sevmediği karısını terk etmek istediğini ama onu ikna edemediğini söylediğinde, kontrolcü babasından yakınarı Bruno ona mükemmel suçla dair teorisinden bahseder. İki yabancı, gerçekleşmesini istedikleri cinayetleri birbirleri adına işlerlerse, ortada bir saik olmayacağından suçlu bulunmayacaklardır.

2 Nisan Perşembe Saat:20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: Patricia Highsmith (roman), Raymond Chandler, Czenzi Ormonde
Oyuncular: Farley Granger, Ruth Roman, Robert Walker
ABD / 1951 / 101 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Programla ilgili detaylara sinematek.kadikoy.bel.tr adresinden ve Sinematek/Sinema Evi sosyal medya hesaplarından ulaşabilirsiniz. Biletler mobilnet.com'da!

Tek kullanımlık plastiklere yasak hazırlığı

● Erhan DEMİRTAŞ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelik taslağıyla, tek kullanımlık plastik ürünlerin kademeli olarak piyasadan kaldırılması hedefleniyor. "Sıfır Atık" politikası ve döngüsel ekonomi hedefleri doğrultusunda hazırlanan taslak; plastik çatal, kaşık ve bıçaklar, tabaklar, pipetler, karıştırıcılar, kulak çubukları ve köpük (EPS) gıda kapları gibi çok sayıda ürünün yasaklanmasını içeriyor. Ayrıca plastik bardaklar ve bazı gıda kaplarının da süreç içinde kısıtlanması planlanıyor. Düzenlemenin yürürlüğe girmesiyle birlikte yılda yaklaşık 1,5 milyon ton karbon salımının önlenmesi ve 1,5 milyar liralık atık yönetim maliyetinden tasarruf edilmesi hedefleniyor. Taslak metnin kamu kurumları, sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarının görüşüne açıldığı, değerlendirmelerin ardından nihai halinin verilerek yürürlüğe gireceği belirtiliyor.

"YASAK YETMEZ, ÜRETİM DURMALI"

Greenpeace Türkiye Sosyal ve Ekonomik Kampanyalar Sorumlusu Berk Butan, düzenlemeyi şöyle değerlendirdi: "Bakanlığın bu taslağı görüşe açması tarihi bir adım. Greenpeace Türkiye olarak 'tek kullanımlık plastikler yasaklansın' talebiyle sürdürdüğümüz ve 700 bine yakın insanın imzasıyla büyüyen kampanyamızın sesinin duyulduğunu görmek bizi çok umutlandırıyor. Bu adımı, yıllık 1,5 milyar TL atık yönetim maliyetinden tasarruf ve devasa bir karbon salımı engellemesi potansiyeli var. Bakanlığın bu iradesi oldukça önemli ve bundan geri adım atılma-

Çevre Bakanlığı'nın hazırladığı taslakla plastik çataldan pipete kadar birçok ürünün kademeli olarak kaldırılması planlanıyor. Greenpeace Türkiye'den Berk Butan, düzenlemenin önemli bir adım olduğunu ancak üretim yasağı olmadan yeterli olmayacağını vurguladı

masını bekliyoruz."

"Bilimsel verilere ve sahadaki gerçeklere baktığımızda bu adımın tek başına yeterli olmadığını görüyoruz." diyen Butan, şu değerlendirmelerde bulundu: "Taslak mevcut haliyle ürünlerin 'piyasaya arzını' yani vitrine çıkmasını yasaklarken, 'üretimini' durdurmuyor. Oysa küresel çalışmalar, üretimi durdurmayan ve sadece kullanımı kısıtlayan politikaların plastik krizini çözmediğini net bir şekilde gösteriyor. Üretim bantları çalışmaya devam ettikçe sistemdeki sızıntılar sürecek."

"KAĞIT ÜZERİNDE KALMA RİSKİ VAR"

Düzenlemenin uygulanabilirliğine ilişkin risklere de değinen Butan şunları söyledi: "Eğer bu düzenleme, üreticinin mali ve yasal olarak sorumlu tutan EPR maddeleriyle desteklenmezse ve üretimi durdurmadan geri dönüşüm efsanesinin arkasına sığınır, hedeflenen etkiyi yaratamaz. Aralık ayında Greenpeace ABD tarafından yayımlanan 'Efsane Tüccarları' raporu durumu tüm şeffaflığıyla ortaya koyuyor: Plastik geri dönüşümü ekonomik ve teknik olarak başarısız bir girişim. Örneğin geri dönüşüm kapasitesinin en yüksek olduğu sanılan ABD'de bile plastik atıkların yıllık sadece yüzde 5'i geri dönüştürülebilir; geri kalanı yakılıyor veya çöp sahalarına gömülüyor. Plastik geri dönüşümünün çalışmasını engelleyen toksisite ve ekonomik bariyerler aşılamıyor. Dolayısıyla, endüstrinin 'geri dönüştürülebilir ambalaj' vaatlerine güvenen ve üretimi sınırlandırmayan bir yasa, kâğıt üzerinde kalmaya mahkûm oluyor."

"YÜZDE 80'İNİ OLUŞTURUYOR"

Butan'a göre tek kullanımlık plastikler

mikroplastik kirliliğiyle doğrudan bağlantılı. Verilerin bu ilişkinin doğrudan ve çok güçlü olduğunu kanıtladığını vurgulayan Butan, şunları paylaştı: "Deniz çöpünün yaklaşık yüzde 80'ini tek kullanımlık plastik ürünler ve plastik içeren balıkçılık ekipmanları oluşturuyor. Doğaya karışan bu makroplastikler zamanla ufalanarak mikroplastiklere dönüşüyor. UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) verilerine göre her yıl 19 ila 23 milyon ton plastik atık göl, nehir ve denizlere sızıyor. Bu atıkların en büyük kaynağı ise kullanım ömrü sadece dakikalarla ölçülen tek kullanımlık plastikler. Dolayısıyla bu ürünlerin kullanımını ve daha da önemlisi üretimini kaynağında kesmek, ekosisteme ve besin zincirimize karışan mikroplastik miktarını dramatik ölçüde düşürmenin bilinen tek gerçekçi yolu. Ancak bunun için ilgili düzenlemenin mutlaka üretim yasağını içermesi gerekiyor. Üretim devam ettiği, sadece piyasaya arzın kısıtlandığı bir durumda böylece bir azalmanın söz etmek gerçekçi olmaz."

SIRADAKİ ADIM: ATIK İTHALATI

Butan, Türkiye'de plastik kirliliği mücadelesinde bir sonraki adımı da şöyle tanımladı: "Önümüzdeki ilk ve en acil adımımız satatle yarışıyor: 3 Nisan tarihine kadar sitemiz üzerinden binlerce kişinin dijital katılımıyla Bakanlığa 'Üretimi Durdur, Üreticisi Sorumlu Tut' temalı görüşümüzü iletmek ve bu yönetmeliği gerçek bir çözüm sunabilir hale getirmek. Bu süreci başarıyla tamamladıktan sonraki ana stratejimiz ise çok net: Türkiye'nin plastik atık ithalatının tamamen durdurulması. Türkiye, 2026 yılı Kasım ayında BM İklim Değişikliği COP31 Zirvesi'ne ev sahipliği yapacak. Bu süreçte "Sıfır Atık" te-

ması da sıklıkla vurgulanıyor. Gerçek 'sıfır atık' için 'sıfır atık ithalatı' şart. Kendi tek kullanımlık plastiklerini yasaklama iradesi gösteren bir ülkenin, dışarıdan başka ülkelerin plastik çöpünü ithal etmesi kabul edilemez."

TALEPLER İLETİLECEK

Butan, Bakanlığa iletilecek görüşte yer alacak talepleri de şöyle aktardı: "Bakanlık, taslak metni görüşe açtı. Greenpeace Türkiye olarak tek kullanımlık plastiklere yönelik bir üretim yasağı takvimi ve genişletilmiş üretici sorumluluğu (EPR) konularının da düzenlemeye dahil edilmesini talebiyle bir görüş hazırladık. İmza kampanyamıza verilen desteklerle görüşü bakanlıkla paylaşmaya hazırladık. Herkesi, hazırladığımız görüş metninin altına imza atmaya davet ediyoruz. Böylece 3 Nisan'da sadece Greenpeace'in değil, çok sayıda insanın talep ettiği görüş olarak yorumlarımızı Bakanlığa iletirebiliriz."

KÜRESEL TABLO VAHİM

Butan, plastik üretimi ve tüketimine ilişkin verileri de şöyle paylaştı: "OECD ve Birleşmiş Milletler verileri tablonun vahametini gösteriyor: Küresel plastik üretimi yılda 460 milyon tonu aşmış durumda. En çarpıcı olanı ise, üretilen tüm bu plastiklerin yaklaşık yüzde 40'ünün tek kullanımlık ürünlerden oluşması. Küresel çapta mevcut plastik atıkların yalnızca yüzde 9'u geri dönüştürülebildiği düşünüldüğünde ortaya korkunç bir tablo çıkıyor. Bugün dünyada ucuz yeni plastiğin seri üretimi öyle bir boyutta ki, bu üretim seli tüm geri dönüşüm yatırımlarını ekonomik olarak anlamsız kılıyor. Türkiye de ciddi bir tüketim pazarı ve maalesef atık ithalatı sebebiyle dışarıdan gelen plastik yükünün de taşıyıcısı konumunda. Ancak tek kullanımlık plastiklerin üretiminin yasaklanması, atık ithalatının durdurulması gibi bu tabloyu değiştirebilecek fırsatlar önümüzde duruyor. Türkiye'nin bu öncü iradeyi göstermesinin önünde hiçbir engel yok."

Müsilaj krizi TAK'ta konuşulacak

Kadıköy Kent Konseyi, Marmara Denizi'ni tehdit eden müsilaj sorununu konuşmak ve çözüm yollarını tartışmak için "Su ve Müsilaj" paneli yapacak

Kadıköy Kent Konseyi Gıda ve Tarım Çalışma Grubu, Marmara Denizi ve kıyılarındaki en büyük çevresel tehditlerden biri olan müsilaj sorununu ele almak için 28 Mart Cumartesi saat 14.00'te Kadıköy Tasarım Atölyesi'nde (TAK) panel düzenliyor. 22 Mart Dünya Su Günü vesilesiyle düzenlenecek olan "Su ve Müsilaj" adlı panelde, denizlerdeki kirliliğin teknik nedenleri ve çözüm yolları uzman konuklar tarafından aktarılacak. Ayrıca yerel, ulusal somut çözüm önerileri ve hayata geçirilebilecek yerel projeler

konuşulacak. Katılımcılar sadece sorunun boyutlarını öğrenmekle kalmayacak, uygulanabilir projeler hakkında da bilgi sahibi olacak.

Panelin moderatörlüğünü Tulip Sürdürülebilirlik Merkezi Kurucu Yönetici Şafak Özsoy üstlenirken, konuşmacılar arasında Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şube Sekreteri Ahmet Burak Coşkun, İstanbul Çevre Konseyi Onursal Başkanı ve Denizcilik ile Su Ürünleri Uzmanı Zafer Murat Çetintaş ve İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği uzmanı Doç. Dr. Ahsen Yüksek yer alıyor.

TÜKODER: Su bir insan hakkıdır

Dünya Su Günü nedeniyle açıklama yapan TÜKODER, temiz, sağlıklı ve yeterli suya erişimin bir insan hakkı olduğunu belirterek "Su piyasanın değil toplumun ortak değeridir" dedi

Tüketiciyi Koruma Derneği (TÜKODER) 22 Mart Dünya Su Günü'nde yazılı bir açıklama yaptı. Açıklamada suyun yaşamın kaynağı olduğuna dikkat çekilerek herkes için eşit, ücretsiz ve güvenli biçimde erişilebilir olması gereken temel bir insan hakkı olduğu belirtildi. Açıklama şöyle devam etti: "Ancak bugün; suya erişim hakkı giderek daralmakta, su kaynakları ticari bir meta haline getirilmekte ve kamusal bir hak olması gereken su hizmetleri özelleştirme politikalarıyla piyasanın insafına bırakılmaktadır. Bilinmelidir ki; su bir insan hakkıdır, ticari bir mal değildir!"

Temiz, sağlıklı ve yeterli suya erişimin yaşam hakkının ayrılmaz bir parçası olduğu belirtilen açıklamada artan fiyatlar, faturalan-

dırma politikaları ve eşitsiz erişim koşulları nedeniyle milyonlarca insanın suya erişiminin her geçen gün daha da zorlaştığı vurgulandı. "Su, piyasanın değil toplumun ortak değeridir." denilen açıklamada şu ifadeler yer verildi: "Vahşi madencilik faaliyetleri, kontrolsüz sanayi yatırımları ve doğayı hiçe sayan HES projeleri; su havzalarını kurutmakta, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarını kirliletmekte, ekosistemi geri dönülmez biçimde tahrip etmektedir. Su kaynaklarını yok eden her politika, doğrudan yaşam hakkına yönelmiş bir tehdittir. Eğer su kaynaklarımızı koruyamazsak; bugün enerjide yaşanan dışa bağımlılık, yarın suda ve gıdada da kaçınılmaz hale gelecektir."

Transların hormona erişimine yönelik kısıtlamalara karşı kurulan Hormon Hakkım Kolektifi, yaşanan hak ihlallerini görünür kılmayı ve sağlık hakkı için mücadeleyi büyütmeyi hedefliyor. Kolektif gönüllülerinden Baran Alaz, "Translar, ihtiyaç duydukları ve kanunen hakları olan bir sağlık hizmetine erişmek istiyor" dedi

● Simge KANSU

Türkiye'de transların hormona erişimine yönelik fiili engeller ve sağlık hizmetlerinde yaşanan hak ihlalleri tartışılmaya devam ederken, bu alanda yeni bir dayanışma ağı kuruldu. Farklı şehirlerden translar, aktivistler ve örgütleri bir araya getiren Hormon Hakkım Kolektifi, hormona erişimin önündeki engelleri görünür kılmayı ve sağlık hakkı mücadelesini güçlendirmeyi amaçlıyor.

Kolektifin gönüllülerinden Baran Alaz, sürecin yalnızca transları değil, sağlık hakkına yönelik politik müdahaleler nedeniyle toplumun tamamını ilgilendirdiğini söyledi.

Kolektifin kuruluş sürecine ilişkin konuşan Alaz, transların hormona erişiminin son dönemde giderek zorlaştığına dikkat çekti. 2024 yılından bu yana artan kısıtlamalara karşısında bir araya geldiklerini belirten Alaz, "Farklı şehirlerden translar, aktivistler ve örgütlerle birlikte hormon hakkını savunmak için bir araya geldik. Amacımız, bu alanda yürütülen nefret politikalarını ve hak ihlallerini görünür kılmak, hormona erişimin önemini kamuoyuyla paylaşmak ve mevcut engellerin kaldırılması için savunuculuk yürütmek." dedi.

"TRANSLAR SAĞLIK HAKLARINA ERİŞEMİYOR"

Türkiye'de transların sağlık hizmetine erişiminin uzun süredir zor olduğunu vurgulayan Alaz, kamuoyunda yaratılan "kolay ve denetimsiz süreç" algısının gerçeği yansıtmadığını söyledi. Sürecin sınırlı sayıda hastanede yürütüldüğünü, yıllara yayılan bürokratik aşamalardan oluştuğunu belirten Alaz, şu değerlendirmede bulundu: "Translar yıllarca psikiyatrik değerlendirmelerden geçiyor, kurul raporları bekliyor ve mahkeme süreçleriyle uğraşıyor. Buna rağmen nefret politikalarının yarattığı baskı ve korku iklimi nedeniyle süreç bugün daha da zorlaştırılmış durumda. Hedef göstermeler sonrası sürecin durdurulduğu hastaneler var. Zaten sınırlı olan hizmet daha da daralması durumunda."

İnsanların kendi bedenleri üzerinde söz sahibi olabilmesi gerektiğinin altını çizen Alaz, "İhtiyaç

Transların sağlık hakkı için yeni dayanışma

Hormon Hakkım Kolektifi 14 Mart'ta birçok ilde eşzamanlı açıklamalar yaptı.

duyulan bir sağlık hizmetine erişim en temel haklardan biridir; ancak translar söz konusu olduğunda bu hak çoğu zaman tartışılmalı hale getiriliyor. Oysa hormon desteği, birçok kişi için yaşam kalitesini doğrudan etkileyen temel bir sağlık hizmetidir ve buna erişimin engellenmesi, insanların hayatına doğrudan müdahale anlamına gelir. Biz de meseleyi yalnızca transların sorunu olarak değil, sağlık hakkı ve bedenlerimiz üzerinde söz sahibi olma meselesi olarak anlatıyoruz." ifadelerini kullandı.

"POLİTİK MÜDAHALELERLE ENGELLENİYOR"

Alaz, "Son yıllarda transların varlığı sürekli bir tartışma konusu haline getiriliyor; böylece mesele bir sağlık hakkı olmaktan çıkıp kimlik tartışmasına sürükleniyor. Oysa konu çok açık: Translar, ihtiyaç duydukları ve kanunen hakları olan bir sağlık hizmetine erişmek istiyor. Buna rağmen nefret kampanyaları ve hedef göstermelerle gerçeklik çarpıtılıyor. Ocak 2025'te, süreçlerin sözde denetimsiz olduğu iddiasıyla kurulan Cinsiyet Değişikliği Denetim ve Değerlendirme Bilimsel Komisyonu, transların hastanelerde yaşadığı ayrımcılığı, maruz kaldığı fobiyi ve bürokratik sorunları denetlemek yerine, üniversite hastanelerinden bilgi talep etti ve haziran ayında

hormon kullanma yaşını 21'e çıkardı. Halk sağlığını koruma gereğiyle getirilen bu kısıtlamalar, insanların güvenli sağlık hizmetine değil, internetten temine ve denetimsiz kullanıma yönlendiriyor." diye konuştu.

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB), hormon tedavisi süreçlerinde yaşanan aksaklıklar üzerine Sağlık Bakanlığı'na başvurduğunu hatırlatan Alaz, hekimlerin de sahada ciddi sorunlarla karşılaştığını ifade etti. "Reçete yazmak isteyen doktorlar sistem engeliyle karşılaşılıyor. TTB'nin bu konuda resmi olarak bilgi talep etmesi çok önemli. Bu, ortada yalnızca bir iddia değil, sağlık sisteminde yaşanan gerçek bir sorun olduğunu gösteriyor." dedi.

DİLEKÇE KAMPANYASI BAŞLATILDI

"F64 transseksüalizm" koduyla hormon reçete edilememesine karşı bilgi edinme başvurusu kampanyası başlattıklarını da dile getiren Alaz, "Son dönemde, farklı şehirlerden doktorların F64 koduyla hormon reçetesi yazamadığına

dair bildirimler gelmeye başladı. Ancak buna ilişkin hiçbir resmi açıklama yapılmadı; ne hastanelere ne de hekimlere açık bir bilgilendirme verildi. Biz de bu belirsizliğin ortadan kalkması için bilgi edinme başvurusu kampanyası başlattık, insanların Sağlık Bakanlığı'na resmi olarak soru sorabilmesi için dilekçe metinleri hazırlayıp paylaştık. Amacımız basit: Eğer böyle bir kısıtlama varsa, bunun hukuki dayanağının,

kim tarafından alındığının ve hangi bilimsel gerekçeye dayandığının kamuoyuna açık biçimde açıklanması gerekiyor. Çünkü kimseye bilgi verilmeyen, doktorlara uygulanan sistemsel engelin nedeni açıklanmadan ve halkın kanunen tanınmış hakkının engellenmediği duyurulmadan sağlık hakkı keyfi biçimde gasp edilemez. Burada yaşanan yalnızca teknik ya da tıbbi bir sorun değil; transların sağlık hakkını adım adım daraltan bir nefret politikasıdır. Üstelik bu mesele yalnızca transların değil, sağlık hizmetine yönelik ideolojik müdahaleler nedeniyle toplumun tamamını ilgilendiriyor." dedi.

Çocuklar için iklim ve afet rehberi

● Erhan DEMİRTAŞ

Çocukların iklim krizi ve afetlerden daha az etkilenmesini hedefleyen "Aileler İçin İklim Farkındalığı, Afet ve Acil Durumlara Hazırlık Rehberi" yayımlandı. "Save the Children Türkiye" tarafından hazırlanan bu kılavuz çocukların afetlere erken yaşta hazırlanmasını amaçlıyor. Rehber, özellikle 4-8 yaş arası çocuklara yönelik olarak geliştirildi. Rehberin odağında, ebeveynlerin çocuklarla iklim krizi ve afetler gibi konuları nasıl konuşabileceği yer alıyor. İçerikler, çocukların yaş grubuna uygun, sade ve anlaşılır bir dil kullanılarak hazırlandı. Çalışma, çocukların merak duygusunu destekleyen, duygusal ihtiyaçlarını gözeten ve aile içi iletişimi güçlendiren bir yaklaşım sunuyor. Bu yönüyle rehber, yalnızca bilgi aktaran bir kaynak değil, aynı zamanda çocukların dayanıklılığını artırmayı hedefleyen bir araç olarak öne çıkıyor.

GÜNLÜK YAŞAMDAN SOMUT ÖNERİLER

Rehberde, iklim farkındalığı ve afet hazırlığının günlük yaşam alışkanlıklarıyla başladığı vurgulanıyor. Bu kapsamda ailelere çocuklarıyla birlikte uygulayabilecekleri basit ama etkili öneriler sunuluyor. Su tasarrufu için çocuklara dış fırçalarla musluğu kapatma alışkanlığı kazandırılması, duş sürelerinin kısaltılması ve evde su kullanımına ilişkin uyarı levhaları hazırlanması öneriliyor. Enerji tasarrufu kapsamında ise gereksiz ışıkların

kapatılması, kullanılmayan elektronik cihazların fişten çekilmesi ve çocuklarla birlikte "enerji dekontifi" oyunu oynanması tavsiye ediliyor.

Atık yönetimi başlığında evde kâğıt, plastik, cam ve organik atıkların ayrıştırılması, geri dönüşüm alışkanlığının çocuklarla birlikte geliştirilmesi ve tek kullanımlık ürünler yerine yeniden kullanılabilir alternatiflerin tercih edilmesi gerektiği belirtiliyor. Rehberde ayrıca kısa mesafelerde yürüyüş, toplu taşıma ve bisiklet kullanımının teşvik edilmesi, çocukların doğayla bağ kurması için bitki yetiştirme ve doğa gözlemleri yapılması gibi öneriler de yer veriliyor.

OYUN VE ETKİNLİKLERLE ÖĞRENME

Kılavuzda çocuklara yönelik oyun ve etkinlik-

ler de önemli bir yer tutuyor. Doğru-yanlış oyunları, geri dönüşüm etkinlikleri ve basit deneylerle çocukların çevre bilinci kazanması hedefleniyor. Bu etkinlikler aracılığıyla çocukların hem öğrenme süreçlerinin desteklenmesi hem de iklim krizini somut olarak kavramaları amaçlanıyor.

Rehberde, afet hazırlığının yalnızca fiziksel önlemlerle sınırlı olmadığına dikkat çekiliyor. Çocukların afet ve kriz durumlarında psikolojik olarak da etkilenebileceği belirtilerek, ebeveynlere çocukların duygularını bastırmak yerine ifade etmelerine alan açmaları öneriliyor. Çocuklara güven duygusunun hissettirilmesi, yaşlarına uygun bilgi verilmesi ve korkutucu içeriklerden uzak tutulmaları gerektiği vurgulanıyor.

BİR ÇOCUK HAKKI MESELESİ

Kılavuzda, iklim krizinin yalnızca çevresel bir sorun olmadığı, çocukların temel haklarını doğrudan etkileyen bir mesele olduğu vurgulanıyor. Temiz suya erişim, beslenme, barınma ve eğitim gibi temel hakların iklim krizine bağlı gelişmelerden etkilendiğine dikkat çekiliyor.

Artan sıcaklıklar, kuraklık, sel ve orman yangınları gibi afetlerin sıklığı ve şiddetindeki artışın çocuklar üzerinde daha ağır sonuçlar doğurduğu belirtiliyor. Küresel ölçekte de benzer bir tabloya işaret edilirken, dünyada her üç çocuktan birinin yüksek iklim riski altında yaşadığı ifade ediliyor. Rehberde, çocukların yalnızca korunması gereken bir grup değil, aynı zamanda bilinçlendirilmesi gereken bireyler olduğu vurgulanıyor. Erken yaşta kazanılan alışkanlıkların, çocukların afetlere ve iklim krizine karşı daha hazırlıklı bireyler olarak yetişmesine katkı sunduğu belirtiliyor.

Çocuk Kültür Merkezi

ÜCRETSİZ ATÖLYE

ÇOCUKLARLA MASAL YAZMA VE SAHNELEME ATÖLYESİ

Eğitmen: Arzu Suriçi Kireççi

04, 11, 18, 25 Nisan 2026

11.00 | 7-10 Yaş

Resim Atölyesi

İletişim: Kadıköy, İstanbul | 0216 357 28 37

Marmaracık Mahallesi, Beşiktaş Şişli Cad. No: 49 / Kadıköy

100 TL

Atölye ücreti: 100 TL (çocuklar için)

Atölye ücreti: 100 TL (çocuklar için)

Yerleşim: Kadıköy, İstanbul

Atölye ücreti: 100 TL (çocuklar için)

Yerleşim: Kadıköy, İstanbul

Atölye ücreti: 100 TL (çocuklar için)

Yerleşim: Kadıköy, İstanbul

Atölye ücreti: 100 TL (çocuklar için)

● Gökçe UYGUN

2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Günü, yalnızca farkındalığı artırmak değil, aynı zamanda otizmlilerle bireylerin ve ailelerinin günlük yaşamda karşılaştıkları görünmez engelleri görünür kılmak için de önemli bir hatırlatma. Biz de bu vesileyle tüm yaşam alanlarının erişilebilir olması için çalışan bir sosyal girişimci olan "Erişilebilir Her Şey" tarafından hazırlanan "Otizmlilerle Birey Yakınlarının Sosyal Hayattaki Erişilebilirlik Deneyimleri Raporu"nu sayfalarımıza taşıdık.

Otizmlilerle bireylerin ve ailelerinin toplumsal yaşamda karşılaştıkları görünmez bariyerleri gözler önüne seren bu rapor, sosyal yaşamın pek çok alanında hâlâ süren erişilebilirlik sorunlarını çarpıcı veriler ve deneyimlerle destekliyor. 100 otizmlilerle birey yakınıyla yapılan kapsamlı araştırma, otizmlilerle birey yakınlarının sosyal hayattaki deneyimlerini mekanlar (AVM, otel, performans sanatları mekanları, kafe ve restoranlar) üzerinden anlamaya çalışıyor.

"GÜVENLİK" SORUNU

Mayıs 2025 tarihli rapora göre en büyük engel 'bakışlar ve davranışlar'... Buna göre otizmlilerle birey yakınlarının yüzde 66'sı gidilen yerdeki kişilerin olumsuz davranış ve bakışlarından rahatsız olduğunu belirtirken; bunu kalabalık (yüzde 60), gürültü (yüzde 43) ve ışık (yüzde 12) gibi çevresel faktörler takip ediyor. Bu durum, otizmlilerle ailelerin sosyal kuralların daha az belirleyici olduğu park ve açık alanları (yüzde 97) öncelikli tercih etmesine neden oluyor.

Araştırma, otizmlilerle bireylerin sıklıkla ziyaret ettiği AVM'lerde sessiz alanların (yüzde 57) ve sessiz saat uygulamalarının (yüzde 67) eksikliğine dikkat çekiyor. Bir ebeveynin yaşadığı deneyim, mekanlardaki anlayış eksikliğine çarpıcı bir şekilde özetliyor: "Yürüyen merdivenlere karşı aşırı ilgisi olan otizmlilerle çocuğumu sevinmesi amacıyla birkaç kez bu merdivenlerden indirip çıkardığımda AVM görevlisi tarafından merdiveni meşgul etmememiz konusunda sert bir şekilde uyarı yapıldı."

Kafe ve restoranlarda ise en büyük endişe kaynağı güvenlik. Katılımcılar, kapıda görevli olmaması ve giriş-çıkışların kontrolsüzlüğü nedeniyle çocuklarının aniden dışarı çıkmasından tedirginlik duyduklarını ifade ediyor.

TİYATRO İZLEYEMİYOR, KONSER DİNLEYEMİYORLAR

Fiziksel ve sosyal bariyerler, otizmlilerle bireylerin tatil ve kültür-sanat faaliyetlerinden uzak kalmasına yol açıyor. Raporun verilerine göre

Engel değil, destek...

Erişilebilir Her Şey'in raporu, personel eğitimi ve doğru yaklaşımlarla otizmlilerle bireylerin sosyal yaşama katılımının yüzde 89 oranında artabileceğini gösteriyor

otizmlilerle birey yakınlarının yüzde 45'i hiç otele gitmiyor; gidenler ise çocuk oyun alanlarının yetersizliğinden ve personelin bilgisizliğinden şikayet ediyor. Otel çalışanlarının bilgisizliğine dair bir örnek: "Oğlum 'burada hiç oyuncak yok ki, trambolin bile yok' dediğinde 'Ama oğlunuz konuşabiliyor' demişti çalışan. O kadar ki bilgi sahibi değilim otizm hakkında."

Tiyatro, sinema gibi performans sanatları mekanları katılımcıların yüzde 55'i tarafından hiç tercih edilmiyor. Sessiz gösterimlerin olmaması (yüzde 74) ve personelin kriz anlarına hazırlıksız olması (yüzde 78) bu durumun temel nedenleri arasında. Bir konsere otizmlilerle oğluyla giden bir annenin üzücü deneyimi ise durumu ortaya koyuyor: "Oğlum heyecanlandı ve biraz yüksek sesle güldü, müziğe oturduğu yerden dansla eşlik etti... Bizden salondan çıkmamızı istediler, tabii ki çıkmadım ve itiraz ettim."

PERSONEL EĞİTİMİ ÖNEMLİ!

Otizmlilerle Birey Yakınlarının Sosyal Hayattaki Erişilebilirlik Deneyimleri Raporu, erişilebilir bir sosyal hayat için somut çözüm önerileri de sunuyor. En kritik çözüm yolu olarak ise personel

eğitimi öne çıkıyor. Katılımcıların yüzde 89'u, mekan çalışanlarının otizm farkındalık eğitimi alması durumunda bu işletmeleri daha çok tercih edebileceklerini belirtiyor. Raporda, personel yaklaşımının önemini vurgulayan olumlu bir örnek de şöyle yer alıyor: "Oğlum yükselen ses ten rahatsız olmuştu, öfkelenmişti. Çalışan hemen durumu oyuna çevirdi, gelip bizzat oğlumla ilgiledi."

Diğer öneriler şöyle:

- Sensör Hassasiyeti Çantaları: İçinde ses önleyici kulaklık ve stres oyuncakları bulunan çantalar (yüzde 93).
- Sessiz Odalar: Uyanarlardan arındırılmış dinlenme alanları (yüzde 90).
- Ay Çiçeği Yaka Kartı: Görünmez engellerin fark edilmesini sağlayan kartlar (yüzde 76).

Gizli Engelliler Ayçiçeği Programı (Hidden Disabilities Sunflower), görünmeyen engellere sahip bireylerin desteklenmesi amacıyla dünya çapında yaygınlaşan küresel bir girişim. İngiltere, ABD, Kanada, Avustralya, Hollanda gibi çok sayıda ülkede havalimanları, süpermarketler ve ulaşım ağları gibi kurumlarda resmi olarak tanınıyor. Demans, otizm, konuşma güçlüğü, okuma güçlüğü gibi dışarıdan bakıldığında anlaşılmayan ancak günlük süreçlerde zorluk yaşayan bireyler için havalimanı süreçleri daha zorlu olabiliyor. Ayçiçeği Yaka Kartı uygulaması, görünmeyen farklılıklara

sahip bireyleri çalışanlara görünür kılarak onlara karşı daha hassasiyetle davranılmasına, daha fazla zaman tanınmasına ihtiyacı olabileceğinin fark edilmesine, ihtiyaçları olduğu noktada daha hızlı destek olabilmeye olanak tanıyor. Bu uygulama 6 yıldır İstanbul Havalimanı'nda sürdürülüyor. Türk Hava Yolları da 4 yıldır bu hizmeti veriyor. Bu kartı ücretsiz olarak alan yolcular, sadece o günkü uçuşlarında değil, sonraki tüm seyahatlerinde ve Ayçiçeği programının geçerli olduğu havalimanlarında aynı kartı kullanmaya devam edebiliyor.

"Maskesiz" bir sosyalleşme buluşması

Halitağa'da bir kafede, nöro-çeşitli bireylerin toplumsal baskı hissetmeden bir araya gelebileceği ücretsiz buluşmalar organize eden, kendisi de nöro-çeşitli birey olan Tuncay Sancak, kaotik şehir hayatında duyuşsal ve ruhsal açıdan güvenli bir liman sunmayı hedefliyor

● Gökçe UYGUN

Kadıköy'ün kalabalık sokaklarından birindeki bir kafede, sadece fiziksel değil, duyuşsal erişilebilirliğin de önemsendiği yeni bir oluşum filizleniyor. 32 yaşında AuDHD tanısı alan (otizm spektrum bozukluğu ve dikkat eksikliği/hiperaktivite bozukluğu) 36 yaşındaki Tuncay Sancak, kendi deneyimlerinden yola çıkarak nöro-farklı bireyler ile ailelerini bir araya getiriyor. Sancak (nam-ı diğer 'Happy Tuncay') konuya dair sorularımıza yanıtladı.

● Sizi tanıyalım. Nöro-çeşitli bir birey olarak nasıl bir geçmişiniz ve bugününüz var?

Uzun yıllar veri analisti, veri bilimci ve yapay zeka uzmanı olarak Almanya'da Mercedes Benz'de çalıştım, aynı zamanda proje yöneticiliği yaptım. Dünyayı araştırma amaçlı gezdim. Şimdi iki ülkede çalışıyorum; Almanya'da Stuttgart ve Türkiye'de Kadıköy'de köklendim, git gel yapıyorum.

● 4 sene evvel nörodiverjan (beyni ortalama/

nörotipik kabul edilen yapının dışında olan bireyleri tanımlayan terim) olduğunuzu öğrenince neler değişti hayatınızda?

O zamana dek kendimi hep "uyumsuz" biri sanıyordum. Aslında mesele bu değildi. Ben uyumsuz değildim, sistem bana uygun değildi. Otizmlilerle DEHB'li olduğumu (Autism + ADHD = AuDHD) öğrendiğim gün hayatım ikiye ayrıldı: Tanıdan önce kendimle savaşıyordum, tanıdan sonra kendimi anlamaya başladım. Bugün artık kendimi değiştirmeye çalışmıyorum; kendimi doğru ortamda doğru şekilde kullanıyorum.

"SİSTEM, TEK TİP İNSANLAR İÇİN TASARLANMIŞ"

● Nöro-çeşitli bireylerin pek çok sorunu vardır eminim ama ilk 3 tanesini sorsam...?

İlki, sürekli yanlış anlaşılma... Davranışlarımız görülüyor ama nedenleri anlaşılıyor. İkincisi, duyuşsal hassasiyet... Işık, ses, kalabalık gibi unsurlar bizim için küçük detaylar değil, doğrudan sinir sistemimizi etkileyen faktörler. Üçüncüsü ise maskeleme... Topluma uyum sağlamak için sürekli rol yapmak zorunda kalıyoruz. Bu da zamanla ciddi bir tükenmişlik yaratıyor. As-

Happy Tuncay ve kafe işletmecisi Yusuf abisi

lında sorun bireylerde değil; sorun, sistemin tek tip insanlar için tasarlanmış olması.

● Siz de bu sorunları yaşayan biri olarak, ücretsiz etkinlikler düzenlemeye karar verdiniz.

Dünyayı gezdiğim dönemde şunu fark ettim: nöro-çeşitli insanlar yalnız değil ama yalnız hissediyor. Bu yüzden fiziksel olarak bir araya gelebilecekleri, kendileri olabilecekleri alanlar yaratmak istedim. Bu noktada yollarımız Halitağa/Kıvanç Sokak'ta bulunan Cambridge Cafe ile kesişti. Sahibi Yusuf Abi (Bayram) bu fikre açık yaklaştı. Kendisi nöro-farklılık konusunda eğitim almış ve bu tür etkinliklere özellikle destek veren bir işletmeci. Birlikte sadece bir buluşma değil, duyuşsal olarak güvenli bir sosyal alan oluşturduk.

● Mesela nasıl? Mekanda (ruhsal açıdan güvenli bir alan yaratılmasına ek olarak) nö-

ro-çeşitli bireylerin duyuşsal hassasiyetlerini gözeterek ne gibi düzenlemeler yaptınız?

Bir kafeyi nörofarklılar için uygun hale getirmek aslında düşündüğümüz kadar zor değil. Yaptığımız düzenlemeler çok basit ama etkili; ışık seviyesini yumuşattık, ortam sesini azalttık ve kalabalığı kontrol ettik. İnsanların kendilerini rahat hissedebileceği bir atmosfer oluşturduk. En önemlisi şu: Bu alanda kimse 'garip' değil. Bu bir ayrıcalık değil, bir ihtiyaç.

● Ne zaman başlıyor bu buluşmalar? Kimler katılabilir?

Buluşmalar yeni başlıyor ama etkisi çok güçlü. Her ayın ilk cumartesi günü saat 10.00'da nörofarklı yetişkinler için, her ayın ilk pazartesi günü saat 10.00'da ise anneler için buluşmalar yapacağız. Bu buluşmaların amacı yalnız olmadığınızı görmek ve güvenli bir ortamda sosyalleşmek... Maksimum 10 kişi ile sınırlı ve ücretsiz. Katılacak birçok kişi ilk kez kendini rahat hissedeceğini, bazıları ise ilk defa maskesiz iletişim kurabileceğini ifade ediyor. Çok talep var. Bizim için en önemli geri bildirim "Burada kendim olabileceğim..." denilmesidir. Bu cümle, yaptığımız işin doğru olduğunu gösteriyor. Çünkü bazen en güçlü şey terapi değil; sadece "benim gibi insanlar da varmış" demektir.

KADIKÖYLÜ İŞLETMECİLERE ÇAĞRI

● Kadıköy gibi hareketli bir semtte 'yavaş ve güvenli' bir alan sunmanın zorlukları veya avantajları neler?

Kadıköy kaotik bir yer ama aynı zamanda en açık fikirli bölgelerden biri. Zorluk duyuşsal yoğunluğun çok yüksek olması. Öte yandan insanların farklılıklara daha açık olması gibi bir avantaj da söz konusu. Doğru alan yaratıldığında Kadıköy, bu tür projeler için uygun bir zemin sunuyor.

● Mekanları, nöro-çeşitli bireyler için daha erişilebilir hale getirmek için ne yapılabilir? Çok küçük adımlar yeterli. Belirli saatlerde sessiz zaman dilimleri oluşturmak, ışık ve müzik seviyesini ayarlamak, personeli bilinçlendirmek gibi... Bu değişiklikler küçük görünebilir ama bir bireyin hayatında büyük fark yaratır.

● Kadıköy'de başka mekanlar da aradığınızı biliyorum. Bu haber vesilesiyle bulursunuz umarım. Bir çağrınız var mı?

Evet, bu alanı büyütmek istiyorum. Tüm işletmelere çağırım şu: Kapsayıcı olmak istiyorsanız, sadece fiziksel değil, duyuşsal ve zihinsel erişilebilirlik de sağlayın. Kapınızı açarsanız sadece müşteriler gelmez, bir dönüşüm başlar...

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına

Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu

Ayten Genç, Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN

Genel Yayın Yönetmeni

Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı

Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN,

Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN VAYIÇ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi Sarayardı Caddesi

Khalkedon İş Merkezi No: 98 Kadıköy

Tel: 0 (216) 345 70 60

Fax/Reklam: 0 (216) 345 82 02

Baskı: Türkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 51 Levent Mahallesi Maresal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1/1 34060 Etiler/Beşiktaş/İSTANBUL

Gazetemizde yayımlanan yazıların yasal sorumluluğu yazarı sahibine aittir.

Muğlak sınırlardan dirençli imajlara

DENİZ ÇAKMAK

Küratörlüğünü Derya Yücel'in üstlendiği, Türkiye ve İsveç'ten 11 sanatçının eserlerini bir araya getiren "Dünyanın Sarsak Muğlaklığı" sergisi, çağdaş sanatın farklı disiplinlerine ev sahipliği yapan önemli mekanlardan KASA Galerisi'nde ziyaretçilerini ağırlıyor.

"Dünyanın Sarsak Muğlaklığı", göç ve yerinden edilme deneyimi etrafında insan bedeni ve ruhunu yaralanmaya açık, geçirgen bir yüzey olarak yeniden düşünüyor. Aynı zamanda savaşların ve sınır politikalarının bellek rejimlerini inşa etme biçimlerine de yakından bakan işler, bireysel ve toplumsal anlamda "yaralanabilirlik" (vulnerability) düşüncesine yak-

laşarak yıkıcı politikaların ürettiği sınır çizgilerini aşındırmayı deniyor. Eserlerin tamamı sınır kavramının muğlaklığını, alıcısına etik bir çağrı olarak iletiyor ve göç fikrinin mevcut çağrışımını aşarak dayanışma ihtimallerinin de çatlattan yollarına açılıyor.

Sergide İpek Duben, Gözde İlkin, Murat Gök, Şeyda Özdamar ve Volkan Aslan'ın yanı sıra Fikret Atay, Kristina Lindberg, Mattias Käll, Rio Drop, Tekin Karakuş ve Johanna de Verdier gibi sanatçılar yer alıyor.

Sergiyi Orta Doğu'da cereyan eden güncel savaşların yarattığı kitlesel ruh halinden sıyrılarak görmek mümkün değil. Yücel'in kürasyonu da ilk olarak yerinden edilme, göç ve sınır hakkında kolektif bellekte yer bulan daha maddi ve doğrudan imajlarla yüzleştiğimiz eserlerle karşılıyor bizi. Fakat sergi alanında ilerledikçe bu deneyimleri yalnızca tahribat ve acı üzerinden düşünmenin ötesinde her

Yuva, 2024,
Mermer ve İnsan Saçı,
25x35x10 cm
Rio Drop

birimizi, herhangi bir anda sınırın bir ykasından ötekine atabilecek ihtimallerin eşliğinde duran ve kırılabilir bedenleri bir bakıma eşitlediği daha melez imajlara yakınlaştırıyor.

Kumaşlar, arşiv belgeleri, videolar, teller, fotoğraflar, sesler ve dijital görüntüler gibi çok farklı malzemelerin kullanıldığı eserler, sınırın ve göçün fiziksel bir eylem olmanın ötesinde doğa, beden ve hafıza üzerindeki çok katmanlı karşılıklı-

ryla da temas halindedir.

"Dünyanın Sarsak Muğlaklığı", yer değiştirmenin tür-lü hallerine bakarken bunu yalnızca savaşlar ve afetler nedeniyle oluşabilecek zorla yerinden edilme ya da zorunlu göç gibi durumlarla sınırlı tutmuyor. "Sürgün" sözcüğünün doğadaki karşılığı olan; bitkinin genç dallarını, yapraklarını ve tohumlarını taşıyan sistemleriyle de dilsel bir yer değiştirme yaparak kökler ve hareket temasıyla ilgili Çek-Brezilyalı filozof Vilém Flusser'in felsefesine atıfta bulunuyor ve aidiyet üzerine de düşünmeye çağırıyor.

Serginin açıklama metninde, filozofun bakışı, söz konusu eserlerin oluşturduğu ortak temaya olduğu kadar, sanatın kendisine dair de bir estetik/politik müdahale olarak kavranıyor. Metinde Flusser'in sürgün edilen kişiyi, "yeni kökler yaratmak için çevresini dönüştüren birey" olarak tanımlayan yaklaşımı, sergide

de "sanatın yalnızca bir temsil alanı değil, aynı zamanda düşünsel hareketliliğin ve estetik direncin üretildiği bir zemin" olarak ele alınıyor.

Bu bağlamda eserlerin büyük bölümü, aidiyeti ve evi sadece yerleşik köklerin mekanı olarak görmüyor, böyle bir mekana hiç sahip olamamışlar için de bir yer ve topluluk oluşturma tahayyülünün peşinden gidiyor.

Savaşlar ve ekolojik yıkım nedeniyle yerinden edilmenin ve zorunlu göçlerin, içinde yaşadığımız çağda giderek küreselleşen bir tehdit haline gelmesi sanatın dert edindiği temaların maddi gerçeklerle kurduğu ilişkiyi daha da belirleyici hale getiriyor. Sanatın temsil mekanizmalarının sınırlarını bilerek, yine de o sınırları aşındırmayı denediği bu türden üretimler, toplumsal yaşamın ütopalarını ya da en azından yeniden kolektif bir hayal kurabilme ihtimallerini yüreklendirdiği için de kıymetli.

"Dünyanın Sarsak Muğlaklığı", İstanbul'da Sabancı Üniversitesi KASA Galerisi'nde 17 Nisan'a kadar görülebilir.

Gençlerden 'Bahar Konseri'

Kadıköy Belediyesi Gençlik Sanat Merkezi'nin düzenlediği Bahar Konseri'nde genç müzisyenler sahne aldı. Konserde gençlere Almanya'dan gelen konuk eğitmen de eşlik etti

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi Gençlik Sanat Merkezi (GSM), 23 Mart Pazartesi akşamı Caddobostan Kültür Merkezi'nde (CKM) geleneksel Bahar Konseri'ni gerçekleştirdi. Konserde caz, funk, pop, Latin ve perküsyon alanlarında çalışan genç farklı müzik topluluğu sahne aldı. GSM'de 17-25 yaş aralığındaki gençler müzik ve sanat eğitimleri alırken ayrıca her yıl seçmelerle oluşturulan ensemble gruplarında yer alma fırsatı da kazanıyor. Merkez, Kadı-

köy'de yaşayan ve okuyan gençlere ücretsiz sanat eğitimi sunarken, gençlerin sosyalleşebileceği, deneysel çalışmalar yapabileceği ve yeteneklerini geliştirebileceği bir alan da sağlıyor.

"KALİTELİ VE GÜVENLİ BİR ORTAM"

Gençlik Sanat Merkezi Sorumlusu Nebahat Alkan Arslan, gençlerin kurumu benimsediğini belirterek, "Gençlerimiz burada kaliteli ve güvenli bir ortamda zaman geçirip sosyalleşme imkânı buluyor. Günümüzde bu gerçekten çok değerli; çünkü dışarıdaki sosyal ortamda çocukların güvenli alanlara ihtiyacı var ve biz bu ihtiyacı karşılıyoruz." dedi. Sanat eğitiminin bu sürecin en önemli kazanımlarından biri olduğunu vurgulayan Arslan, "Sanat eğitimi hem çocuklar hem de bizim için bir ödül oluyor. Aynı zamanda çocuklar arasındaki yetenekleri keşfetme fırsatı buluyoruz; buradan yetişip güzel sanatlar fakültelerine ya da konservatuara giden gençlerimiz var." şeklinde konuştu.

Arslan, bu yıl Almanya'dan konuk olarak gelen şan öğretmeni Sezen Şahin'e de değinerek, "Kadıköy Belediyesi'nin kardeş belediyesi Kreuzberg'de geçtiğimiz ekim ayında düzenlenen festivale 7 öğrencimizle katıldık. Sezen Şahin'le de orada tanıştık ve solistlerimize vokal koçluğu yaptı." dedi. Şahin'in Türkiye'de de gençlerle çalışmak istediğini belirten Arslan, "Almanya'da müzik eğitimi alan bir Türk genci olarak burada da bir şeyler yapmak istediğini söyledi. Biz de kendisini davet ettik. Atölyeler düzenleyerek orada edindiği deneyimleri gençlerimize aktarmayı hedefliyoruz." ifadelerini kullandı.

ALMANYA'DAN MİSAFİR

Almanya'dan gelen konuk şan öğretmeni Sezen Şahin, Berlin'de Türkiye'nin de dahil olduğu bir projede solist koçu olarak çalıştığını belirterek, "Nebahat Hanım'la da bu proje kapsamında tanıştık. Türkiye'deki çocuklarla çalışmayı çok istedim. Almanya'da edindiğim deneyimleri onlara aktarmak ve

müzik kültürlerini bir araya getirmek benim için çok değerli." dedi. Almanya'da doğup büyüdüğünü ve adını Sezen Aksu'dan aldığını söyleyen Şahin, "Onun müziğini çocukluğumdan beri dinlerim. Bugün gençler sahne alacak, ben de bazı bölümlerde onlara eşlik ederek 'Superstition' ve 'Ain't No Sunshine' parçalarını seslendireceğim." diye konuştu.

Gençlik Sanat Merkezi'nde 10 yıldır müzik topluluklarının eğitimliğini sürdüren Zeynel Sağ, öğrencilerle hem teorik dersler verdiklerini hem de caz topluluğunu düzenli olarak çalıştırdıklarını belirtti. Sağ, "İçlerinde 10 yıldır birlikte çalıştığım öğrenciler var. Çocuk Sanat Merkezi'nde 6 yaşında tanıştığımız ve bugün 16 yaşına gelen ya da 8 yaşında başlayıp bugün 18 yaşında olan birçok gencimiz bulunuyor." dedi. Repertuvarını geniş bir müzik yelpazesini kapsadığını ifade eden Sağ, "Bugün dünya caz literatüründen soul ve funk eserler, Türkçe pop şarkılar, Laz müziğine uyarlanmış düzenlemeler ile Türk halk müziği ve perküsyon projelerimizi sahneleyeceğiz." diye konuştu.

"GÜZEL ARKADAŞLIKLAR KURUP MÜZİK YAPIYORUZ"

17 yaşındaki lise öğrencisi Aleyna Bitiş, "Bugün vokalim, Ajda Pekkan'dan Düşünme Hiç'i söyleyeceğim. Burada güzel arkadaşlıklar kurup müzik yapıyoruz. Güzel bir ortam, CKM'de üçüncü kez sahne alıyorum ve iki yıldır GSM'deyim." dedi.

18 yaşındaki baterist Atakan Kaygusuz ise, "Bugün Latin, pop ve caz gruplarında çalışacağım. GSM'ye 7-8 aydır geliyorum. Hem kendimi geliştiriyorum hem de bir yandan müzikle ruhumu iyileştiriyorum. Benim için gerçek hayattan kaçış. CKM'de ilk kez sahne alacağım. Baterist olarak da ilk kez sahneye çıkacağım için de biraz heyecan var ama halledeceğimi düşünüyorum." şeklinde konuştu.

Süreyya Operası & Yeldeğirmeni Sanat Programı

Kadıköy Belediyesi'nin iki önemli mekânı Süreyya Operası ve Yeldeğirmeni Sanat'ta gerçekleşen konser, sahne ve söyleşi etkinlikleri, iki haftalık periyotlarla bu sayfada paylaşılacak

► **Süreyya Operası:** Caferağa Mahallesi General Asım Gündüz Caddesi No:29 Tel: 0 216 346 15 31 (3 hat) ► **Yeldeğirmeni Sanat:** Rasimpaşa Mahallesi, Iskele Sokak, No: 43/1 Tel:0216 337 00 58

► SÜREYYA OPERASI

□ Süreyya'da Bahar Klasikleri

Cihat Aşkın'ın sanat yönetiminde gerçekleşecek etkinlikte, uluslararası sanatçıların katılımıyla gün boyu süren iki konser ve dört bölümden oluşan bir müzik yolculuğu sunulacak. Program, Brahms ve Liszt'ten Debussy'ye, Granados ve de Falla'dan Mahler ve Strauss'a uzanan seçkisiyle farklı estetik dünyaları aynı sahnede bir araya getiriyor. **Tarih: 28 Mart / 16.00**

□ **Kahve Konserleri: Vivaldi ile Kahve** İstanbul Oda Orkestrası, "Kahve Konserleri" kapsamında Vivaldi'nin barok dünyasını sabah saatlerinde dinleyiciyle buluşturuyor. Şef Giancarlo De Lorenzo yönetimindeki konserde,

soprano Albertina Del Bo'ya genç keman sanatçısı Ada Yalın Yücel eşlik ediyor. **Tarih: 29 Mart / 11.00**

□ The Turn of the Screw (B. Britten)

İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Benjamin Britten'in basyapıtı The Turn of the Screw ile izleyiciyi psikolojik gerilimle örülmüş bir hikâyeye davet ediyor. Henry James'in aynı adlı eserinden uyarlanan opera, iki çocuğa bakmak üzere işe alınan genç bir mürebbiyenin, evde gördüğüne inandığı hayaletlerle yüzleşmesini konu alıyor. **Tarih: 30-31 Mart / 3-7 Nisan / 20.00**

□ Oda Tekfen Konseri

Tekfen Filarmoni sanatçılarından oluşan Oda Tekfen topluluğu, Ahmed

Adnan Saygun ve Dmitri Şostakoviç'in eserlerinden oluşan bir programla sahne alıyor. **Tarih: 1 Nisan / 20.00**

□ Müzik ve Şiir

Müzikolog Ersin Antep'in anlatımıyla gerçekleşecek bu özel etkinlikte, lied geleneği üzerinden müzik ve şiir arasındaki ilişki ele alınıyor. Ceren Aydın ve Aybars Yılmaz'ın seslendireceği eserler, farklı dönem ve coğrafyalar-

dan seçilmiş örneklerle edebiyat ve müziği aynı sahnede buluşturuyor. **Tarih: 2 Nisan / 18.00**

□ Kar Kraliçesi

Çocuk operası Kar Kraliçesi, dostluk ve cesaret temaları etrafında şekillenen masalsi bir hikâyeye sunuyor. Çocuk dansçılar ve Türkçe sözlerle seslendirilen arylar eşliğinde sahnelenen eser, küçük izleyicilere yönelik görsel ve duygusal bir deneyim vadediyor. **Tarih: 4 Nisan / 12.00 & 14.00**

□ Musica Poetica

İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin konser serisi Musica Poetica, bu kez Shakespeare ve Goethe'nin metinlerinden yola çıkarak müzik ile edebiyat arasındaki ilişkiyi sahneye taşıyor. **Tarih: 5 Nisan / 20.00**

□ **Gecenin Kıyısında Bir Ruh** Piyanist Özgür Aydın, Schubert'in Impromptü'lerinden oluşan programıyla romantik dönemin içsel dünyasına odaklanan bir solo resital sunuyor. **Tarih: 8 Nisan / 20.00**

□ **Opera Studio: Verdi & Puccini** Opera Studio İstanbul projesi kapsamında sahnelenen konserde, Verdi ve Puccini'nin aryları ve düetleri genç sanatçılar tarafından seslendiriliyor. **Tarih: 9 Nisan / 20.00**

► YELDEĞİRMENİ SANAT

□ Cumartesi Konserleri:

Bach'a Giden Yol İstanbul Barok, "Bach'a Giden Yol" başlıklı konserinde Johann Sebastian Bach'ın beslediği Alman müzik geleneğini, Fransız ve İtalyan etkilerle birleştiriyor. **Tarih: 28 Mart / 20.00**

□ Baroktan Romantiğe Yeni Ufuklar

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvuru öğrencileri, baroktan 20. yüzyıla uzanan geniş bir

repertuvarla sahne alıyor. **Tarih: 1 Nisan / 13.00**

□ Baharın Sesleri

Zehra Yıldız Kültür ve Sanat Vakfı işbirliğiyle düzenlenen konserde soprano Derin Akdeniz ve tenor Kadircan Torun'a piyanoda Aslıhan Korkmaz eşlik ediyor. Programda, Mozart'tan Strauss'a uzanan eserler seslendirilecek. **Tarih: 1 Nisan 20.00**

□ Lale Plak Buluşmaları: Caz Tarihinde

Efsane Kadın Vokalistler Yeldeğirmeni Sanat'ta gerçekleşen şekilde, caz tarihine damga vurmuş kadın vokalistler konuşuluyor. Farklı kuşaklardan müzik insanlarının katıldığı etkinlik, Lale Plak geleneğini

yeniden canlandırmayı amaçlıyor. **Tarih: 3 Nisan / 19.00**

□ Sibel Köse Quartet

Türkiye'nin önde gelen caz vokalistlerinden Sibel Köse, güçlü doğaçlamalar ve caz standartlarından oluşan repertuvarıyla sahne alıyor. Quartet, sahnede antik olarak kurulan

dinamik yapısıyla dinleyiciye canlı ve samimi bir caz deneyimi sunuyor. **Tarih: 3 Nisan / 20.30**

□ Ezgi Köker Quartet: Coğrafya Müziğidir

Ezgi Köker Quartet, Anadolu ezgileri ile İstanbul müziğini bir araya getiren özgün bir repertuvar sunuyor. **Tarih: 4 Nisan / 20.00**

□ Yeni Müzik Buluşmaları IV: Yaraları Sarmak

Besteci ve müzikolog Alper Maral'ın katılımıyla gerçekleşen etkinlikte, savaş sonrası müzik üretimi ve "Darmstadt Ekolu" üzerinden müzikle iyileşme süreçleri ele alınıyor. **Tarih: 5 Nisan / 15.00**

□ ADK İstanbul Gençlik Quartet

Genç yaylı çalgılar dördlüsü, Haydn ve Reinecke eserlerinden oluşan programıyla klasik ve romantik dönem arasında bir diyalog kuruyor. Konser, yaylı quartet repertuvarının farklı dönemlerini bir araya getiriyor. **Tarih: 8 Nisan / 20.00**

□ Söz Uçar

"150. Yılında Avrupa Notasıyla Osmanlı Şarkıları" başlıklı konserde, 19. yüzyılda notaya alınmış Osmanlı eserleri yeniden seslendiriliyor. Vokal, keman ve piyano eşliğinde sahnelenen program, unutulmuş bir repertuvarı günümüze taşıyor. **Tarih: 10 Nisan / 20.00**

Ağız ve diş sağlığında fark edilmeyen hatalar, ilerleyen süreçte ciddi tedaviler gerektirebiliyor. Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'nda Dr. Dt. Ender İlker, doğru bakım alışkanlıklarının önemini vurguladı

● Hülya ARSLAN

Ağız ve Diş Sağlığı Haftası kapsamında ağız sağlığının önemi bir kez daha gündeme gelirken, günlük alışkanlıkların uzun vadeli etkilerine de ayrıca dikkat çekiliyor. Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi mezunu, İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Ana Bilim Dalı'nda uzmanlık eğitimini tamamlayan Dr. Dt. Ender İlker, ağız ve diş sağlığında en sık yapılan hatalara değindi. İlker, ağız ve diş sağlığında doğru alışkanlıkların önemine dikkat çekerek, "Dişleri doğru teknikle ve yeterli süreyle fırçalamak, diş ipi kullanmak ve düzenli bakım alışkanlığı edinmek ağız sağlığının korunmasında temel unsurlardır." dedi.

Günlük diş bakımında yapılan hatalara değinen İlker, yanlış alışkanlıkların ağız sağlığını doğrudan etkilediğini ifade etti: "Günlük diş bakımında en sık gördüğüm hataların başında yanlış fırçalama tekniği ve yetersiz süre geliyor. Hastaların büyük bir kısmı dişlerini ya çok sert fırçalıyor ya da fırçalamaya yeterince süre ayırmıyor. Kliniğe gelen hastalarımın gördüğüm şey sert fırçalamaya bağlı diş eti çekilmeleri, mine abrazyonları. Bunun dışında diş ipinin ihmal edilmesi, sadece görünen yüzeylerin temizlenmesi ve düzenli bakım alışkanlığının olmaması da önemli problemler. Bir diğer sık hata da günde iki kere fırçalamanın ağız bakımı açısından her zaman yeterli olduğunun düşünülmesi. Eğer ara öğün sıklığınız fazla ise sadece iki kere fırçalamak uzun dönemde ağız sağlığınızı olumsuz etkileyecektir."

"SERT FIRÇALAMAK TEMİZLİK SAĞLAMAZ"

Doğru diş fırçalama tekniklerine ilişkin toplumda bilgi eksikliği olduğuna dikkat çeken ve

en yaygın yanlışlardan birinin sert fırçalama olduğunu söyleyen İlker, "Şu an pratikte kullanılan 5 teknik vardır ve bunlardan en kabul göreni Modifiye Bass tekniğidir. Bu teknikte diş fırçası, diş eti-diş birleşim hattına yaklaşık 45 derece açıyla yerleştirilir. Basturmadan, küçük titreşim veya mikro dairesel hareketlerle o bölgede temizlik yapılır. Her bölgede birkaç saniye kalınarak sistematik ilerlenir ve ardından dişin yüzeyine doğru süpürme hareketi yapılarak fırçalama bitirilir. Şunu da tekrar özellikle vurgulamak isterim. Sert fırçalamak temizlik sağlamaz, aksine diş eti çekilmesine ve mine aşınmasına yol açar." ifadelerini kullandı.

"DİŞ İPİ KULLANIMI BİR OPSİYON DEĞİL"

Ağız bakımının sadece diş fırçalamaktan ibaret olmadığını belirten İlker, diş ipi kullanımının önemine dikkat çekti ve "Diş fırçası, diş yüzeylerinin yaklaşık yüzde 60'ını temizler. Geri kalan yüzde 40'lık alan, yani diş araları ancak diş ipi veya ara yüz fırçası ile temizlenebilir. Bu nedenle diş ipi kullanımı bir 'opsiyon' değil, günlük bakımın vazgeçilmez bir parçasıdır. Günde en az bir kez, ideal

olarak akşam kullanılması gerekir. Hastalarımın aldığım geri bildirim kullanımının zorluğu. Bu gibi durumlarda da hastalarımıza ağız duşu öneriyorum ara yüz temizliğini doğru sağlayabilmeleri için." ifadelerini kullandı.

"AĞIZ KOKUSU AĞIZ İÇİ KAYNAKLI"

Ağız kokusunun nedenlerine ilişkin önemli bilgiler paylaşan İlker, toplumda yaygın olan yanlış bilgilere de şu sözlerle dikkat çekti: "Ağız kokusunun yaklaşık yüzde 85-90'ı ağız içi kaynaktır. Yani en sık nedenler diş eti hastalıkları, dil yüzeyinde bakteri birikimi ve çürüklerdir. Ancak daha nadir de olsa bazı sistemik hastalıklar da ağız kokusuna yol açabilir. Örneğin diyabet yani şeker hastalığında aseton benzeri bir ağız kokusu gelir. Karaciğer hastalıklarında tıp dilinde fetör hepaticus dediğimiz karakteristik bir ağız kokusu olur. Toplumda ağız kokusu denince mide suşları ama klinikte gördüğüm vakaların büyük çoğunluğu aslında ağız içi kaynağıdır. Doğru teşhis için önce ağız içi değerlendirme yapılmalıdır."

"ASİTLİ GIDALARDA ÖNEMLİ OLAN SIKLIK"

Beslenme alışkanlıklarının diş sağlığı üzerindeki etkisine dikkat çeken ve özellikle tüketim sıklığının önemli olduğunu vurgulayan İlker, "Şe-

Ağız ve diş sağlığında bilinmesi gerekenler

kerli gıdalar ağızdaki bakteriler tarafından aside dönüştürülür ve bu asit diş minesinde çözünmeye yol açar. Asitli içecekler ise doğrudan mineyi zayıflatır. Bu süreç tekrarladıkça mine aşınması ve çürük oluşumu kaçınılmaz hale gelir. Burada önemli olan sadece miktar değil, tüketim sıklığıdır." dedi.

"KONTROLLER 6 AYDA BİR YAPILMALI"

Diş hekimi kontrollerinin ihmal edilmemesi gerektiğini vurgulayan İlker, erken teşhisin önemli olduğunu şu sözlerle vurguladı: "Genel olarak diş hekimi kontrollerini 6 ayda bir öneriyoruz. Çünkü ağız içindeki birçok problem, hasta tarafından fark edilmeden ilerler. Özellikle çürükler ve diş eti hastalıkları erken dönemde ağrı yapmadığı için çoğu zaman geç fark edilir. Düzenli kontroller sayesinde bu problemler henüz başlangıç aşamasındayken tespit edilir."

Son olarak teknolojinin diş hekimliğine etkisini değerlendiren İlker, dijital sistemlerin tedavileri dönüştürdüğünü ise, "Teknolojinin gelişmesi diş hekimliğinde gerçek anlamda bir paradigma değişimi yarattı. Özellikle son yıllarda dijital sistemlerin klinik pratiğe entegrasyonu sayesinde tedaviler artık çok daha planlı, öngörülebilir ve hasta konforu açısından çok daha ileri bir noktaya taşındı." sözleriyle ifade etti.

"Her iki kişiden biri dişlerini düzenli fırçalamıyor"

Ipsos Türkiye tarafından Sensodyne iş birliği ile gerçekleştirilen "Türkiye Ağız Sağlığı Haritası" araştırması, ülkenin ağız sağlığına dair çarpıcı bir tablo ortaya koydu. Toplumun yarısı diş hekimlerinin önerdiği günde iki kez fırçalama rutinini uygulamıyor

GÖZ NURUNU KORUMA VAKFI 42 yıl
1984'ten günümüze...

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Bahar Aylarında Kontakt Lens Kullanımı

- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplasti
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL
Bayrampaşa
Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç
İdealtepe Göz Hastanesi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer
Göz Hastanesi
(0224) 364 91 00

● Erhan DEMİRTAŞ

Türkiye'de ağız ve diş sağlığı alışkanlıkları hem bireysel bakım rutinlerinin zayıflığını hem de sağlık hizmetlerine erişimdeki eşitsizlikleri ortaya koyuyor. Sensodyne'in Ipsos Türkiye iş birliğiyle gerçekleştirdiği araştırmaya göre toplumun yüzde 49'u dişlerini günde iki kez fırçalamıyor. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ise diş çürükleri ve diş eti hastalıklarının büyük ölçüde önlenilebilir olduğunu, ancak bu hastalıkların özellikle düşük ve orta gelirli gruplarda çok daha yaygın görüldüğünü vurguluyor. Bu yönüyle ağız sağlığı, yalnızca bir hijyen meselesi değil, aynı zamanda bir eşitsizlik göstergesi olarak öne çıkıyor.

FIRÇALAMA ALIŞKANLIĞI YETERSİZ

Araştırma verileri, Türkiye'de en temel ağız bakım alışkanlığının dahi yaygın olmadığını gösteriyor. Katılımcıların yalnızca yüzde 12'si dişlerini önerilen en az iki dakika boyunca fırçalıyor. Toplumun yüzde 30'u dişlerini günde yalnızca bir kez fırçalarken, yüzde 13'ü haftada 3-4 kez fırçalamakla yetiniyor. Yüzde 6'lık bir kesim ise dişlerini yalnızca sosyalleşeceği zaman fırçaladığını ifade ediyor.

Katılımcıların yüzde 90'ı diş macunu ve diş fırçası kullanıyor. Ancak ağız bakımının tamamlayıcı unsurlarında ciddi bir düşüş dikkat çekiyor. Ağız çalkalama suyu kullananların oranı yüzde 54, diş ipi kullananların oranı yüzde 40. Dil temizleyici kullananların oranı yüzde 18, ağız duşu kullananların oranı ise yalnızca yüzde 7. Bu tablo, ağız bakımının bütüncül bir sağlık rutini

haline gelemediğini ortaya koyuyor.

ÇÜRÜKLER "AĞRIYA KADAR" ERTELENİYOR

Araştırmaya göre toplumun yüzde 25'i ağızda aktif ve tedavi edilmemiş çürükle yaşamını sürdürüyor. Bu kişilerden yüzde 76'sının son üç ayda diş hekimine gitmemiş olması dikkat çekiyor. Her 5 kişiden 1'i ise son iki yıldır diş hekimi koltuğuna hiç oturmadığını belirtiyor. Bu veriler, diş sağlığı sorunlarının çoğunlukla erken aşamada değil, "acil ağrı" seviyesine ulaştığında ele alındığını gösteriyor. Türkiye'de yetişkinlerin diş hekimiyle ilk tanışma yaşı ortalama 16 olarak öne çıkıyor. Yeni nesilde bu yaş ortalama 7'ye kadar gerilese de uzmanlar, çocukların süt dişlerinin çıkmasıyla birlikte diş hekimiyle tanışması gerektiğine dikkat çekiyor. Araştırma ayrıca diş hekimine gitme nedenleri arasında "ihtiyaç duymama" ve "maliyet" in öne çıktığını ortaya koyuyor. Bu durum, özellikle düşük gelir gruplarında ağız sağlığı hizmetlerine erişimin sınırlı olduğunu işaret ediyor.

YANLIŞ BİLGİLER VE ALIŞKANLIKLAR YAYGIN

Katılımcıların yüzde 35'i diş hassasiyetini tedavi etmek yerine bazı yiyecek ve içeceklerden kaçınmayı tercih ediyor. Ebeveynlerin florürsüz diş macunu tercih etme eğilimi ise dikkat çekiyor. Oysa DSÖ, doğru dozda florür kullanımının çürük oluşumunu önlemede temel bir unsur olduğunun altını çiziyor. Bunun yanında çocuklar için tercih edilen diş macunu aromalarında yüzde 49 ile çilek ilk sırada yer alırken, onu nane ve karpuz aromaları takip ediyor.

GELİŞİM
TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

Sevgili Dostlar; HPV TANISINDA YENİ BİR AŞAMA: HPV mRNA TESTİ İLE KANSEROJEN GİDİŞİN BELİRLENMESİ hakkındaki bilgilendirme metnini www.gelisimlab.com.tr adresinden

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab
MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu:Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / Ataşehir: 0537 9742472 / Kurtköy: 0539 4422093

65+ Yaşlı Hakları Derneği'nden Prof. Dr. Berrin Karadağ, yaş alan bireylerin toplumdan izole edilmemesi gerektiğine dikkat çekerek, "Sosyal rolü elinden alınan yaş almış bireyler daha hızlı çöker" dedi

● Simge KANSU

Türkiye'de hızla artan yaşlı nüfus, sağlık hizmetlerinden kent planlamasına kadar birçok alanda daha kapsayıcı politikaları zorunlu kılıyor. 65+ Yaşlı Hakları Derneği'nden İç Hastalıkları ve Geriatri Uzmanı Prof. Dr. Berrin Karadağ, yaş almanın doğal bir süreç olduğunu vurgulayarak, yaş alan bireylerin ihtiyaçlarının bir yardım konusu değil temel insan hakkı olarak ele alınması gerektiğini ifade etti. Düzenli sağlık kontrolleri, aşı, fiziksel hareketlilik ve güçlü sosyal destek mekanizmalarının sağlıklı yaş almanın temel unsurları olduğunu belirten Karadağ, toplumun yaş alan bireylere karşı bakışının değişmesi gerektiğini ifade etti.

Karadağ, yaşlanma kavramına bakışın toplumda yanlış algılandığını belirterek, "Yaşlanma kelimesi yerine 'yaş alma' demeyi tercih ediyoruz. Çünkü yaşlanma toplumda itici algılanabiliyor. Oysa yaş almak hastalık değildir.

Yaş almak, tüm organ sistemlerinin uyum içinde yavaşlamasıdır. Kalp biraz daha yavaş çalışır, kaslar azalır, yürüyüş yavaşlar ama bu doğal bir süreçtir. Yaş aldıkça hipertansiyon, diyabet, kalp hastalıkları, kemik erimesi ve demans gibi riskler artar. Bu nedenle belli bir yaştan sonra 'bende yok' diyerek kontrolleri ihmal etmemek gerekir. Erken tanı, sağlıklı yaş almanın anahtarıdır." dedi.

"YAŞ ALAN VÜCUT KONTROL GEREKTİRİR"

İleri yaşta koruyucu sağlık hizmetlerinin daha da önem kazandığını söyleyen Karadağ, "Bebeklerimizi aşılatırken korkmuyoruz ama yetişkinler aşı olacağı zaman çekiniyor.

"Yardım değil insan hakkı"

Oysa özellikle 65 yaş üstünde aşılar çok önemlidir. Uzman önerisiyle yapılan aşılar sağlıklı yaş almayı destekler. Yaş almak hastalık değildir ama hastalanma riski artar. Nasıl eskiyen bir araba daha sık bakıma ihtiyaç duyarsa, yaş alan vücut da daha sık kontrol gerektirir." ifadelerini kullandı.

"YAŞ ALAN BİREYLERİ PASİF HALE GETİRMİYİN"

İleri yaşta fiziksel ve sosyal hareketliliğin korunması gerektiğini söyleyen Karadağ,

"Yaş ilerledikçe kas oranı azalır, denge bozulur ve düşme riski artar. Herkes kendi kapasitesine uygun şekilde hareket etmeli. Günlük

işler yapmak bile önemli bir egzersizdir. Sosyal izolasyon ise demans ve depresyon riskini artırır. Pandemi döneminde yaş almış bireylerin eve kapanmasının olumsuz sonuçlar doğurduğunu gördük. Covid sonrası düşmelerde, unutkanlıkta ve demans vakalarında artış gördük. Bunun en önemli nedeni sosyal izolasyondur. Yaş almış bireylerin aktif kalması şart" dedi ve şöyle devam etti: "Yaş alan bireyleri koruma amacıyla tamamen pasif hale getirmek çok yanlış. Evlatlar çoğu zaman 'yorulmasın' diye anne babalarının elinden işleri alıyor. Oysa yapabildiği sürece yemek yapması, alışverişe gitmesi, torunlarla ilgilenmesi çok faydalıdır. Sosyal rolü elinden alınan yaş almış bireyler daha hızlı çöker."

"KENT YAŞAMI YAŞ ALAN BİREYLER İÇİN ZORLAŞIYOR"

Yaş alan bireylerin haklarının sosyal yardım gibi görülmesinin yanlış olduğunu belirten Karadağ, "Yaş alan bireylerin hakları bir yardım meselesi değildir, insan haklarının bir parçasıdır. Nasıl çocukların ve bebeklerin desteğe ihtiyacı varsa, ileri yaştaki bireylerin de desteğe ihtiyacı olabilir. Bu bir lütf değil, haktır. Toplu taşımada ya da kamusal alanlarda ileri yaştaki bireylerin haklarının sorgulandığını duyuyoruz. Oysa bu haklar, yaşam boyu topluma katkı sunmuş bireylerin doğal hakkıdır. Kent yaşamının da yaş alan bireyler için giderek zorlaştığını görüyoruz. Kaldırımların yüksekliği, trafik ışıklarının süresi, inşaatlar... Hepsi genç ve hızlı insanlar düşünülerek planlanıyor. Oysa yaşlılar için yürümek bile zor hale geliyor. Hastalarım 'yürüyün diyorsunuz ama park yok' diyor. Bu ciddi bir sorun." şeklinde konuştu.

"SOSYAL DESTEKLER ARTIRILMALI"

Yaş alan bireyler için sosyal desteklerin artırılması gerektiğine dikkat çeken Karadağ, "Yaş alan bireyler için özellikle gündüz bakım merkezleri yaygınlaştırılmalıdır. Nasıl çocuklar için kreş varsa, yaş almış bireyler için de gündüz bakım merkezleri olmalı. Bu merkezlerde sağlık takibi yapılmalı, sosyal aktiviteler olmalı. Bu merkezler demans riskini azaltır, depresyonu önler ve yaş alan bireylerin hayata bağlı kalmasını sağlar. Bunlara ek olarak evde bakım hizmetleri de geliştirilmelidir. Yaş alan bireylerin mümkünse kendi evlerinde yaşamlarını sürdürmesi en sağlıklıdır. Belediyelerin ve devletin evde bakım, yemek, sağlık ve sosyal destek hizmetlerini artırması gerekir. Son olarak bu süreçte bireylere yardım ediyormuş gibi değil, haklarını teslim ediyormuş gibi yaklaşmalıyız. Saygılı bir dil, sosyal destek ve doğru sağlık takibi ile sağlıklı yaş almak mümkündür." dedi.

Sağlıklı yaşlanmak için uzmanlardan kritik uyarılar

Kadıköy Belediyesi'nin Yaşlılar Haftası kapsamında düzenlediği "Sağlıklı Yaşa, Sağlıklı Yaşlan" panelinde, demanstan beslenmeye, sosyal hayattan nefes egzersizlerine kadar birçok başlıkta önemli bilgiler paylaşıldı

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi, 18-24 Mart Yaşlılar Haftası kapsamında sağlık paneli, tiyatro gösterisi ve müzik dinletisini içeren bir etkinlik programı düzenledi. "Sağlıklı Yaşa, Sağlıklı Yaşlan" paneli, 17 Mart'ta Kozyatağı Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Panelde Nöroloji Uzmanı Prof. Dr. Gülay Kenangil demans hastalığı, Üsküdar Üniversitesi öğretim görevlisi İdil Arasan Doğan demansta psikolojik koruyucu faktörler, diyetisyen Özge Yılmaz Altuk yaşlılıkta beslenme ve sağlığın korunması, nefes eğitmeni Zerrin Güvensoy nefesin önemi hakkında kapsamlı değerlendirmelerde bulundu.

"HER UNUTKANLIK DEMANS DEĞİLDİR"

Panelde ilk sözü alan Nöroloji Uzmanı Prof. Dr. Gülay Kenangil, demansın tek başına bir hastalık değil, beyin hücrelerinin hasarı sonucu ortaya çıkan bir semptomlar bütünü olduğunu vurguladı. Yaşam süresinin uzamasıyla birlikte demans görülme sıklığının arttığına dikkat çeken Kenangil, her unutkanlığın demans anlamına gelmediğini hatırlatarak şöyle konuştu: "Kişinin günlük yaşam aktivitelerini bozan, yargılama, planlama ve problem çözme yetilerini etkileyen unutkanlıklar demanstır. Tanı konulurken hastanın hikayesi, fiziksel ve nörolojik muayeneler ile beyindeki yapısal değişiklikleri görmek için MR veya tomografi gibi görüntüleme yöntemleri kullanılır. Ayrıca hastanın dikkati, belleği ve konuşmasını değerlen-

diren, yaklaşık 1,5 saat süren nöropsikolojik testler tanı koymada vazgeçilmezdir. Kan testleri ise henüz rutin kullanımda değildir ve sadece hekim önerisiyle tanıya destek amaçlı tercih edilmelidir."

Demans riskini azaltmanın yollarına da değinen Kenangil, "bilişsel rezerv" kavramına dikkat çekti. Eğitim, yeni beceriler edinme, sosyal yaşam ve zihinsel aktivitelerin bu rezervi güçlendirdiğini belirten Kenangil, düzenli egzersiz, sağlıklı beslenme, sigarayı bırakma ve yeterli uyku gibi alışkanlıkların da koruyucu etkisi olduğunu söyledi.

Üsküdar Üniversitesi öğretim görevlisi İdil Arasan Doğan ise yaşlanmanın yaşam boyu devam eden doğal bir süreç olduğunu belirterek, "Özellikle 30 ile 65 yaş arası kapsayan orta yaş dönemi, insan gelişiminin en uzun aralığıdır. Bu dönemdeki roller (iş, evlilik, ebeveynlik) ve bu rolere uyum sağlama becerisi yaşlılık evresinin kalitesini belirlemektedir." şeklinde konuştu.

"FİZİKSEL AKTİVİTE UZAK TUTUYOR"

Alzheimer'ın ilerleyici bir beyin hastalığı olup kişiyi zamanla başkasına bağımlı hale getirdiğini belirten Doğan, hastalığın evrelerini şu şekilde detaylandırdı: "Klinik öncesi ve erken evrede tanı konulmadan 10 yıl önce hafif unutkanlık, kelime bulmada güçlük (dilim ucunda...) ve planlama aksamaları gibi belirtiler görülür. Güçlü bir bilişsel rezerv, bu evrede bir kalkan görevi görerek hastanın bağımsızlığını daha uzun süre korumasını sağlar. Orta evrede adres ve ortam karışıklıkları, uyku bozuklukları ve yoğun anksiyete (özellikle akşamüstleri artan huzursuzluk) bu dönemin be-

lirgin özellikleridir. İleri evrede yüzleri tanıyama yemek yeme ve tuvalet gibi öz bakım becerilerinde tam bağımlılık görülebilir." Doğan, zihinsel çabanın, psikolojik sağlamlığın, sosyal bağların, fiziksel aktivitenin ve merak edip yeni bir şeyler öğrenmenin, gazete okumanın beyni güçlendirip hastalıklardan uzak tutacak faktörler arasında yer aldığını söyledi.

Diyetisyen Özge Yılmaz Altuk, yaşlılıkta beslenmenin hem hastalıkların önlenmesinde hem de tedavisinde kritik rol oynadığını belirtti. Protein alımının önemine dikkat çeken Altuk, baklagiller ve tahılların birlikte tüketilmesinin dengeli protein sağladığını ifade etti.

Et, balık ve yumurtanın yanı sıra fermente süt ürünlerinin de günlük beslenmede yer alması gerektiğini söyleyen Altuk, vitamin ve mineral dengesinin bağışıklık ve kas sağlığı açısından belirleyici olduğunu vurgulayarak şu önerilerde bulundu: "Haftada bir avuç çiğ kaju yerseniz çinko ihtiyacınızı karşılarırsınız. Bakır, kan yapımında ve kan kolesterolünün düşüşünde önemli rol oynuyor. Deniz ürünleri ve sakatatlar bakır açısından çok zengin. Selenyumun kas yapımında önemli rolü var. Bununla beraber tiroid sağlığı için de oldukça gerekli. Yine sakatatlar ile deniz ürünleri selenyumdan zengin kaynaklardır. C vitamini bağışıklıkta çok büyük rol oynuyor. Artık portakal mandalınayı herkes biliyor. Ama kırmızı biber, karpas, İtalyan biberi oldukça iyi C vitamini kaynağıdır. A ve E vitamini yaşlılık karşıtı vitaminler olarak adlandırılır. En iyi kaynakları ceviz, badem gibi yağlı tohumlar, zeytinyağı, kanola yağı, kinoa A ve E vitamini kaynaklarıdır. D vitamini hem bağışıklığımız için hem kas ve kemik sağlığımız için çok değerli. Tabii ki güneş önemli bir kaynak ama yumurta sarısı, sardalya, alabalık oldukça iyi D vitamini kaynaklarıdır. Demir eksikliği daha sık ve ciddi kardiyovasküler hastalık görülmesine neden olabilir. O yüzden kırmızı et demir ihtiyacı açısından oldukça önemli rol oynuyor."

"UYKU SORUNLARINI TETİKLER"

Nefes eğitmeni Zerrin Güvensoy ise modern yaşamın yanlış nefes alışkanlıklarını artırdığına dikkat çekti. Dijital cihaz kullanımının sığ nefes alma ve ağızdan solunumu yaygınlaştırdığını belirten Güvensoy, bunun kronik yorgunluk, odaklanma sorunları ve uyku problemlerine yol açabileceğini söyledi. Güvensoy, "Doğru solunum teknikleri sayesinde kalp ritmi düzenlenir, zihin sakinleşir ve genel yaşam performansını önemli ölçüde artırır. Herhangi bir ekipman veya maliyet gerektirmeyen bu yöntem, sadece bilinçli bir farkındalık ile her an uygulanabilir bir iyileşme aracıdır. Nefes kapasitemizi tam kullanmak vücut sistemlerimizin dengeli çalışması için hayati bir önem taşımaktadır." dedi. Güvensoy konuşmasının devamında katılımcılara nefes egzersizleri yaptırdı.

Panel, katılımcıların uzmanlara sorduğu soruların ardından son buldu.

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk Nasır Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

Gönüllülerden gelenler

Çanakkale'de liderlik ve milli bilincin İnşası

Kadıköy Belediyesi Erenköy Gönüllüleri, 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin yıldönümünde Caddebostan Kültür Merkezi'nde önemli bir etkinliğe imza attı. Tarihçi-Yazar Dr. Çiğdem Bayraktar ÖR, "Çanakkale'de Liderliğin ve Milli Bilincin İnşası" başlıklı söyleşiyle dinleyicilerle buluştu.

Program, Erenköy Gönüllüleri Başkanı Sibel Güder Arbağ'ın açılış konuşmasıyla başladı. Ardından söz alan Dr. Bayraktar ÖR, Çanakkale Zaferi'nin yalnızca bir askeri başarı olmadığını, aynı zamanda bir milletin kaderini değiştiren büyük

bir direniş ve yeniden doğuş hikâyesi olduğunu vurguladı. Mustafa Kemal Atatürk'ün tarih sahnesine çıkışı ve bu mücadelenin Kurtuluş Savaşı'na uzanan yolunu, etkileyici üslubu ve derin tarih bilgisiyle aktardı.

Acıbadem Gönüllü Evi'nde Çanakkale Anması

Kadıköy Belediyesi Acıbadem Gönüllü Evi, 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin yıldönümünde düzenlenen etkinlikte, tarih öğretmenleri Esin Özer ve Gülméral Şen'i konuk etti.

Söyleşide, Çanakkale Zaferi'nin milletin bağımsızlık iradesinin simgesi olduğu vurgulanırken, şehitler ve gaziler saygı ve minnetle anıldı. Konuşmacılar, özellikle Mustafa Kemal Atatürk'ün savaş sırasındaki askeri dehası ve liderliği üzerine değerlendirmelerde bulundu.

Katılımcıların yoğun ilgi gösterdiği etkinlikte, Çanakkale ruhunun günümüze etkileri de ele alındı.

Cumhuriyet'in Öncü Kadınları

Kadıköy Belediyesi Göztepe Gönüllüleri Eğitim Komitesi, "Cumhuriyet'in Öncü Kadınları" başlıklı bir etkinlik düzenledi.

Programda, Cumhuriyet'in temel değerleri ve toplumsal hayatta iz bırakan kadınların mücadelesi ele alındı. Kadınların, karşılaştıkları engellere rağmen elde ettikleri başarıların yeni kuşaklar için ilham kaynağı olduğu vurgulandı. Etkinlikte Şerife Bacı, Zübeyde Hanım ile Cumhuriyet tarihinin ilk kadın muhtarı, ilk kadın belediye başkanı, ilk kadın valisi, ilk kadın generali ve ilk kadın bakanı gönüllüler tarafından canlandırıldı. Katılımcılara, Türkiye'de kadınların kamusal alandaki varlığının tarihsel gelişimi aktarıldı. Söyleşide, kadınların toplumsal hayattaki gücünün toplumun ilerlemesiyle doğrudan ilişkili olduğu mesajı öne çıktı. Katılımcıların ilgiyle takip ettiği etkinlik, Cumhuriyet'in kadınlara sağladığı kazanımlar üzerine yapılan değerlendirmelerle tamamlandı.

Topluma yön veren öncü kadınlar

Kadıköy Belediyesi Kriton Curi Parkı Gönüllü Evi, eğitimci-yazar Neşe Doster'i "Topluma Yön Veren Öncü Kadınlar" başlıklı söyleşide ağırladı. Söyleşide kadınların toplumsal hayattaki rolü ve 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin tarihsel önemi ele alındı. Doster, Çanakkale ruhunun yalnızca askeri bir başarı değil, aynı zamanda milletin birlik ve dayanışmasının güçlü bir ifadesi olduğunu vurguladı. Çanakkale sürecinde kadınların üstlendiği rol ve fedakârlıklara dikkat çeken Doster, tarih boyunca kadınların toplumsal gelişimde belirleyici bir yer tuttuğunu söyledi. Güçlü bir toplumun ancak bilinçli ve eğitilmiş kadınlarla mümkün olabileceğini ifade etti.

Katılımcıların ilgiyle takip ettiği söyleşi, toplumsal farkındalık ve tarih bilinci üzerine yapılan değerlendirmelerle tamamlandı.

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ
HAFTALIK ETKİNLİK PROGRAMI
26 MART - 3 NİSAN 2026
Başvuru Tel: 0216 346 57 57

"ÜÇ YILIN ARDINDAN İSTANBUL'DAN ANTAKYA'YA BAKMAK"
Belgesel: Hatay: 12-24 Eylül 2025 / Yönetmen: İmre Azem
Söyleşi: Döne Kaya: Hatay - Fuat Koku Sitesi Davası, Eda Dinçman: Hatay Kadın Dayanışması, Dr. Tuğçe Tezer: Şehir Plancısı, İmre Azem: Yönetmen
28 Mart 2026 / 18.00
Yer: Caddebostan Kültür Merkezi B Salonu
Düzenleyen: Koşuyolu, Suadiye, Zühtüpaşa ve Caddebostan Gönüllüleri

AYŞE SAĞYAŞAR TÜRK SANAT MÜZİĞİ KOROSU
Şef: Ayşe Sağyaşar
30 Mart 2026 / 20.00-22.30
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

EDEBİYAT SOHBETLERİ
Yazar: Buket Uzuner
01 Nisan 2026 / 14.00-17.00
Yer: Rasimpaşa Gönüllü Evi
Düzenleyen: Rasimpaşa Gönüllüleri

NEVA TÜRK SANAT MÜZİĞİ KOROSU
Şef: Ruhi Ayangil
1 Nisan 2026 / 20.00-22.30
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

FASL-I PIRLANTA TÜRK SANAT MÜZİĞİ KOROSU
Şef: Fulya Soyata
2 Nisan 2026 / 20.00-22.30
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

Anadolu'nun büyük ozanı Aşık Veysel Kadıköy'de anıldı

Kadıköy Belediyesi Bostancı ve Zühtüpaşa Gönüllüleri, büyük halk ozanı Aşık Veysel'i ölümünün 53. yıldönümünde Kadıköy Evlendirme Dairesi'nde düzenlenen "Anadolu'dan Dünyaya Yükselen Ses: Aşık Veysel" adlı programla anı. Kadıköylülerin yoğun ilgi gösterdiği, yönetmen Serdar Öktem'in hazırlayıp sunduğu etkinlikte Dr. Erdal Şalikoğlu ve Hal Grubu sanatçıları Halil Tan ile Tunç Tandoğan, Aşık Veysel'in unutulmaz eserlerini seslendirdi. Programda Serdar Öktem, ozanın hayatını, eserlerini ve dünyaya bakışını örneklerle aktararak Veysel'in eğitimsizliğine ve körlüğüne rağmen derin bir felsefi bakış açısına sahip olduğunu vurguladı. Öktem'in paylaştığı kesitler zaman zaman salondaki izleyicilere duygulu anlar yaşattı.

Aşık Veysel'in vatanseverliği, halk ozanı kimliği ve dünya çapında müzisyenlere ilham veren eserleri bir kez daha hatırlatıldı.

İstiklal Marşı ve Çanakkale Zaferi anması

Kadıköy Belediyesi Bostancı Gönüllüleri, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105. yılı ve Çanakkale Zaferi'nin 111. yılı dolayısıyla bir anma etkinliği düzenledi. Komite üyeleri Filiz Biber ve Nursen Alnahkani tarafından hazırlanan sunumda, Mehmet Akif Ersoy'un yaşamı, eserleri ve Milli Mücadele dönemindeki rolü ele alındı. İstiklal Marşı'nın, milletin bağımsızlık iradesini ve direniş ruhunu yansıtan temel metinlerden biri olduğu vurgulandı. Sunumda ayrıca Çanakkale Zaferi'nin, yalnızca askeri bir başarı değil, ağır koşullar altında verilen bir varoluş mücadelesi olduğu ifade edildi. Mustafa Kemal Atatürk'ün savaş sırasında söylediği sözlerin, bu mücadelenin kararlılığını simgelediğine dikkat çekildi. Katılımcıların ilgiyle takip ettiği etkinlik, şehitler ve gaziler anılarak sona erdi.

Şefkatin dili üzerine söyleşi

Kadıköy Belediyesi Kriton Curi Parkı Gönüllüleri Sosyal Aktiviteler Komitesi, 12 Mart Perşembe günü "Şefkatin Dili" başlıklı bir söyleşi düzenledi. Eğitimci Nihal

Şirin'in katılımıyla gerçekleşen etkinlikte, şefkatin bireysel ve toplumsal ilişkilerdeki dönüştürücü etkisi ele alındı. Şirin, empati ve anlayışın insan ilişkilerinde kurduğu bağı örneklerle paylaştı. Yoğun katılımıyla gerçekleşen söyleşi sonunda, katılımcılarından dolayı Nihal Şirin'e teşekkür belgesi takdim edildi.

Bostancı Gönüllüleri Kitap Kulübü'nde "yaşlılık" üzerine söyleşi

Kadıköy Belediyesi Bostancı Gönüllüleri Kitap Kulübü'nün bu haftaki etkinliğinde Habibe Hazar, "yaşlılık" konusunu ele aldı. Söyleşide, "Güzelikleri görme yeteneğini kaybetmeyenler asla yaşlanmazlar" sözü üzerinden yaşlanmanın yalnızca takvim yapılarıyla değil, ruhun merak ve hayranlık yeteneğini yitirmesiyle ilgili olduğu vurgulandı. Hazar, güzellikleri görmeye devam etmenin beyni ve bedeni genç tutan güçlü bir psikolojik kalkan olduğunu belirtti. Doğayla bağ kurmak, sanatla temas etmek, sosyalleşmek, ilişkileri yoğunlaştırmak, gezmek, kitap okumak ve müzik dinlemek gibi etkinliklerin yaşlanmayı yavaşlatan önemli öğeler olduğuna dikkat çekti.

"Güçlü Kadın, Güçlü Toplum" söyleşi

Kadıköy Belediyesi Fener yolu Gönüllü Evi, Kültür Komitesi'nin katkılarıyla Kozyatağı Kültür Merkezi Gönül Ülkü ve Gazanfer Özcan Sahnesi'nde "Hayatın Her Alanında Kadın: Güçlü Kadın, Güçlü Toplum" başlıklı bir söyleşi düzenledi.

Adli Tıp Uzmanı Prof. Dr. Mehmet Şevki Sözen'in katıldığı etkinlikte, kadının toplumsal hayattaki konumu ve güçlenmesinin toplumsal gelişim üzerindeki etkisi ele alındı. Sözen, kadınların güçlenmesinin yalnızca bireysel değil, toplumsal dönüşüm açısından da belirleyici olduğunu vurgulayarak, bu süreçte toplumsal farkındalığın ve bireysel sorumluluğun önemine dikkat çekti. Katılımcıların ilgiyle takip ettiği söyleşi, kadınların toplum içindeki rolüne dair yapılan değerlendirmelerle sona erdi.

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:
• 24 Saat Doktor Hizmeti
• 24 Saat Hemşire Hizmeti
• Fizik Tedavi Merkezi
• Diyaliz Hizmeti
• Laboratuvar Hizmeti
• Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
• Konaklama Hizmeti
• Temizlik Hizmeti
• Yemekhane Hizmeti
• Medikal El Ayak Ve Tınak Bakımı
• Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:
Alzheimer
Demans
Geriyatri
Palyatif (Yatağa Bağlı)
Parkinson
ALS
NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altintepe Mah. Galibpazı Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

KASEV VAKFI DİNLENMEVİ HUZUREVİ ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

ÜLKEMİZDE YAŞLILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57
E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraler Kampüsü Edebali Caddesi No: 1
Aydintepe - Tuzla /İSTANBUL

Bakırköy Kadın Tutukevi Adalet Anaokulu ziyareti

Fenerbahçe Gönüllüleri, Bakırköy Kadın Tutukevi bünyesindeki Adalet Anaokulu'nu ziyaret etti. Etkinlikte çocuklarla bir araya gelen gönüllüler, hazırladıkları oyunları ve kukla gösterisiyle çocuklara keyifli anlar yaşattı. Program kapsamında çocuklara bilim setleri de hediye edildi. Ziyarette, Adalet Anaokulu Müdürü Burcu Asena Kara'nın katkılarıyla gerçekleştirilen buluşmada, Kukla Mukla Sanat Ekibi ile Miniskop Bilim ve Sanat ekibinin destekleri de yer aldı. Fenerbahçe Gönüllü Evi, cezaevindeki çocuklar için yeni organizasyonlara devam etme kararını duyurdu.

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

H N A S N A B I Z R E T
İ A N D E N P R İ D A N
R H E N A D İ M A A N G
A A M L A R A K E S K İ
Z K Ğ T T T A N A D A N
İ İ A M F F N S Z A N Ç
Ç L N A A A A R İ İ A N
A A N N K A C N F G D Ü
N A I F A N A L A L A E
R İ T A K A K Y N İ S M

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizisini oluşturacaktır.

NABİZ NAFIA
NACAK NAFİZ
NAÇİZ NAFTA
NADAN NAĞME
NADAS NAHAK
NADİM NAFKA
NADİR

SUDOKU BULMACA

		2	3					
1	4							
	3				5	8	7	
8	1	2			5			9
						3	9	
	7	8	5	4				
	7			1	3	6		
5	9				1			
		7	8	4				

		2	6	3				
	7			1	6			
9	1			5				
2	3				7			
		6			4	2		
5	9							
8			7					
3						2	9	
9			8					1

4		3				8		
6		7					2	
		2	9	3	1			
	4			1				
	5			3	6			
	3					8	5	7
						1	6	
		7	9	2				
		2	8					5

9	8	2	4	7				
7	2	9		6				
		7	8					
	6			1				
					1	5	2	
9	8	7						
					8	6	5	
6			9					
4	7							

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

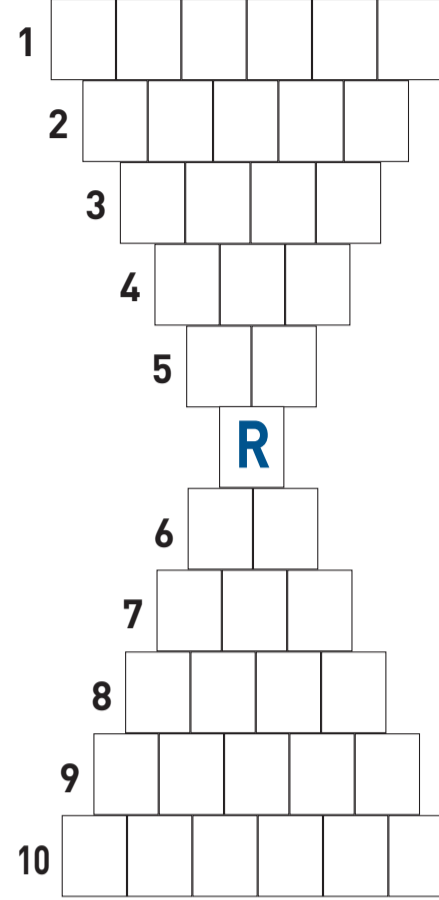
1. Ünlü bir erkek ses sanatçısı - "..... Şen" (aktör) - Kuzu sesi 2. İlgilenmiş olan, ilgisi bulunan - Şebeke - Kesilmiş hayvanın yürek, karaciğer, böbrek, işkembe, beyin gibi iç organlarıyla baş ve ayakları 3. Sonra, sonradan, daha sonra - Yardım eden, zafer kazandıran - Görüşme ve tartışmalarda "evet, tabii, kabul ediyorum" anlamında kullanılan ünlem 4. Ecdatlar - Yaya kaldırımı - Döndürülerek bir yere sokulan burmalı çivi 5. Kendisini seyredenleri güldüren ve eğlendiren, acayıp kılıklı, yüzü aşırı ve komik biçimde boyalı oyuncu - Gazete, dergi gibi yayım kurumlarında yazı işlerine bakılan yer, yönetim yeri 6. "Ali" (aktör) - "..... Ekberg" (yitirdiğimiz İsveçli aktris) - Aşamasız asker - Bir ilimiz - Numara 7. Küçük kaya parçası - Ek - Şimdi, şu anda, hâlâ - Lider, önder 8. Sıcak iklimlerde birçok türü yetişen ve tanen, zamk, boya gibi maddelerin yapımında kullanılan bir ağaç - Hazır 9. Kiloamper (kısa) - Bir kadın Rumen şarkıcı - "..... Esen" (aktör) 10. Avrupa'da bir başkent - Çeyrek sona katılacak sporcu ve takımları ayırmak için düzenlenen seçme yarışı 11. "..... Fleming" (James Bond yazarı) - Uçurum - Bir askeri birlik 12. Gemi, tren, kışla, yatılı okul gibi yerlerde üst üste yapılan yatak yeri - Kayak - Sahip 13.

Kadına göre kocasının erkek kardeşlerinin eşlerinden her biri - Sümerlerde su tanrısı - Ünlü bir kadın şarkıcı 14. Güney Afrika'nın plaka işareti - Bir tür etli ve büyük zeytin - Söz, lakırtı - Eski Mısır'da evrensel güç 15. Tramvay sürücüsü - Tırpana balığı - Kısa ve özlü anlatımı olan, nükteli, güldürücü hikâyecik 16. Posta paketi - Yüz kalıbı - Yaşça denk - "..... Enver" (aktris) 17. Nikah - Yiğit - Üzüntü, cefa 18. Tantalın simgesi - Mersin'in bir ilçesi - Okuma yitimi - Bilgiçlik taşıyan 19. Kendinde olmayan bir yeteneği, bir durumu varmış gibi gösterme - Otomobil - Tunus'un plaka işareti - Meyve yaprağında yumurtacıkların bağlı olduğu bölüm 20. Cüzdan, kimlik, değerli evrak gibi konulan el çantası - "..... Korel" (fotoğraftaki aktris) - Güneş doğmadan önceki alaca karanlık.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Ünlü bir kadın ses sanatçısı - Özel veya kamu kuruluşlarında belli bir makama, kişiye yardımcı olmak amacıyla haberleşmeyi sağlayan, yazışma yapabilen görevli 2. Seçkin - Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi - Bir haber ajansı (kısa) - Amerikan armudu da denilen tropikal bir meyve 3. Edirne'nin bir ilçesi - Valide - Üst karşıtı - Doktor (kısa) 4. "Birce" (aktris) - Korunmaya alınmış yer - Polonya'nın para birimi - Efsane 5. Yöre - İş yerlerinde eşya ve malzeme işleriyle ilgilenen bölüm - Başışlanmış, affedilmiş 6. Gümüş balığının küçüğü - "..... Karenina" (Lev Tolstoy tarafından yazılan kitap) - Bir yerde oturma, eşleşme 7. Akış sesi, şırıltı - Kars yakınlarında ören yeri - İsviçre'de bir nehir - Boy, klan - Kamer 8. Etobur - Sahne yıldızı 9. Kabaca evet ünlemi - Görüş veya tutuma göre gidilen, izlenen yol - Su yolu - Laboratuvar (kısa) 10. Oltanın ucundaki küçük çengel - Tuzağa dü-

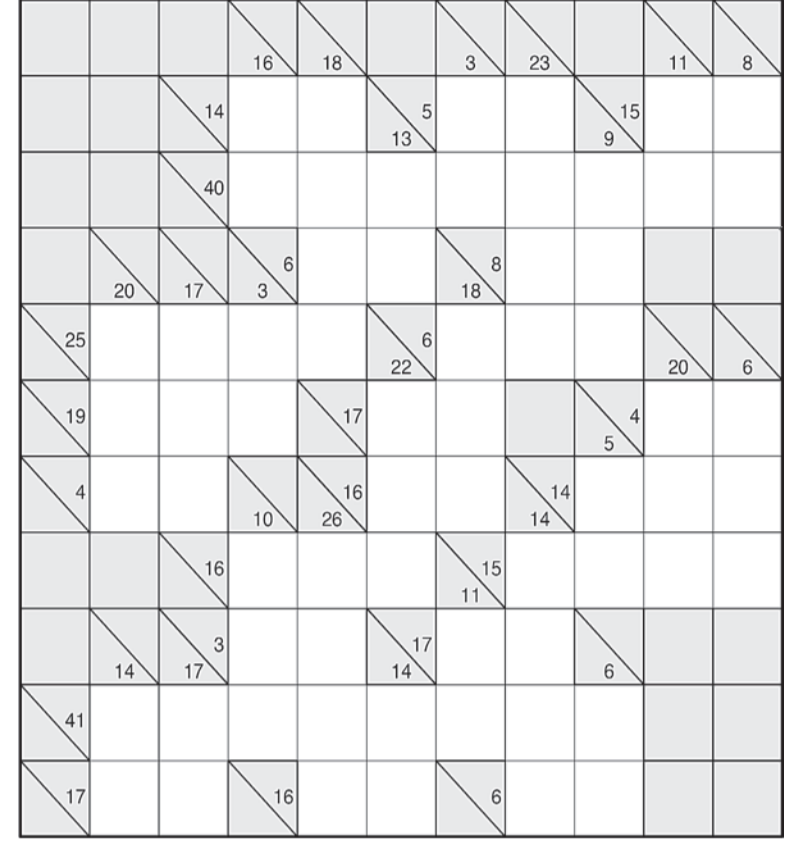
KUM SAATI

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. R harfini ipucu olarak veriyoruz. R'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Peştemal (yöresel).
- Büyük delikli kalbur.
- Doğu Anadolu'da bir ırmak.
- Antrakt.
- Güzel sanat.
- Tümör.
- Bir sonuca ulaşınca kadar yapılan iş.
- Metal paranın resimli yanı.
- Bir meyve.
- Mecazen her işe burnunu sokan.

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

1. Dastan 2. Sarat 3. Aras 4. Ara 5. Ar 6. Ur 7. Tur 8. Tura 9. Armut 10. Muhlar.

KUM SAATI

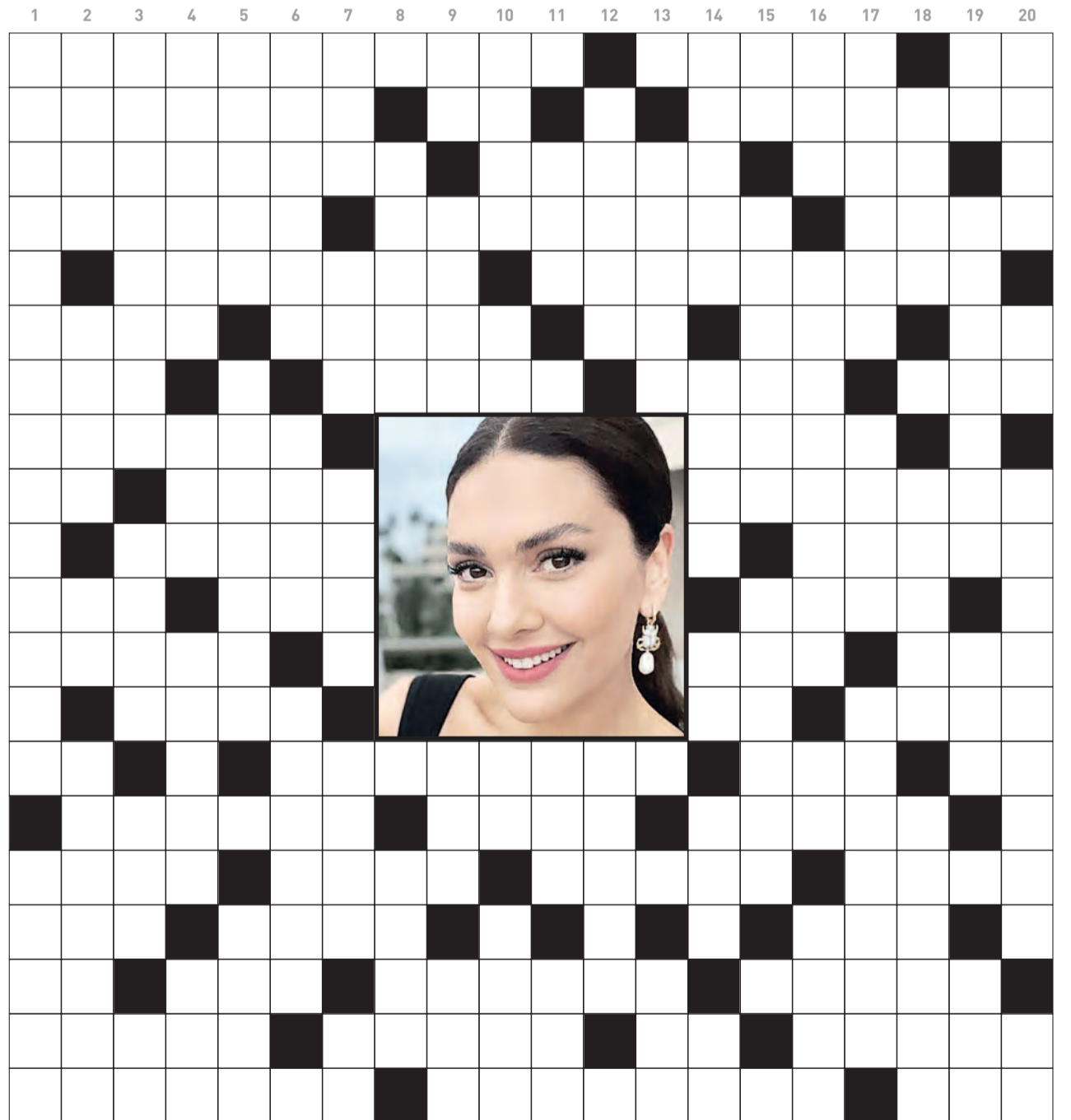
Hasretinden prangaları eskittim / Saçlarına kan gülleri takayım.

KELEME AVI BULMACA

ÇÖZÜMLER

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
N	E	V	R	A	S	E	R	E	Z	L	I	A	L	T	I	Y	O	L		
E	S	E	N	L	I	K	N	L	K	A	Z	A	S	K	E	R				
V	A	N	A	N	E	K	D	O	T	K	A	H	I	R	A	K				
S	E	N	L	I	A	E	T	P	A	A	Y	N	E	N						
İ	D	D	İ	A	İ	L	M	İ	K	N	A	N	A	B	B					
N	İ	K	M	A	L	İ	U	T	S	A	V	S	A	M	A					
M	A	K	S	A	T	İ	K	İ	Z	L	E	R	Z	I	T	Y				
E	H	A	K	L	I															
N	U	A	R	E	M															
G	U	A	T	İ																
Ü	S	E	T	İ	K															
İ	D	T	K																	
A	L	A	K	A	A															
P	A	H	A	A	D	A	N	A	O	K	A	Y	S	F	L					
İ	H	A	N	E	T	D	A	K	I	K	A	I	S	A	R	A				
T	İ	T	İ	N	A	A	N	B	A	R	A	K	A	K						
T	A	R	A	L	E	E	L	Ç	A	L	I	Ş	K	A	Y					
S	T	İ	K	A	T	İ	K	K	A	R	K	A	T	R	E					
A	T	E	R	İ	N	A	Ç	A	L	I	K	U	Ş	A	İ					

şürülen, kendisinden yararlanan kimse - Bir nota - Hamile 11. Gelecek - Maksim Gorki kitabı - Orhan Pamuk kitabı 12. Üzüntüden ve sıkıntıdan uzak, rahat ve sakin olan - İki ülke arasında yapılan alışverişin karşılıklı olarak malla ödenmesi 13. Belli bir düzeni olmayan - İstanbul'da bir üniversite (kısa) 14. Gizler, sırlar - Osmanlılarda ilmiyenin giydiği bir üstlük türü - Tavlada üç sayısı - Tuzak - Yeni Zelanda'nın plaka işareti 15. Olumsuzluk ön eki - Yumurta ve irmikle yapılan, fırında kabarıp piştikten sonra üzerine şerbet dökülen

bir tatlı türü - "Demet" (şarkıcı) 16. Mecazen yaşı küçük olduğu hâlde sözleri ve davranışları büyükmüş gibi olan çocuk - Tırmanıcı, korularda, çalıklarda yetişen bir bitki - Beyaz - Mibzer 17. Atın bir yürüyüş çeşidi - Manisa'nın bir ilçesi - İrin 18. Çayın içindeki etkili madde - Gelin için hazırlanan her türlü eşya - Soyluluk 19. Su - Tecrübe - Tavlada bir sayısı - Temel, esas 20. İtalya'da bir yanardağ - Trabzon ilçesi - Doğrusunu isterseniz, doğruyu söylemek gerekirse sözü - Hayvanlara veya eşyaya vurulan damga.

Selânik'ten Burgazada'ya "Çaydanlık Gibi Olun"

**BERKEN
DÖNER**

berkendoner@gmail.com

Elena Kovaçi Uygan'ın Selânik'teki köklerinden yola çıkarak, İstanbul Bulgar Cemaati odaklı anılarını bir araya getirdiği kitabı "Çaydanlık Gibi Olun", geçtiğimiz haftalarda Gözlem Yayıncılık tarafından yayınlandı. Böylece İstanbul Bulgar Cemaati hakkındaki az sayıda kaynağa bir yenisi eklendi. Elena hanımın atalarının kökeni Selânik'e dayansa da, o doğma büyüme bir İstanbullu. İstanbullu Bulgarlar genelde sütçülük, bahçıvanlık, tohumculuk gibi mesleklerle anılırlar. Kovaçi ailesi de üç kuşaktır tohumculuk mesleğini sürdürüyor. Kızları Şişli'de, yazları Burgazada'da yaşıyorlar.

Bu vesile ile İstanbul Bulgar Cemaati'ni hatırlamakta fayda var. Cemaatin

tamamına yakını Selânik kökenli. Selânik'ten göç edip, İstanbul'a yerleştiğinden sonra Sultan Abdülaziz'in 1870 yılındaki fermanı ile Şişli'deki Ekzarhaneye (Ekzarh-Patrik'ten bir altta bir makam), Sultan Abdülmecit'in izni ile 1898'de ibadete açılan Demir Kilise'ye, 1900'lerin başında da Feriköy'deki mezarlık kilisesine sahip olup, dini vecibeleri için uygun şartları yaratıyorlar. Kumkapı, Ortaköy, Langa, Balat gibi semtlerde yer alan cemaate ait okullar, zamanla muhtelif nedenlerle kapanıyor. Son okul, Be-yoğlu Atlas Sineması'nın arka sokak-ğında. 1887 yılında kurulan bu okul, -yani Ekzarh Yusuf 1 Okulu- da 1972 yılında kapanıyor. Mülkiyeti de bir şekilde cemaatin elinden çıkıyor. Günümüzde okullarının olmaması Bulgarlar için en büyük eksikliklerin başında geliyor. Zira çocuklar arasında ana dilini bilen çok az! İstanbul Bulgar cemaati, eğitimi, dini düşündüğü gibi sağlık konusunu da ihmal etmiyor. Okmeydanı'nda Bulgar cema-

atinin sağlık sorunlarına çözüm bulmak için inşa ettirilene Evlogi Georgiev Hastanesi, cemaatin bağışlarıyla yapılıyor. Burası da günümüzde Türkiye Hastanesi!

1900'lerin başında İstanbul'da 5000'in üzerinde Bulgar yaşarken şu an sayı çok azaldıkları biliniyor. Kesin sayı vermek ise epey güç...

Günlük hayattaki karşılaşmalara dayanarak, aşağı yukarı yüz elli kişi olduğu düşünülüyor. Güncel olmasa da yakın geçmişteki resmi kayıtlara göre ise, bu sayı beş yüz kişi! Elena hanımın aile hikâyesinden yola çıkarak, Osmanlı İmparatorluğu'nun çokkültürlü yapısı içinde yerini alan Bulgarların, daha iyi bir hayat şartının peşinde

19.yy'dan itibaren İstanbul'a göç etmeye başladığını öğreniyoruz. Bu göç sırasın-da mesleklerini de yanlarında getiriyorlar. Mandıraçlık bu mesleklerin başında geliyor. Bir zamanlar İstanbul'un pek çok yerinde "Bulgar kahvaltısı" veren süt-çü dükkânları vardı. Süt ve süt ürünle-riyle meşhur Kumkapı'daki Boris'in Yeri ve Beşiktaş'taki Kaymakçı Pando bunla-rın başında gelirdi. Pando'nun sahibi Bay Pandelli Shestakof'un dedeleri Osman-lı döneminde Manas-ır'dan gelip, İstanbul'a yerleşiyorlar. Mandıraçlıkla ilgilendikleri için 1894'te dükkânla-rını açıyorlar. Başlan-gıçta adı Hayat Sütha-nesi'ymiş, sonra halk arasında Pando diye ünlenmiş. Pando 119 yıl İstanbullulara hizmet verdikten sonra, maa-lesef 2014 yılında ka-pandı. Bu İstanbul'un hem kültürel doku-su hem de mutfağı için

büyük bir kayıptı. Boris'in Yeri ise, Kum-kapı'da hizmet vermeye devam ediyor. El değiştirse de geleneksel kaymak-lı, ballı, sütlü, peynirli kahvaltısı klasikini devam ettirmeye çalışıyor. Pangaltı'da Yordan Muhallebicisi, şimdilerde yasak-landığı için artık domuz eti kullanmayan Çerkezo ve Şütte mezececi, Kadıköy'de Milka Meze Evi, İstiklal Caddesi'nde Şark Muhallebicisi, Beyaz Fırın gibi isimleri İs-tanbul ile özdeşleşmiş pek çok dükkân, cemaatin önde gelen ailelerine aitti. Za-manla çoğu kapandı ya da el değiştirdi. Günümüzde Şişli Abide-i Hürriyet Cad-desi'nin, kiliseden karakola kadar olan uzantısının "Bulgar Çarşısı" olarak bilin-diğini ise kim hatırlar!

Cemaat İstanbul'a göç ettikten son-ra, farklı semtlere dağıldı. Ağırlıklı olarak Aksaray, Kasımpaşa, Bakırköy ve Şiş-li'ye yerleştiler. Aksaraylılar genellikle bahçıvan, Kasımpaşalılar çiçek yetiştirici olarak öne çıktılar. Bugün bu yapı-dan geriye neredeyse hiçbir şey kalmadı. İstanbul Bulgarları direniyor! Anılarına eşlik etmek isterseniz, Elena Kovaçi Uy-gan'ın kitabına göz atın!

● Gökçe UYGUN

Bostancı Lunapark'ın hemen yanında, en az lunapark kadar renkli bir evdeyim! Burası, o ünlü İsveç markasının eşyalarıyla bezeli, Fransız balkonlu, gökyüzüne yükselen tek tip apartman daireleriyle dolu modern dünyanın konut stoğunda, neşesiyle dikkat çeken bir başka yuva...

Peki burası kimin evi, neden rengârenk? Ben susayım, renkler ve Bugçe İçüyan Yılmaz konuşsun...

● Renklerle dolu bu sıra dışı evin yaratıcısını tanımak isteriz.

Nisan'da 40 olacağım. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Restorasyon Bölümü mezunuyum. Sanatla, tasarımla ve üretimle iç içe bir hayatım var. El yapımı figürler üretip satıyorum. Sosyal medyada da üretim sürecimi, evimi ve renkli dünyamı paylaşıyorum.

● Bu renkli evinizi anlatır mısınız? Renkleri, objeleri nasıl seçtiniz?

Bazı odalarda belirli renkleri ve temaları öne çıkardım. Evde iki atölyem var, biri pembe tonlarında, diğeri sarı ve yeşil ağırlıklı. Sarı atölyemde civcivli figürler var. Bir tanesini ekleyince diğerlerini de aldım ve böyle bir mini tema oluştu. Banyoda sarı, pembe ve mint tonlarını seçtim. Mutfakta ise meyveli ve hayvanlı figürler, çeşitli dekoratif araçlar var. Salonum ise tam anlamıyla bir gökkuşağı. Her renk ve her tema bir arada.

● Kıyafet tarzınız da oldukça renkli ve özgün. Hem kendinizi hem de evinizi bir sanat eserine dönüştürdüğünüzü söyleyebilir miyiz?

Evim, iç dünyanın ve yaratıcılığımın üç boyutlu yansıması. Burası sadece yaşadığım yer değil, aynı zamanda hayal kurduğum, ürettiğim ve kendimi ifade ettiğim bir alan. Bu açıdan evimi; sadece dekorasyonla değil, yaşam biçimimle ve günlük seçimlerimle şekillenen bir sanat eseri gibi görmek mümkün. Tabii iç dünyamı dış görünüşümden de yansıttığımdan bunlar benim için de geçerli diyebiliriz.

"YETİŞKİN OYUN ALANIM"

● Buraya "oyuncak ev" diyorlar.

Burası yetişkin oyun alanım. Annem bir keresinde hayatımız için "siz evcilik oynuyorsunuz" demişti ve bu tanımlama çok hoşuma gitmişti. "Evcilik" oynarken çok keyifliyim. Yaptığım her işi oyuna çeviririm ve evim de keşfedilecek detaylarla, küçük sürprizlerle dolu. Bu da bir oyun alanı hissi yaratıyor.

Gözlük koleksiyonundan bir parça takan Bugçe'ye, evin iki kedisinden sosyal olanı, Shrek, fotoğraf çekiminde eşlik etti

Bostancı'da, maksimalist tarzda döşediği masalsi bir evde yaşayan ve üreten sanatçı Bugçe İçüyan, hayatını bir "evcilik oyunu" gibi neşeyle var ediyor...

Salon duvarına gökkuşağı yapan Bugçe: "Efsaneye göre gökkuşağının altındaki altınları bulanlar mutlu olur. Benim gökkuşağımın altında da altınlar var. Onları koruması için de cimri Varyemez Amca'yı görevlendirdim!"

Bugçe, bahçedeki sarı atölyesinde

● Dış dünya kaotik, yorucu ve karanlık olabiliyor. Kapıyı kapatıp bu renkli dünyanın içine girdiğinizde, fiziksel ve duygusal olarak ne değişiyor sizde?

Koltuğa oturup etrafımı, duvarlarımı ve dekorlarımı seyretmek büyük bir huzur veriyor. Bazıları bu kadar detaylı bir dekorasyonu yorucu bulabilir, ama benim için tam tersine dinlendirici. Ruhumu rahatlatıyor, günün yorgunluğunu atmamı sağlıyor. Bazen dışarıdayken sadece eve dönmek istediğimi hissediyorum. Evim benim için enerjimi topladığım bir sığınak gibi.

● İnsanlar genellikle "yetişkin" olmayı ciddiyletmiş, sade ve donuk renklerle bağdaştırıyor. Siz bu algıyı canlı renklerle kırarak kendinizi "anlaşılmamış" hissettiriyorlar anladınız mı?

Zaman zaman insanlar yaptığım seçimleri anlamayabilir ama bu benim için sorun değil. Çevrem, ailem ve arkadaşlarım sıradışı seçimlerime alışık olduklarından onların gözünde hiç sorun olmuyor. Tanımadığım ya da uzak olduğum birileri anlamasa da olur. Yaptığım seçimler sadece kendim için. Bana iyi hissettiriyorsa ve başkasının alanına girmiyorsa, doğru yaptığımı biliyorum.

● Rengarenk halleriniz, duvardaki gökkuşağı... LGBTİ+ çağrışımı olan bu unsurları kullanmaktan çekinmiyor musunuz? Malum hükümet gökkuşağına savaş açtı.

Renkleri, figürleri ve objeleri, estetik ve duygusal tercihimle göre kullanıyorum. Gökkuşağı bazıları için sembolik anlamlar taşıyabilir ama benim için öncelikli olan kendi yaşam alanını yaratmak ve kendimi ifade edebilmek. Bu nedenle hiçbir şekilde çekinmiyorum. Semboller, renkler ve objeler, benim için ifade özgürlüğü ve mutlulukla ilgili.

● "Hayatında erkek yok, o yüzden bu kadar mutlu" yorumları da var, oysa evlisiniz. Eşiniz Ayberk böyle bir evde yaşamaktan hoşnut mu?

Ayberk'in mesleği iç mimarlık. Evimizdeki bazı odaların projelerini çizdi, tasarımlarını o yaptı. Renklere birlikte karar verdik. İkimiz de Güzel Sanatlar mezunuyuz, zevklerimiz paralel olduğu için seçimlerimizde zorlanmıyoruz. Bu ev sadece benim değil, onun da yaratıcılığını yansıtıyor. Hatta bazen "bu mobilya burada çok renksiz kaldı" diyerek rengarenk bir mobilya tasarlayıp, yaptırıp eve getiriyor.

● Kadınlara yönelik "temizlik takıntısı", "ev düzeni" gibi kalıplar yorumlarda da karşınıza çıkıyor. Bu beklentiler ve cinsiyetçi bakış hakkında ne söylemek istersiniz?

Ülkemizde kadınların temizlik hassasiyeti olduğunu hep biliyordum ama evimi sosyal medyada paylaşmaya başladığımdan beri tahminimden çok daha ciddi boyutta olduğunu farkettim. Bu beni gerçekten çok şaşırttı! Ve evet kimse evdeki "erkeğin" de temizlik yapabileceğini düşünmüyorum. Sonuçta bu evde iki yetişkin insan, iki de kedi: olarak yaşıyoruz ve iki kişi bir evi rahatça temizleyebilir. Bu sorumluluk sadece kadında değil. "Eşim bana yardım ediyor" cümlesini de sevmiyorum çünkü yardım etmiyor, her şeyi birlikte yapıyoruz.

● Evinizi ziyaret eden insanların yaşadığı şaşkınlık ve mutluluk sizi nasıl etkiliyor? Misafirlerden gelen yorumlar, evle ilgili aldığınız kararları değiştiriyor mu?

Misafirlerimizin mutlu olması beni de mutlu ediyor. Gelenler ilk önce her köşeyi tek tek incelemeye başlıyor ve "bu kadar sıradışı şeyi nerden buldun, nasıl bir araya getirdin?" diye soruyorlar. Ayrıca "Sosyal medyada daha kalabalık duruyordun, gerçekte çok daha huzur vericiymiş" tepkileri de alıyorum. Bazen bazı objeleri ürkütücü ya da sevimsiz buldukları oluyor ama onların da bende anısı ve anlamı olduğu için orada durmaya devam edecekler. Burası benim yaşam alanım ve yaratıcılığımın yansıması olduğu için kararlarımı onlara göre değiştiremem.